

MATERIALESAMLING

OVER

KOM (2004) 0002

"Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv
om tjenesteydelser i det indre marked"
(Servicedirektivet).

Bind 2 (af 3)

(Svar på § 20-spørgsmål og udvalgsspørgsmål)

Denne materialesamling er udarbejdet på baggrund af et ønske fra Folketingets Europaudvalg. Forslaget om et direktiv om tjenesteydelser i det indre marked blev fremsat den 13. januar 2004, og det blev endeligt undertegnet af Rådet og Europa-Parlamentet den 12. december 2006. Direktivet skal være implementeret i medlemsstaternes lovgivning senest den 28. december 2009.

Materialesamlingen består af i alt tre bind:

Bind 1

- Grundnotater og seneste samlenotat fra regeringen
- Beslutningsreferat vedrørende mandatgivning i Europaudvalget
- Private henvendelser
- EU-noter og Info-noter

Bind 2

- Svar på § 20 spørgsmål og udvalgsspørgsmål (emneopdelt)

Bind 3

- Høringssvar

Materialet er optrykt i kronologisk rækkefølge inden for de forskellige afsnit. Endvidere er udvalgsspørgsmål og § 20 spørgsmål emnemæssigt opdelt.

Det bemærkes endvidere, at der kan forekomme tilføjet forklarende tekst i materialesamlingen. Der vil typisk være tale om sidehenvisninger til relevante spørgsmål og dokumenter.

Europa-Kommissionens oprindelige forslag til et tjenesteydelsesdirektiv samt efterfølgende ændringsforslag er ikke optrykt i samlingen. Disse dokumenter kan hentes på EU-Oplysningens hjemmeside www.euo.dk. Det drejer sig om:

- KOM (2004) 0002 (det oprindelige direktivforslag om tjenesteydelser i det indre marked)
- KOM (2006) 0160, KOM (2006) 0424 og KOM (2006) 0718 (ændringsforslag).

Europaudvalgets sekretariat den 30. marts 2007.

Indholdsfortegnelse bind 2:

Svar på § 20-spørgsmål og udvalgsspørgsmål:

1. Anvendelsesområde	2
2. Oprindelseslandsprincip/værtslandsprincip (artikel 16)	18
3. Almen interesse og almen økonomisk interesse	37
4. Udstationeringsdirektivet	44
5. Autorisationsordninger og tilladelsesordninger	47
6. Registrering hos myndighederne	52
7. Adfærdskodekser (artikel 39)	58
8. Transport og energi	60
9. Miljø	64
10. Uddannelse, undervisning og eksamensbeviser	76
11. Forbrugerspørgsmål	93
12. Velfærd og arbejdsmarked	98
13. GATS og WTO	122
14. Behandling i Folketinget	127
15. Lovgivningsmæssige konsekvenser	129
16. Andet	139

1. Anvendelsesområde

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 2633, stillet af Søren Søndergaard (EL) den 8. marts 2004.

Spørgsmål:

»Vil ministeren oplyse, hvilke skattefradrag der er omfattet af artikel 20 i Kommissionens forslag til direktiv om tjenesteydelser i det indre marked, KOM(2004)2?«

Svar:

Da spørgsmålet vedrører forhold, som hører under skatteministerens ressort, er spørgsmålet forelagt Skatteministeriet, som oplyser følgende:

»Det foreslåede direktiv skal efter artikel 2, stk. 1, finde anvendelse på tjenesteydelser, der udføres af tjenesteydere, som har deres forretningssted i en medlemsstat, dog ikke finansielle tjenesteydelser, som defineret i artikel 2, litra b), i direktiv 2002/65/EF, visse elektroniske kommunikationstjenester og netværk og hermed forbundne ressourcer og tjenesteydelser, samt visse transporttjenester.

Efter artikel 2, litra b), i direktiv 2002/65/EF skal ved »finansielle tjenesteydelser« forstås enhver tjeneste, der har karakter af bank-, kredit-, forsikrings-, individuel pensions-, investerings- eller betalingstjenesteydelse.

Efter artikel 20, litra b, i det foreslåede direktiv må en medlemsstat ikke stille krav til en tjenestemodtager, der begrænser anvendelsen af en tjenesteydelse, som udføres af en tjenesteyder, der har forretningssted i en anden medlemsstat, herunder at hans muligheder for at opnå skatte- og afgiftsmæssige fradrag eller finansiell bistand begrænses med den begrundelse, at tjenesteyderen har forretningssted i en anden medlemsstat, eller på grund af det sted, hvor ydelsen udføres.

Såfremt direktivet vedtages i den foreslåede form, vil artikel 20, litra b, omfatte alle fradrag for udgifter til tjenesteydelser, som indrømmes ved opgørelse af den skattepligtige indkomst, bortset fra fradrag vedr. finansielle tjeneste-

ydelser, visse elektroniske kommunikationstjenester m.v. samt visse transporttjenester.«

Til ovenstående besvarelse tilføjes, at forhandlingerne om direktivets endelige udformning forestår. Det irske formandskab har planlagt 4 møder på arbejdsgruppeniveau til en første gennemgang af direktivforslaget. Forslaget er endvidere på dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 17.-18. maj 2004 med henblik på en statusrapport.

Indenrigs- og sundhedsministerens besvarelse af spørgsmål S 2695, stillet af Søren Søndergaard (EL) den 9. marts 2004

Spørgsmål:

»Vil ministeren oplyse, hvilke former for sygebehandling der er omfattet af artikel 23, stk. 1, i Kommissionens forslag til direktiv om tjenesteydelser i det indre marked, Kom(2004)2, herunder om det omfatter fysioterapi, almindelig lægebehandling og speciallægebehandling, der kan foregå uden for hospitalsregi, f.eks. operationer for grå stær og efterbehandlinger så som genoptræning eller strålebehandling?«

Svar:

Ifølge artikel 23, stk. 1 i direktivforslaget kan medlemsstaterne ikke gøre »godtgørelsen af udgifterne til anden behandling end hospitalsbehandling i en anden medlemsstat betinget af udstedelsen af en tilladelse, såfremt de pågældende udgifter ville være blevet godtgjort gennem deres sociale sikringsordning, hvis behandlingen var blevet givet på deres område«.

Artiklen omfatter således »udgifter til anden behandling end hospitalsbehandling«. Ifølge forslaget defineres »hospitalsbehandling« som »lægebehandling, der kun kan gives på et hospital, en klinik eller lignende, og som i princippet kræver, at den person, der modtager behandlingen, opholder sig der«.

Definitionen af »hospitalsbehandling« er uklar, og det er derfor ikke muligt at fastslå rækkevidden af sundhedsydelser, der er omfattet af artikel 23, stk. 1. Dette spørgsmål må naturligvis afklares under behandlingen af direktivforslaget.

Jeg kan i øvrigt tilføje, at ministeriet har iværksat en detaljeret gennemgang af forslaget med henblik på at afdække dets rækkevidde og konsekvenser i forhold til sundhedsområdet. Sundhedsstyrelsen, Lægemiddelstyrelsen og Statens Serum Institut er inddraget i dette arbejde.

Hovedansvaret for direktivforslaget ligger hos økonomi- og erhvervsministeren, men ministeriet deltager naturligvis i forhandlingerne om forslaget på det sundhedspolitiske område.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 5615, stillet af Ole Sohn (SF) den 15. september 2004

Spørgsmål:

»Vil ministeren oplyse, hvorvidt ministeren i forbindelse med diskussioner blandt EU's arbejdsministre i begyndelsen af oktober vil give dansk støtte til undtagelse fra tjenesteydelsesdirektivet af en eller flere af følgende områder, som andre EU-lande ønsker undtaget:

1. Sundhed,
2. social tryghed,
3. autoriseret erhvervsudøvelse,
4. uddannelse,
5. posttjenester,
6. energitjenester,
7. presse og
8. statslig finansieret forsikring?«

Svar:

Kommissionens forslag til direktiv for tjenesteydelser i det indre marked blev fremsendt til medlemsstaterne af Rådet for den Europæiske Union den 10.

februar 2004. Forslaget skal til sin tid vedtages i Rådet (Konkurrenceevne), og forslaget forberedes i den dertil hørende rådsarbejdsgruppe.

Ifølge formandskabets oversigt over rådsmødedagsordenerne er der således ikke tale om, at forslaget skal behandles på det kommende rådsmøde for social- og arbejdsministre den 4. oktober 2004. Forslaget har til formål at styrke realiseringen af det vækst- og jobskabespotentiale, der ligger i servicesektoren. Det er kernen i den økonomiske reformproces, som Det Europæiske Råd i Lissabon indledte for at gøre EU til den mest konkurrencedygtige økonomi i verden.

Regeringen støtter denne ambition. Men behandlingen af forslaget er ikke så vidt fremskreden, at der på nuværende tidspunkt kan tages endelig stilling til de enkelte elementer i forslaget. Der er tale om et kompliceret forslag, hvis præcise indhold og konsekvenser fortsat er under afklaring, dels i den ovennævnte rådsarbejdsgruppe, dels i forhold til nationale myndigheder og organisationer. Det fortsatte analytiske og afklarende arbejde i Danmark er på linie med, hvad der pågår i andre medlemsstater.

Forslaget er på den foreløbige dagsorden for mødet i Rådet (Konkurrenceevne) i november 2004 til politisk drøftelse.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål 1 ad KOM (2004) 0002, stillet af Folketingets Europaudvalg den 14. december 2004.

Spørgsmål:

»Med henvisning til Kommissionens direktivforslag (KOM (2004) 0002) om tjenesteydelser bedes økonomi- og erhvervsministeren oplyse,

- om spil er taget helt ud af forhandlingerne om servicedirektivet
- om det kan bekræftes, at Kommissionen kun har taget det ud for at få særskilte forhandlinger om spil, lotto osv. i et særligt harmoniseringsdirektiv
- om regeringen vil arbejde for, at spil m.v. bliver en permanent undtagelse i servicedirektivet, så det ikke dukker op igen.«

Svar:

Direktivforslaget omfatter den danske spillelovgivning.

Hvad angår tjenesteyderes frie etableringsret vil dansk spillelovgivning navnlig berøres af artikel 9. Bestemmelsen stiller krav om evaluering af eksisterende autorisationsordninger med udgangspunkt i, om disse er ikke-diskriminerende, objektivt begrundet i et tvingende alment hensyn samt ikke går videre end målet tilsigter.

Direktivforslagets del om fri udveksling af tjenesteydelser vurderes ikke umiddelbart at indebære ændringer af dansk spillelovgivning, idet artikel 18, stk. 1, litra b, midlertidigt undtager området fra oprindelseslands-princippet.

Kommissionen har desuden påpeget, at eksisterende offentlige monopoler ikke berøres af direktivforslaget. Ligeledes er det blevet pointeret, at bestemmelsen i artikel 18, stk. 3, sammenholdt med artikel 40, stk. 1, litra b – hvorefter Kommissionen undersøger mulighederne for at fremsætte et harmoniseringsforslag på området – ikke udgør en hjemmel til en automatisk indførelse af oprindelseslandsprincippet og en harmonisering af spilleområdet.

Spil er på nuværende tidspunkt ikke taget ud af forhandlingerne om det fremsatte direktivforslag (KOM (2004) 0002).

Fra regeringens side er man tilhænger af at overveje muligheden for europæiske løsninger på spilleområdet, men regeringen vurderer, at direktivforslaget vil forpligte medlemslandene til at forhandle om en fælles regulering på et grundlag, som ikke støttes fra den danske regerings side.

På den baggrund vil man fra regeringens side arbejde for, at spilleområdet undtages fra direktivforslagets anvendelsesområde. Det vurderes, at mange medlemslande ligger på linje med den danske holdning.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3765, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for, på hvilke områder det kommunale selvstyre vil blive berørt af servicedirektivet og i den forbindelse kommentere artikel 10, stk. 4, og artikel 14, stk. 5?«

Svar:

I besvarelsen af S 3316¹ af 1. september 2005 fra Rune Lund (EL) henvistes der til, at det ikke umiddelbart var muligt at udfærdige en samlet oversigt over forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark. Dette omfatter også, hvorvidt og i hvilket omfang områder af betydning for det kommunale selvstyre vil blive berørt af direktivforslaget.

Dette skyldes, at en række af de bestemmelser, der har stor betydning for omfanget af de lovgivningsmæssige konsekvenser, ikke er formuleret tilstrækkeligt klart. Dertil kommer, at det foreliggende forslag står over for at skulle revideres.

Regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag og en præcisering af anvendelsesområdet vil være muligt at fremlægge en oversigt over de lovgivningsmæssige konsekvenser, herunder hvilke konsekvenser forslaget eventuelt vil få for områder, der har betydning for det kommunale selvstyre. En præcisering af anvendelsesområdet vil desuden have betydning for, hvordan de to artikler, der er henvist til i spørgsmålet, skal forstås i forhold til det kommunale selvstyre.

¹ Se side 129

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3768, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for, om vedtagelsen af et direktiv om et indre marked for tjenesteydelser, hvor der fastsættes regler for liberaliseringer, der går på tværs af mange sektorer, ikke er i strid med traktatens artikel 52 (TEF), hvor der i stk. 1 alene gives traktatgrundlag for at liberalisere "en bestemt tjenesteydelse" og i benægtende fald give den juridiske begrundelse?«

Svar:

På grund af den uklare og upræcise formulering af en række væsentlige elementer i direktivforslaget har det ikke været muligt at få et fuldstændigt overblik over forslagets konsekvenser for lovgivningen m.v. Det foreliggende forslag står imidlertid over for at skulle revideres, og regeringen forventer, at det på baggrund heraf vil være muligt at få et samlet overblik over forslagets konsekvenser. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål S 3316².

Der kan i relation til Traktatens artikel 52 henvises til, at bestemmelsen udelukkende indeholder hjemmelsgrundlaget for Rådet og Europa-Parlamentet til at gennemføre liberaliseringer af bestemte former for tjenesteydelser.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3771, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for, om det ikke er i strid med traktaten, at service-direktivet inddrager non-profitvirksomheder blandt de selskabstyper, der dækkes af direktivets regler, idet der henvises til artikel 48 (TEF), der angives som en del af traktatgrundlaget for direktivet, og hvor det fastslås, at de selskaber "som ikke arbejder med gevinst for øje" ikke er dækket?«

² Se side 129

Svar:

Direktivforslaget vedrører udelukkende tjenesteydere, der er etableret i en medlemsstat, ligesom forslagens anvendelsesområde alene omfatter tjenesteydelser for, hvilken der betales en økonomisk modydelse, jf. Traktatens artikel 50. Etableringsbegrebet i direktivforslaget skal forstås i overensstemmelse med EU-traktatens regler om retten til fri etablering samt EF-domstolens praksis herom.

Den frie etableringsret og retten til at præstere tjenesteydelser i henhold til Traktaten gælder også for selskaber, der er omfattet af Traktatens artikel 48. Rene non-profit organisationer, der arbejder med f.eks. politiske, religiøse eller kulturelle mål, falder uden for artikel 48, og dermed uden for direktivforslaget, såfremt de ikke udøver økonomisk aktivitet.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3787, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.**Spørgsmål:**

»Vil ministeren i forlængelse af svar på spørgsmål nr. S 3316³ bekræfte, at såfremt der ikke er indskrevet direkte undtagelser i servicedirektivet, vil det være op til EF-Domstolen at fortolke direktivets rækkevidde?«

Svar:

Domstolen har en generel kompetence til at fortolke EF-traktaten og retsakter vedtaget i medfør af EF-Traktaten, herunder deres rækkevidde. Det gælder også servicedirektivet.

³ Se side 129

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1755, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 3. januar 2006.

Spørgsmål:

»Hvad er ministerens forventning til kommende EU-regler om penge- transport, hasardspil og inkassovirksomheder, som vil skulle gennemføres ved en eventuel vedtagelse af Kommissionens forslag til servicedirektivets art. 40, stk. 1?«

Svar:

Det er på nuværende tidspunkt uvist, hvorvidt Kommissionen overhovedet vil fremsætte forslag på de nævnte områder. Som det også fremgår af artikel 40, vil Kommissionen først skulle gennemføre undersøgelser af muligheden for yderligere harmonisering. Jeg kan desuden oplyse, at regeringen arbejder på at få spil med penge- indskud undtaget fra direktivforslaget

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3555, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 24. marts 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for den materielle ændring i EU-retstilstanden for handel med serviceydelser, såfremt det nuværende direktiv med Europa-Parlamentets ændringer bliver til lov?«

Svar:

Der henvises til besvarelsen af S 3290⁴, hvoraf fremgår, at vi i øjeblikket forventer, at Kommissionen fremsætter et revideret direktivforslag. Seneste forlydende er, at Kommissionens reviderede forslag vil blive fremsat den 4. april. Det vil derfor først være hensigtsmæssigt at foretage en nærmere analyse af forslaget, når ordlyden af Kommissionens reviderede direktivtekst kendes, og de relevante parter er hørt og har haft mulighed for at vurdere forslaget nærmere.

⁴ Se side 26

Foreløbigt kan der dog henvises til, at tjenesteydelser i dag er reguleret af bl.a. EF- traktatens bestemmelser om henholdsvis etablering, jf. artikel 43, og den fri bevægelighed for tjenesteydelser, jf. artikel 49 og 50, herunder den retspraksis, som EF-domstolen har udviklet på grundlag heraf.

For så vidt angår direktivforslagets bestemmelser, der omhandler tjenesteyderes etablering, har Europa-Parlamentet i enkelte af deres ændringsforslag henvist direkte til EF-domstolens praksis. Det antages, at Parlamentet hermed ønsker at sikre, at visse allerede veldefinerede begreber fortsat skal forstås i overensstemmelse med EF-domstolens praksis. Det gælder fx i relation til begrebet "etablering", hvor EF-domstolen på grundlag af EF-traktatens artikel 43 har fastlagt en række kriterier for, hvornår en tjenesteyder kan anses for at være etableret i en medlemsstat. Det samme gør sig gældende i relation til definitionen af "tvingende almene hensyn", hvor der er en henvisning til EF-domstolens nuværende forståelse af begrebet.

Parlamentets ændringsforslag om at erstatte oprindelseslandsprincippet med et princip om frihed til at levere tjenesteydelser gælder alene i relation til virksomheders midlertidige levering af tjenesteydelser over grænserne. Det fremgår af princippet, at medlemsstaterne kun må betinge adgangen til eller udøvelsen af serviceerhverv af krav, som er ikke-diskriminerende, nødvendige og proportionale.

Princippet er som udgangspunkt bygget over samme model, som kendes fra gældende EU-ret. Det følger således af den praksis, der er udviklet i medfør af EF-traktatens bestemmelser om den fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser, jf. bl.a. artikel 28 og 49, at begrænsninger i den fri bevægelighed er forbudt, medmindre de kan begrundes i tvingende almene hensyn, er ikke-diskriminerende, nødvendige og proportionale i forhold til at opnå de tilsigtede mål. Udgangspunktet ifølge praksis er således, at tjenesteyderen skal overholde værtslandets regler, medmindre tjenesteyderen er omfattet af "tilsvarende" regler i sit hjemland.

Set i forhold til den praksis, der er udviklet af EF-domstolen på grundlag af Traktatens regler, henviser Parlamentet i deres ændringsforslag til færre kon-

krete hensyn, som medlemsstaterne kan begrunde deres nationale krav i. Rækkevidden af princippet og de hensyn, der kan gøres gældende, skal dog sammenholdes med de undtagelser, som Parlamentet i øvrigt har foreslået i forhold til anvendelsesområdet. Fx vil et hensyn om beskyttelsen af arbejdstagere ikke være relevant, idet arbejdsmarkedsforhold ifølge Parlamentet skal undtages fra direktivets anvendelsesområde.

Det kan i den forbindelse desuden nævnes, at Parlamentet – ud over undtagelsen om arbejdsmarkedsforhold – bl.a. også har foreslået at undtage følgende tjenesteydelser fra direktivet: Sundhedsydelser, sociale ydelser, nationale sociale sikringssystemer, tjenesteydelser, der forfølger et velfærds-mæssigt sigte, skatte- og afgiftsområdet, strafferetten, havnetjenester, spil, den internationale privatret, juridiske tjenesteydelser, audiovisuelle tjenesteydelser, vikarbureauer, tjenesteydelser af almen interesse og sikkerheds- og vagtydelser.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3892, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren oplyse, hvilken "retskraft" bemærkningerne til forslaget har i forhold til efterfølgende sager ved EF-Domstolen?«

Svar:

Fællesskabets retsinstanser, herunder EF-domstolen, har anvendt en lang række forskellige forarbejder som led i deres fortolkning af fællesskabsreguleringen.

Det, der kan betegnes som "primære forarbejder", inddrages bl.a. ved fortolkning af fællesskabsreguleringen. "Primære forarbejder" består af materiale fra Fællesskabets institutioner, som er udarbejdet, efter at lovgivningsprocessen formelt er blevet indledt. Som eksempler kan nævnes de begrundelser, som Kommissionen ofte angiver samtidig med deres forslag til retsakt eller til

ændringer af retsakter, Ministerrådets fælles holdninger og Europa-Parlamentets beslutninger.

Kommissionens forslag til retsakt er nogle af de dokumenter, der oftest citeres, og der findes i retspraksis adskillige henvisninger til bestemmelsernes tilblivelseshistorie. I konkrete sager kan EF-domstolen tage Ministerrådets fælles holdning og de vedhæftede begrundelser i betragtning for at udlede den tilsigtede mening med den endelige ordlyd.

For en nærmere beskrivelse af forarbejdernes betydning kan der henvises til Søren Schønbergs artikel "Om forarbejdets stilling i fællesskabsretten" i tidskriftet: EU og Menneskeret.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3903, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Er apoteker omfattet af kommissionens forslag til servicedirektiv?«

Svar:

Det fremgår af artikel 2, stk. 2(cc), at servicedirektivets anvendelsesområde ikke omfatter offentlige såvel som private tjenesteydelser på sundhedsområdet. Det præciseres i betragtning 10(c), at denne undtagelse også omfatter apotekerne.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3906, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Kan ministeren bekræfte, at detailhandel er omfattet af servicedirektivet, og vil ministeren i den forbindelse oplyse, om planloven vil blive berørt af direktivet?«

Svar:

Detailhandelsvirksomhed vil i det tilfælde, hvor der er tale om en tjenesteydelse i EF-traktatens forstand, være omfattet af traktatens regler om etablering og den fri bevægelighed for tjenesteydelser.

Forslaget til servicedirektiv fastsætter de generelle rammer for tjenesteyderes etablering og midlertidige levering af tjenesteydelser. Disse regler omfatter også detailhandelsvirksomheder, der bl.a. ønsker at etablere sig i en anden medlemsstat. Forslaget omfatter imidlertid kun tjenesteydelser og ikke krav til varer som sådan. Den del af detailhandelsvirksomheden, der har med varer at gøre – dvs. bl.a. forbrugersalg – er således ikke omfattet af forslaget.

Det bør desuden fremhæves, at detailhandelsvirksomhed typisk forudsætter, at virksomheden etablerer sig i det pågældende land. Virksomheder skal i henhold til direktivforslaget overholde reglerne i det EU-land, hvor de etablerer sig. En tysk detailhandelskæde, der ønsker at etablere sig fysisk i Danmark, skal således opfylde de danske regler, der relaterer sig til den fysiske etablering.

Derudover kan der henvises til, at det fremgår af artikel 14, nr. 5, i Kommissionens reviderede forslag for så vidt angår de krav, som medlemsstaterne ikke må stille i forbindelse med servicevirksomhed, at planlovgivningen ikke udgør et forbudt krav, hvis kravene heri er begrundet i tvingende almene hensyn.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3908, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Vil servicedirektivet begrænse kommuners eller andre myndigheders mulighed for at bruge beregninger over omsætningspotentiale i detailhandelen som baggrund for at fastlægge behov for fremtidige arealudlæg til detailhandel, eller kan servicedirektivet medføre, at argumenter om omsætningspoten-

tiale i forhold til f.eks. prioriteringer af forskellige typer af detailhandel ikke må tages i betragtning i planlægningsøjemed?»

Svar:

Der henvises til besvarelsen af S 3906⁵.

Desuden kan jeg oplyse, at servicedirektivet ikke sigter mod at regulere, hvilke arealer myndighederne udlægger til hhv. land- og byzone, detailhandel m.v.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3911, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Kan ministeren bekræfte, at der allerede efter de nugældende regler eksisterer et restriktionsforbud i EF-traktatens regler om tjenesteydelser i det indre marked, når det drejer sig om restriktioner, der hindrer serviceudbyderens adgang til markedet, og vil ministeren i den forbindelse klart redegøre for, hvorledes det nye udkast til servicedirektiv udgør en udvidelse af disse regler?»

Svar:

Der henvises til besvarelse af spørgsmål S 3555⁶ af 4. april 2006.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 4741, stillet af Rune Lund (EL) den 10. maj 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for, om hjemmehjælp og ældrepleje er omfattet af servicedirektivets anvendelsesområde, og i benægtende fald vil ministeren da angive, hvoraf det kan udledes af direktivet?»

⁵ Se side 13

⁶ Se side 10

Svar:

Det vurderes, at hjemmehjælp og ældrepleje generelt er undtaget fra forslagens anvendelsesområde i kraft af artikel 2, (cg), og den tilhørende betragtning 10 (h).

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål 9, KOM (2004) 0002, stillet af Folketingets Europaudvalg den 31. maj 2006**Spørgsmål:**

»Ministeren bedes kommentere vedlagte pressemeddelelse fra Handicaphjælperforeningen Danmark af 31. maj 2006.«

Svar:

Indledningsvist skal jeg bemærke, at der er en række misforståelser i Handicaphjælperforeningens pressemeddelelse, om hvad det nye servicedirektivforslag omfatter og regulerer.

Det præciseres således udtrykkeligt, at direktivet ikke berører de arbejdsretlige regler, dvs. enhver form for retlige eller kontraktlige bestemmelser vedrørende ansættelsesvilkår, herunder løn- og arbejdsvilkår, hverken i Danmark eller i de øvrige medlemsstater. Direktivet medfører altså ingen ændringer i den nuværende retstilstand på dette område, men har alene til formål at styrke virkeliggørelsen af den indre marked ved at fjerne unødige barrierer herfor.

Servicedirektivforslaget ændrer heller ikke på de muligheder, som udenlandsk arbejdskraft allerede i dag har for at søge job i Danmark.

I Danmark reguleres løn- og arbejdsvilkår fortrinsvis i kollektive overenskomster indgået mellem arbejdsmarkedets parter. De løn- og arbejdsvilkår, som en lønmodtager har krav på i et ansættelsesforhold, vil afhænge af den aftale, der er indgået med arbejdsgiveren enten som led i en kollektiv over-

enskomst eller – i de tilfælde, hvor der ikke er en kollektiv overenskomst – som en individuel aftale mellem en arbejdsgiver og en lønmodtager.

Overenskomster gælder kun for de arbejdsgivere og virksomheder, der enten selv eller via deres organisation har tiltrådt dem. En arbejdsgiver er ikke forpligtet til at indgå kollektiv overenskomst med en fagforening. Fagforeninger i Danmark har således ikke krav på at få overenskomst med en arbejdsgiver, men må være indstillet på at anvende deres ret til at konflikte for at opnå en sådan.

2. Oprindelseslandsprincip/værtslandsprincip (artikel 16)

Statsministerens besvarelse af spørgsmål S 11, stillet af Jørgen Arbo-Bæhr (EL) den 24. februar 2005.

Spørgsmål:

»Vil statsministeren i utvetydige vendinger redegøre for, om den danske regering er for eller imod det såkaldte oprindelseslandsprincip i forslaget til EU-direktiv om tjenesteydelser i det indre marked?«

Svar:

Af Forretningsordenen for Folketinget §20, stk. 1 fremgår det, at hvis et medlem ønsker at indhente oplysninger om et offentligt anliggende, kan dette ske ved et spørgsmål til vedkommende minister. Ressortansvaret for tjenesteydelsesdirektivet ligger hos økonomi- og erhvervsministeren. Jeg vil derfor anmode om, at spørgsmålet rettes til økonomi - og erhvervsministeren.

Statsministerens besvarelse af spørgsmål S 395, stillet af Jørgen Arbo-Bæhr (EL) den 18. marts 2005

Spørgsmål:

»Vil statsministeren i forlængelse af svaret på spørgsmål nr. S 11⁷ forklare, hvorfor det ikke skulle være relevant for den danske regeringsleder at tilkendegive sin holdning til det såkaldte oprindelseslandsprincip i forslaget til EU-direktiv om tjenesteydelser i det indre marked, når regeringslederne fra lande som Tyskland, Frankrig, Sverige og Luxembourg har tilkendegivet deres holdning, og set i lyset af at oprindelseslandsprincippet har betydning for en bred vifte af lovgivning inden for forskellige ministerområder?«

Svar:

Tjenesteydelsesdirektivet behandles i regi af Konkurrenceevnerådet. Som jeg redegjorde for i min besvarelse af spørgsmål S 11⁸, ligger ressortansvaret hos økonomi- og erhvervsministeren. Det vil sige, at det er økonomi- og er-

⁷ Se side 18

⁸ Se side 18

hvervsministeren, der koordinerer den danske holdning til tjenesteydelsesdirektivet blandt de involverede ministerier, og det er derfor også rigtigst, at økonomi- og erhvervsministeren som vedkommende minister besvarer spørgsmålet.

Forslaget blev drøftet på Det Europæiske Råd den 22.-23. marts 2005, hvor stats- og regeringscheferne gav udtryk for, at "for at kunne fremme vækst og beskæftigelse og styrke konkurrenceevnen skal det indre marked for tjenesteydelser være fuldt funktionsdygtigt, samtidig med at den europæiske sociale model bibeholdes. På baggrund af den aktuelle debat, der viser, at den nuværende affattelse af direktivforslaget ikke lever helt op til kravene, ønsker Det Europæiske Råd, at der i lovgivningsprocessen udfoldes alle bestræbelser for at skabe en bred konsensus, der opfylder alle disse mål."

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1010, stillet af Søren Søndergaard (EL) den 22. november 2004.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for, hvilken betydning oprindelseslandsprincippet i det foreliggende forslag til direktiv om tjenesteydelser i det indre marked har for den danske model, herunder om princippet betyder, at danske faglige organisationer ikke kan kræve dansk overenskomst for de ansatte, der er omfattet af direktivet, og at de faglige organisationer fratages retten til kollektive kampskridt over for virksomheder, der beskæftiger EU-borgere med udgangspunkt i direktivet?«

Svar:

Spørgsmålet har været forelagt Beskæftigelsesministeriet, som oplyser følgende:

"Det er en forudsætning for dansk tilslutning til direktivforslaget om tjenesteydelser i det indre marked, at direktivforslaget ikke vil forringe danske organisationers mulighed for at sikre overenskomstmæssige vilkår på de enkelte arbejdspladser. Direktivforslaget må ikke anfægte udstationeringsdirektivets bestemmelser vedrørende ansattes rettigheder og interesser. Det

er således en forudsætning, at direktivforslaget ikke anfægter den danske model, herunder de kollektive overenskomster og kollektive aftaleparters konfliktret.”

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål 2 Ad (KOM (2004) 0002) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tjenesteydelser i det indre marked, stillet af Elisabeth Arnold på vegne af Folketingets Europaudvalg den 31. marts 2005.

Spørgsmål:

»Ministeren bedes – som lovet på Europaudvalgs mødet den 31. marts 2005 – oversende et notat, der redegør for følgende forhold vedrørende servicedirektivet (KOM (2004) 0002):

- Oprindelseslandsprincippet betydning for overholdelse af de løn- og arbejdsvilkår der er gældende i det land, hvor tjenesten udføres
- Oprindelseslandsprincippet betydning for overholdelse af de krav og standarder der gælder for den pågældende tjeneste i det land, hvor tjenesten udføres
- Forholdet mellem udstationeringsdirektivet og servicedirektivet herunder om udstationeringsdirektivet har forrang
- Forholdet mellem servicedirektivet og den danske aftale om arbejdstageres ret til fri bevægelighed i forbindelse med udvidelsen
- Forholdet mellem servicedirektivet og 7-års reglen for så vidt angår arbejdstageres ret til fri bevægelighed i forbindelse med udvidelsen.«

Svar:

1. Ad ”Oprindelseslandsprincippet betydning for overholdelse af de løn- og arbejdsvilkår der er gældende i det land, hvor tjenesten udføres”

Oprindelseslandsprincippet gælder i princippet allerede i dag for løn- og ansættelsesvilkår. Dette modificeres dog som følge af de undtagelser, der følger af udstationeringsdirektivet og de muligheder for lovvalg, der eksisterer i

Romkonventionen om lovvalg i kontrakt. Lovvalget er dog begrænset i forhold til arbejdskontrakter.

Grundlaget for reguleringen af ansættelsesforholdet er således – uafhængigt af servicedirektivet – som udgangspunkt det hjemlands regulering, hvortil der er den nærmeste tilknytning. Det vil i de fleste tilfælde sige hjemlandet/oprindelseslandet.

I de situationer, hvor en arbejdsgiver/en virksomhed udstationerer en lønmodtager til et andet EU-land for at udføre en arbejdsopgave, som arbejdsgiveren/virksomheden har påtaget sig, gælder oprindelseslandsprincippet imidlertid ikke fuldt ud. Således skal en tjenesteyder, der fx sender lønmodtagere til Danmark for at udføre en arbejdsopgave, følge de danske love om arbejdstid, hviletid, ferie, ligebehandling, forskelsbehandling, sikkerhed, sundhed og hygiejne på arbejdspladsen.

2. Ad "Oprindelseslandsprincippets betydning for overholdelse af de krav og standarder der gælder for den pågældende tjeneste i det land, hvor tjenesten udføres"

Oprindelseslandsprincippet i forslaget til direktiv om tjenesteydelser i det indre marked betyder som udgangspunkt, at tjenesteyderen skal overholde de krav og standarder, der er gældende i det land, hvor tjenesteyderen er etableret.

Desuden er der aftalefrihed for to parter til at indgå en kontrakt, der bl.a. kan specificere kvaliteten af den ønskede tjenesteydelse. Det forudsættes naturligvis, at tjenesteydelsen ikke er i modstrid med lovbestemte krav og praksis mv. i etableringslandet.

Forslaget indeholder 23 horisontale og sektorspecifikke undtagelser, som begrænser princippet rækkevidde, herunder:

- tjenesteydelser, der i det medlemsland, som tjenesteyderen bevæger sig til for at udføre en tjenesteydelse, er forbudt, når forbuddet er begrundet i

hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller folkesundheden,

- de særlige nationale krav i det medlemsland, som tjenesteyderen bevæger sig til, og som er direkte forbundet med de særlige kendetegn ved det sted, hvor tjenesteydelsen udføres, eller med den særlige risiko, som tjenesteydelsen medfører på det sted, hvor den udføres, og som skal overholdes for at sikre opretholdelsen af den offentlige orden og sikkerhed og beskyttelsen af folkesundheden og miljøet,
- kontrakter, der indgås af forbrugere, i det omfang de bestemmelser, der gælder for disse aftaler, ikke er fuldt harmoniserede på fællesskabsplan,
- områder dækket af udstationeringsdirektivet og
- områder dækket af direktivet om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.

Desuden følger det af direktivforslaget samt EF-domstolens retspraksis, at en række tjenesteydelser helt undtaget fra forslaget, herunder virksomhed forbundet med udøvelse af offentlig myndighed og tjenesteydelser af almen interesse. Sidstnævnte drejer sig typisk om virksomhed, som staten udfører som led i sine opgaver på det sociale, kulturelle, uddannelsesmæssige og retslige område.

3. Ad "Forholdet mellem udstationeringsdirektivet og servicedirektivet herunder om udstationeringsdirektivet har forrang"

Efter udstationeringsdirektivet skal det sikres, at lønmodtagere, der udstationeres, følger værtslandets regler med hensyn til arbejdstid, hviletid, mindsteløn, ferie, ligebehandling, forskelsbehandling, sikkerhed, sundhed og hygiejne. Med hensyn til mindsteløn, kan medlemsstaterne kræve, at den udstationerede lønmodtager får en løn svarende til mindstelønnen i værtslandet, hvis der i værtslandet er en lovfastsat mindsteløn eller kollektive aftaler, som finder generel anvendelse. Muligheden for at fastsætte krav om at følge en minimumsløn er ikke udnyttet i den danske gennemførelseslovgivning, da der ikke er lovgivet om mindsteløn i Danmark.

Lønforhold er fortrinsvis reguleret gennem kollektive overenskomster og aftaler indgået mellem arbejdsmarkedets parter eller ved individuel aftale mellem en lønmodtager og arbejdsgiveren. Det er derfor arbejdsmarkedets parter, der overvåger, om der betales en rimelig løn på det danske arbejdsmarked. Er dette ikke tilfældet, vil de kunne iværksætte konflikt for at opnå overenskomst med arbejdsgiveren. Udstationeringsdirektivet regulerer ikke arbejdsmarkedets parters ret til at konflikte for at opnå overenskomst, og det fremgår af en betragtning, at direktivet respekterer konfliktretten.

I servicedirektivforslaget undtages de områder, der dækkes af udstationeringsdirektivet fra oprindelseslandsprincippet. Servicedirektivforslaget viger således for udstationeringsdirektivet, og servicedirektivforslaget ændrer ikke på den allerede eksisterende retstilstand på dette punkt.

Servicedirektivforslaget gælder på de områder, som ikke reguleres i udstationeringsdirektivet. Det gælder fx spørgsmålet om, hvilke former for kontrol mv., medlemsstaterne kan tage i anvendelse for at sikre udstationeringsdirektivets overholdelse.

4. Ad "Forholdet mellem servicedirektivet og den danske aftale om arbejdstagernes ret til fri bevægelighed i forbindelse med udvidelsen"

Formålet med servicedirektivforslaget er at fjerne hindringer for etableringsfriheden for tjenesteydere og den frie udveksling af tjenesteydelser mellem medlemsstater. Aftalen om en overgangsordning i forbindelse med EU-udvidelsen har hjemmel i Tiltrædelsestraktaten for de nye medlemslande.

Tiltrædelsestraktaten giver mulighed for at regulere adgangen til arbejdsmarkedet, og mulighederne omfatter alene den frie bevægelighed af arbejdskraft. Tiltrædelsestraktaten indeholder ikke muligheder for at lave overgangsordninger for den frie etableringsret og for levering af tjenesteydelser (udstationering). Aftalen om overgangsordningen adskiller sig således fra servicedirektivforslaget primært ved, at aftalen ikke regulerer tjenesteydelser. Ifølge servicedirektivforslaget gælder værtslandets regler ved etablering af en servicevirksomhed. Ved grænseoverskridende levering af en tjenesteydelse

gælder udstationeringsdirektivet for de udstationerede medarbejdere, der leverer tjenesteydelsen.

5. Ad "Forholdet mellem servicedirektivet og 7-års reglen for så vidt angår arbejdstagernes ret til fri bevægelighed i forbindelse med udvidelsen."

Der henvises til ovenstående svar.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3766, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for, om anvendelsen af et "oprindelseslandsprincip" i forbindelse med opbyggelsen af et indre marked for tjenesteydelser ikke er i strid med traktatens artikel 50 (TEF), hvor det fastslås, at ydelser skal præsteres "på samme vilkår, som det pågældende land fastsætter for sine egne statsborgere" og i benægtende fald give den juridiske begrundelse"?«

Svar:

Rådets Juridiske Tjeneste har i en uofficiel note fra den 19. oktober 2004 forholdt sig til et spørgsmål fra Danmark om, hvorvidt oprindelseslandsprincippet er foreneligt med EF-Traktatens artikel 50, stk. 3.

Den juridiske Tjeneste henviste til, at det følger af EF-domstolens fortolkning af Traktatens artikel 49, at medlemsstaterne er forpligtet til at fjerne alle bestemmelser i deres nationale love og regler, der kan stille statsborgere fra andre medlemsstater i en ufordelagtig situation, hvis disse ikke er begrundet i hensynet til berettigede interesser. Derudover konstateres det, at oprindelseslandsprincippet er en harmoniseringsregel, og at vedtagelsen af fælles harmoniseringsregler falder ind under fællesskabets kompetencer. Den juridiske Tjeneste henviste i den forbindelse til, at oprindelseslandsprincippet har til formål at finde en løsning på de vanskeligheder, der opstår som følge af hindringerne, der står i vejen for den frie udveksling af tjenesteydelser.

Statsministerens svar på spørgsmål S 1030, stillet af Jørgen Arbo-Bæhr (EL) den 21. november 2005.

Spørgsmål:

»Vil statsministeren kommentere påstanden om, at bestemmelsen om selv-håndtering i forslaget til havnedirektiv kan have samme betydning for undergravning af danske overenskomstmæssige løn- og arbejdsforhold i forbindelse med arbejde i danske havne, som oprindelseslandsprincippet i forslaget til service-direktiv kan have for undergravning af danske overenskomstmæssige løn- og arbejdsforhold på andre dele af arbejdsmarkedet?«

Svar:

Af Forretningsordenen for Folketinget §20, stk. 1 fremgår det, at hvis et medlem ønsker at indhente oplysninger om et offentligt anliggende, kan dette ske ved et spørgsmål til vedkommende minister. Ressortansvaret for havnedirektivet ligger hos transport- og energiministeren. Jeg vil derfor anmode om, at spørgsmålet rettes til transport- og energiministeren.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1163, stillet af Rune Lund (EL) den 25. november 2005.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for, i hvilket omfang arbejdsmarked og arbejdsret er undtaget fra oprindelsesprincippet i det forslag til servicedirektiv, der ligger efter behandlingen onsdag den 23. november 2005 i Europa-Parlamentets udvalg for indre marked, herunder redegøre for, om det danske overenskomssystem og reglerne på det danske arbejdsmarked vil være uberørt af direktivet?«

Svar:

Som bekendt kan regeringen ikke støtte EU-Kommissionens oprindelige forslag til et servicedirektiv. Det skyldes bl.a. de konsekvenser, som forslaget kan få for den danske arbejdsmarkedsmodel.

På nuværende tidspunkt drøftes der i rådsregi og i Parlamentet flere forslag, der vil kunne sikre, at servicedirektivforslaget ikke lægger hindringer i vejen for det danske overenskomstsystem og reglerne på det danske arbejdsmarked.

Europa-Parlamentets Udvalg for Indre marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO) har fremsat forslag om, at direktivet ikke skal have nogle følger for arbejdsretten, navnlig lovgivningen om arbejds-markedsrelationer, herunder strejkeretten og retten til at indgå kollektive aftaler, eller for medlemsstaternes nationale lovgivning om social sikring. Derudover går forslagene fra Parlamentets Udvalg om Beskæftigelse og Sociale Anliggender (EMPL) om, at artikel 24 om udstationering af medarbejdere og artikel 25 om udstationering af tredjelandsstatsborgere skal slettes, videre til plenarforsamlingens behandling af forslaget.

Afstemningen i Europa-Parlamentets plenarforsamling forventes at finde sted i januar 2006. Kommissionen ventes ikke at fremsætte et ændringsforslag, før Parlamentet har udtalt sig.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3290, stillet af Morten Messerschmidt den 15. marts 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for den materielle ændring i EU-retstilstanden for handel med serviceydelser, såfremt det nuværende direktiv med Europa-Parlamentets ændringer bliver til lov?«

Svar:

Europa-Parlamentet afsluttede deres førstebehandling af forslaget til servicedirektiv den 16. februar 2006. Kommissionen har oplyst, at de vil fremsætte et revideret direktivforslag primo april. Den endelige udformning af det reviderede forslag, herunder hvilken form eventuelle ændringsforslag fra Parlamentet medtages i, kendes endnu ikke. Når det reviderede forslag forelæg-

ger, vil der kunne foretages en uddybende analyse af forslaget og dets materielle konsekvenser for EU-retstilstanden.

Der kan dog henvises til, at Parlamentets kompromis indeholder en række ændringer og indskrænkninger i forhold til Kommissionens oprindelige forslag.

Med Parlamentets tekst fastslås det bl.a., at direktivet ikke berører arbejdsmarkedsforhold, herunder arbejdsretten, kollektive aftaler og konfliktretten. Parlamentet har også foreslået at undtage en række andre områder fra direktivet. Af de væsentligste kan nævnes sundhedsydelser, sociale ydelser, ydelser, der forfølger et velfærdsmæssigt formål, strafferet, havnetjenester, spil og den internationale privatret. Betydningen heraf er, at direktivet ikke kommer til at påvirke eksisterende EU-ret på de pågældende områder.

Af andre væsentlige ændringer kan henvises til, at Parlamentet har foreslået at erstatte oprindelseslandsprincippet med et nyt princip om frihed til at levere tjenesteydelser. Med princippet fastslås blandt andet, at tjenesteydere skal have ret til at udøve tjenesteydelser i andre medlemsstater, og at denne udøvelse kun må begrænses, hvis kravene er nødvendige, ikke-diskriminerende og proportionale. Princippet er som udgangspunkt bygget over samme model, som kendes fra gældende EU-ret. Den nærmere analyse af princippet, herunder dets betydning for gældende EU-ret, vil dog bl.a. afhænge af den form og ordlyd, som Kommissionen vælger at medtage princippet i.

Beskæftigelsesministerens besvarelse af spørgsmål S 3482, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 22. marts 2006.

Spørgsmål:

»Hvad agter ministeren som opfølgning på sit løfte fra debatten under spørgetimen den 21. marts at foretage sig for at tilsikre, at der indskrives et værtslandsprincip i servicedirektivet, idet der henvises til, at ministeren under

spørgetimen erklærede sig enig i, at det ikke er tilstrækkeligt alene at undlade at nævne oprindelseslandsprincippet?»

Svar:

Under spørgetimen den 21. marts 2005 gav jeg tilsagn om at holde mig for øje, at det kommer til at fremgå klart af et eventuelt servicedirektiv, at arbejde i Danmark foregår på danske vilkår. Jeg mener – som også fremhævet af Økonomi- og Erhvervsministeren i hans besvarelse af spørgsmål S 3290⁹ – at Parlamentets tekst allerede fastslår, at arbejdsmarkedsforhold, herunder arbejdsretten, konfliktretten og kollektive aftaler, ikke berøres af servicedirektivet.

Det er det, der skal være vores målsætning: At et servicedirektiv simpelthen udtrykkeligt ikke berører arbejdsmarkedsforhold. Og det var det, jeg gav udtryk for i spørgetimen.

Det er ikke i dansk interesse at introducere et nyt begreb, værtslandsprincippet, i en ny teoretisk diskussion. For os er det afgørende at sikre de faktiske rettigheder.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3894, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for udviklingen i domstolens praksis, hvad angår de situationer, hvor oprindelseslandets bestemmelser er gældende?«

Svar:

Det følger af den retspraksis, der er udviklet i medfør af EF-traktatens bestemmelser om den fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser, jf. bl.a. Traktatens artikel 28 og 49, at begrænsninger i den fri bevægelighed er forbudt, medmindre de kan begrundes i tvingende almene hensyn, er ikke-diskriminerende, nødvendige og proportionale i forhold til at opnå de tilsig-

⁹ Se side 26

tede mål. Udgangs-punktet ifølge praksis er således, at tjenesteyderen skal overholde værtslandets regler, medmindre tjenesteyderen er omfattet af "tilsvarende" regler i sit hjemland.

Der findes en betydelig domspraksis vedrørende Traktatens bestemmelser om den fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser, og det vil ikke være muligt inden for rammerne af denne besvarelse at redegøre herfor, herunder i hvilke situationer værtslandets regler ikke kan påberåbes.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3895, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

"Vil ministeren i forbindelse med Kommissionens forslag til servicedirektiv artikel 16 redegøre for, hvordan princippet om "frihed til at levere tjenesteydelser" adskiller sig fra "oprindelses-landsprincippet", og om der i direktivteksten er en sikkerhed for, at oprindelses-landsprincippet ikke indføres via EF-domstolens fortolkninger?«

Svar:

Det fremgår af Kommissionens reviderede direktivforslag om tjenesteydelser i det indre marked (KOM (2006) 0160), at det tidligere oprindelseslandsprincip erstattes med et princip om frihed til at levere tjenesteydelser. Kommissionen har således med dette direktivforslag opgivet at få oprindelseslandsprincippet indført for midlertidig levering af tjenesteydelser.

Det nye princip om frihed til at levere tjenesteydelser er som udgangspunkt bygget over samme model, som kendes fra gældende EU-ret. Princippet slår fast, at medlemsstaterne skal respektere tjenesteudøveres ret til at udøve tjenesteydelser i andre medlemsstater, og at medlemsstaterne i forbindelse med midlertidig levering af tjenesteydelser kun må betinge adgangen til eller udøvelsen af serviceerhverv af krav, som er ikke-diskriminerende, nødvendige og proportionale.

Princippet adskiller sig på en række punkter fra det tidligere foreslåede oprindelseslandsprincip. Princippet er ikke som oprindelseslandsprincippet en lovvalgsregel. Princippet vil heller ikke – som oprindelseslandsprincippet ville have gjort – ændre på det forhold, at værtslandet er ansvarligt for kontrol og håndhævelse af regler over for egne og udenlandske tjenesteydere. Danske myndigheder skal derfor kun håndhæve danske regler i relation til tjenesteydere fra Danmark og fra andre medlemsstater.

Når direktivet er vedtaget og trådt i kraft, vil EF-domstolen i afgørelsen af fremtidige sager skulle tage hensyn til direktivets bestemmelser.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3912, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Kan ministeren bekræfte, at den nye artikel 16 i Kommissionens forslag til servicedirektiv begrænser de begrundelser, som medlemslandene kan angive for at opretholde eller indføre restriktioner?«

Svar:

Formålet med servicedirektivet er at fremme det indre marked for tjenesteydelser for at understøtte vækst og beskæftigelse i EU. Det indre marked for tjenesteydelser kan kun fremmes, hvis medlemsstaterne fjerner uberettigede og ulovlige krav til tjenesteydere, der ønsker at levere tjenesteydelser midlertidigt.

Set i forhold til den praksis, der er udviklet af EF-domstolen på grundlag af Traktatens regler, indeholder direktivforslaget færre konkrete hensyn, som medlemsstaterne kan begrunde deres nationale krav i. Rækkevidden af princippet og de hensyn, der kan gøres gældende, skal dog sammenholdes med de undtagelser, som direktivforslaget i øvrigt indeholder i forhold til anvendelsesområdet.

Det kan i den forbindelse nævnes, at følgende tjenesteydelser undtages: Fianansielle tjenesteydelser, elektronisk kommunikationstjeneste og netværk, transporttjenester, arbejdsmarkedsområdet, sundhedsydelser, sociale ydelser i relation til almene boliger, børnepasning samt hjælp til familier og personer i nød, nationale sociale sikringssystemer, skatte- og afgiftsområdet, strafferetten, havnetjenester, spil, den internationale privatret, juridiske tjenesteydelser, audiovisuelle tjenesteydelser, vikarbureauer, tjenesteydelser af almen interesse, tjenesteydelser, der er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed, og sikkerheds- og vagtydelser.

Jeg skal endvidere henvise til grundnotat til Folketinget af den 15. maj 2006 for en nærmere gennemgang af de lovgivningsmæssige konsekvenser af artikel 16.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 4743, stillet af Rune Lund (EL) den 10. maj 2006.

Spørgsmål:

»Vil regeringen sikre eller kan regeringen garantere, at tjenesteydere, også efter en eventuel vedtagelse af det aktuelle forslag til servicedirektiv, vil skulle registreres hos SKAT for at udøve servicevirksomhed i Danmark?«

Svar:

Der henvises til mit tidligere svar på spørgsmål S 3883¹⁰, som blev oversendt til Folketinget den 19. april 2006.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 4749, stillet af Rune Lund (EL) den 10. maj 2006.

Spørgsmål:

»Kan ministeren bekræfte, som det fremgår af avisen "Notat", "Ny kattelerm for servicedirektivet", den 5. maj 2006, at bestemmelser i servicedirektivet

¹⁰ Se side 52

undtager de internationale regler om lovvalg, og dermed vil kunne betyde, at konflikter om aftaler om levering af tjenesteydelser er underlagt reglerne i tjenesteyderens oprindelsesland?»

Svar:

Kommissionens reviderede forslag undtager i artikel 3, stk. 2, den internationale privatret fra direktivets anvendelsesområde og i artikel 17, nr. 20, fra princippet om fri udveksling af tjenesteydelser.

I den internationale privatret fastsættes, hvilke lands regler der skal finde anvendelse inden for og uden for kontraktforhold. Ved afgørelsen af, om det skal være lovgivningen i tjenesteudbyderens eller i tjenestemodtagerens land, der skal finde anvendelse, vil der efter disse regler skulle lægges vægt på en række forskellige momenter. I mange tilfælde vil reglerne føre til anvendelse af oprindelseslandets regler, men dette gælder dog ikke undtagelsesfrit. Således følger det af de internationale privatretlige regler, at en dansk forbruger ikke kan fratages den beskyttelse, som findes i de danske privatretlige præceptive regler (dvs. lovregler, der ikke kan fraviges ved aftale), hvis den erhvervsdrivende forud for indgåelsen af en aftale med forbrugeren har markedsført sig og foretaget handlinger i Danmark, som er nødvendige for aftalens indgåelse.

Det sidste forhold understreges også af, at det desuden af artikel 3, stk. 2, fremgår, at "Det betyder, at forbrugerne i princippet vil være omfattet af forbrugerbeskyttelsesreglerne i den forbrugerlovgivning, der gælder i deres medlemsstat."

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 4750, stillet af Rune Lund (EL) den 10. maj 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren, som opfølgning på spørgsmål nr. S 3894 redegøre for, hvordan proceduren er for at konstatere, om der eksisterer "tilsvarende regler"?«

Svar:

Retspraksis vedrørende "tilsvarende regler" tager udgangspunkt i princippet om gensidig anerkendelse, som gør det muligt at sikre den frie bevægelighed for varer og tjenesteydelser, uden at man behøver harmonisere medlemsstaternes nationale lovgivninger. Udgangspunktet ifølge praksis er således, at tjenesteyderen skal overholde værtslandets regler, medmindre tjenesteyderen er omfattet af "tilsvarende" regler i sit hjemland.

Det er op til hver enkelt relevant myndighed at vurdere, om en tjenesteyder opfylder tilsvarende regler i etableringslandet, og det vil ikke være muligt inden for rammerne af denne besvarelse at redegøre for de enkelte myndigheds procedurer.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 4751, stillet af Rune Lund (EL) den 10. maj 2006.

Spørgsmål:

»På hvilke områder er der i dag mulighed for at præstere tjenesteydelser efter oprindelseslandets regler, som følge af at der gælder "tilsvarende regler" mellem Danmark og de øvrige EU-medlemslande?«

Svar:

Som det fremgår af besvarelse af spørgsmål S 3894¹¹ følger det af den retspraksis, der er udviklet i medfør af EF-traktatens bestemmelser om den fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser, at begrænsninger i den fri bevægelighed er forbudt, medmindre de kan begrundes i tvingende almene hensyn, er ikke-diskriminerende, nødvendige og proportionale i forhold til at opnå de tilsigtede mål.

Det følger af ovenstående, at tjenesteyderen som udgangspunkt skal overholde værtslandets regler, medmindre tjenesteyderen er omfattet af "tilsvarende" regler i sit hjemland. Denne praksis vil som udgangspunkt gælde for alle former for tjenesteydelser, der er omfattet af EF-Traktatens artikel 50.

¹¹ Se side 28

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 304, stillet af Rune Lund (EL) den 20. oktober 2006.

Spørgsmål:

»Vil det, hvis det nuværende forslag til servicedirektiv bliver vedtaget, være foreneligt med direktivets artikel 16, stk. 2 b, at opretholde kravet om, at serviceydere fra andre medlemsstater skal være registreret hos SKAT for at udøve virksomhed i Danmark, og hvilken betydning vil det i givet fald have, hvis øst-aftalen ikke forlænges efter dens udløb i 2009?«

Svar:

Der henvises til mit tidligere svar på spørgsmål S 4743¹², som blev oversendt til Folketinget den 19. maj 2006.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 306, stillet af Rune Lund (EL) den 20. oktober 2006.

Spørgsmål:

»Kan ministeren bekræfte, at det foreliggende forslag til servicedirektiv i artikel 16, stk.1 b, indskrænker de muligheder, som i dag eksisterer for at retfærdiggøre restriktioner på tjenesteydelsesområdet?«

Svar:

Jeg skal henvise til besvarelse af spørgsmål S 3912¹³ stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006:

"Formålet med servicedirektivet er at fremme det indre marked for tjenesteydelser for at understøtte vækst og beskæftigelse i EU. Det indre marked for tjenesteydelser kan kun fremmes, hvis medlemsstaterne fjerner uberettigede og ulovlige krav til tjenesteydere, der ønsker at levere tjenesteydelser midlertidigt.

¹² Se side 31

¹³ Se side 30

Set i forhold til den praksis, der er udviklet af EF-domstolen på grundlag af Traktatens regler, indeholder direktivforslaget, færre konkrete hensyn, som medlemsstaterne kan begrunde deres nationale krav i. Rækkevidden af princippet og de hensyn, der kan gøres gældende, skal dog sammenholdes med de undtagelser, som direktivforslaget i øvrigt indeholder i forhold til anvendelsesområdet.

Det kan i den forbindelse nævnes, at følgende tjenesteydelser undtages: Fiansielle tjenesteydelser, elektronisk kommunikationstjeneste og netværk, transporttjenester, arbejdsmarkedsområdet, sundhedsydelser, sociale ydelser i relation til almene boliger, børnepasning samt hjælp til familier og personer i nød, nationale sociale sikringssystemer, skatte- og afgiftsområdet, strafferetten, havnetjenester, spil, den internationale privatret, juridiske tjenesteydelser, audiovisuelle tjenesteydelser, vikarbureauer, tjenesteydelser af almen interesse, tjenesteydelser der er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed og sikkerheds- og vagtydelser."

Jeg skal endvidere henvise til grundnotat til Folketinget af den 15. maj 2006 for en nærmere gennemgang af de lovgivningsmæssige konsekvenser af artikel 16.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 307, stillet af Rune Lund (EL) den 20. oktober 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for artikel 31 i det foreliggende forslag til servicedirektiv, og for i hvilket omfang medlemsstaterne kan føre kontrol med udenlandske tjenesteydere vedrørende krav og hensyn, som ikke er angivet i art. 16 og 17?«

Svar:

Direktivforslaget ændrer ikke på det forhold, at danske myndigheder stadig skal føre tilsyn med udenlandske tjenesteydere, som vælger at etablere sig i

Danmark eller udfører tjenesteydelser på midlertidig basis her i landet. Forslaget vil gøre det lettere at udføre denne kontrol, idet der foreslås indført et administrativt samarbejde mellem myndighederne i de enkelte medlemsstater. Et samarbejde, der bl.a. skal gøre det lettere at udveksle oplysninger om virksomhederne.

Artikel 31 er en del af dette nye administrative samarbejde mellem myndighederne og regulerer myndighedernes tilsyns- og kontrolforpligtelser i det tilfælde, at en virksomhed midlertidigt udfører en tjenesteydelse i en anden medlemsstat.

Den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, er ansvarlig for at føre tilsyn med, at virksomhederne overholder de krav, som medlemsstaten kan gøre gældende med grundlag i artikel 16 og artikel 17. Artikel 31 giver således den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, retten til at træffe alle nødvendige foranstaltninger af hensyn til kontrollen med overholdelsen af nationale krav omfattet af artikel 16 og 17.

For så vidt angår kontrollen med de krav, som gælder i virksomhedens etableringsland, har myndighederne i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, en forpligtelse til at give den nødvendige bistand, hvis de anmodes herom. Myndighederne handler i den forbindelse inden for rammerne af de beføjelser, der er tillagt dem i den nationale lovgivning, dvs. en anden medlemsstat kan således ikke afgøre, hvilke foranstaltninger der skal træffes.

Myndighederne i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, kan dog også på eget initiativ foretage denne kontrol, hvis de vurderer, at det er nødvendigt, dvs. kontrollen må ikke være diskriminerende, ligesom den skal være proportionel i forhold til det tilsigtede mål.

Direktivforslagets bestemmelser om det nye administrative samarbejde er begrænset til de områder, som er omfattet af direktivet.

3. Almen interesse og almen økonomisk interesse

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1166, stillet af Rune Lund (EL) den 25. november 2005.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for, hvornår der i traktatens og EF-Domstolens forstand er tale om en konkurrencesituation i forhold til tjenesteydelser af almen interesse og tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, herunder redegøre for om der er sket en ændring efter behandlingen onsdag den 23. november 2005 i Europa-Parlamentets udvalg for indre marked?«

Svar:

Europa-Parlamentets Udvalg for det indre marked og forbrugerbeskyttelse (IMCO) har i forbindelse med deres afstemning om forslaget til servicedirektiv vedtaget et ændringsforslag, hvorefter direktivforslaget ikke skal gælde for tjenesteydelser af almen økonomisk interesse og almen interesse, hvis disse ydelser ikke er åbne for konkurrence. IMCO-udvalgets endelige konsoliderede betænkning med ændringsforslag forelægger endnu ikke, og udvalgets bevæggrunde for forslaget er derfor ikke præciseret i detaljer endnu.

For så vidt angår forskellen på tjenesteydelser af almen interesse og tjenesteydelser af almen økonomisk interesse henvises der til besvarelsen af spørgsmål S 1167¹⁴.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1167, stillet af Rune Lund (EL) den 25. november 2005

Spørgsmål:

»Vil ministeren i forhold til servicedirektivet redegøre for, hvor grænsen går mellem tjenesteydelser af almen interesse og tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, herunder med henvisning til nuværende praksis ved EF-Domstolen?«

¹⁴ Se side 37

Svar:

Hvorvidt en given ydelse betragtes som almen eller almen økonomisk er i udgangspunktet op til medlemsstaterne selv at definere i overensstemmelse med EF-traktaten og EF-domstolens praksis. Medlemsstaternes beslutning herom er dog i sidste ende underlagt EF-domstolens vurdering. En række tjenesteydelser af almen økonomisk interesse er omfattet af forslaget til servicedirektiv i dets nuværende ordlyd. Tjenesteydelser af almen interesse er derimod ikke omfattet.

Traktatens tjenesteydelsesbegreb omfatter ydelser, der normalt udføres mod betaling. En gruppe af tjenesteydelser (tjenesteydelser af almen interesse) falder imidlertid uden for dette begreb. Der eksisterer ikke en officiel definition af tjenesteydelser af almen interesse. Fra praksis kan imidlertid udledes, at tjenesteydelser af almen interesse er tjenesteydelser uden økonomisk sigte, f.eks. tjenesteydelser som har karakter af myndighedsudøvelse. Ved myndighedsudøvelse forstås funktioner, som sikrer statens og lokale myndigheders almene interesser som fx den indre og ydre sikkerhed, retsvæsen og diplomati. Af retspraksis kan desuden udledes, at tjenesteydelser af almen interesse typisk drejer sig om virksomhed, som staten udfører som led i sine opgaver på det sociale, kulturelle, uddannelsesmæssige og retlige område.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3879, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren oversende et notat om EU-rettens sontring mellem tjenesteydelser af almen økonomisk interesse og tjenesteydelser af almen interesse?«

Svar:

Tjenesteydelser af almen interesse reguleres ikke af Traktaten og vil af den grund heller ikke kunne reguleres af den øvrige EU-regulering. Der eksisterer ikke en officiel definition af tjenesteydelser af almen interesse. Fra praksis kan imidlertid udledes, at tjenesteydelser af almen interesse er tjenesteydelser

uden økonomisk sigte, fx tjenesteydelser som (udelukkende) har karakter af myndighedsudøvelse. Ved myndighedsudøvelse forstås funktioner, som sikrer statens og lokale myndigheders almene interesser, fx den indre og ydre sikkerhed, retsvæsen og diplomati. Af retspraksis kan desuden udledes, at tjenesteydelser af almen interesse typisk drejer sig om den virksomhed, som staten udfører som led i sine opgaver på det sociale, kulturelle, uddannelsesmæssige og retlige område.

Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse er derimod omfattet af Traktaten, og derfor er der mulighed for at regulere tjenesteydelser af almen økonomiske interesse yderligere i direktiver mv. Traktaten indeholder ingen definition af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse og heller ingen bestemmelser om, hvilke tjenesteydelser der er af almen økonomisk interesse. Af Traktaten fremgår alene, at en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse skal fremme social og territorial samhørighed (EFT art. 16), og at virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, er underkastet Traktatens bestemmelser, herunder konkurrencereglerne, i det omfang anvendelsen af disse bestemmelser ikke retligt eller faktisk hindrer opfyldelsen af de særlige opgaver, som er betroet dem (EFT art. 86, stk. 2).

Af retspraksis kan udledes, at betegnelsen anvendes, hvis levering normalt er pålagt særlige operatører og ikke automatisk er overdraget samtlige virksomheder i en bestemt økonomisk sektor. Udførelsen må ikke ske med et rent økonomisk formål. Der skal være tale om, at virksomhederne påtager sig forpligtelser, som hindrer, at de fastlægger deres aktiviteter efter rent forretningsmæssige overvejelser. Formålet med tjenesteydelsen skal desuden være at imødekomme borgernes almindelige behov, dvs. ydelsen skal være baseret på hensyn af almen interesse.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 4735, stillet af Rune Lund (EL) den 10. maj 2006.

Spørgsmål:

»Kan ministeren bekræfte, at sondringen mellem tjenesteydelser af almen interesse og almen økonomisk interesse er svær at fastlægge for medlemsstaterne, i og med at retspraksis fra EF-Domstolen har afgørende indflydelse på definitionen af en tjenesteydelse, f.eks. i relation til betalingselementet?«

Svar:

Det er som udgangspunkt op til medlemsstaterne selv i overensstemmelse med EF-traktaten og EF-domstolens praksis at definere, hvorvidt en given ydelse betragtes som værende af almen interesse eller almen økonomisk interesse. For en nærmere beskrivelse af traktatens regler og retspraksis kan henvises til besvarelsen af S 3915¹⁵.

Derudover fremgår det af traktatens artikel 50 og den retspraksis, der er udviklet på baggrund heraf, hvad der skal forstås ved en tjenesteydelse, som er omfattet af reglerne om den fri etableringsret og den fri bevægelighed for tjenesteydelser. En af betingelserne er, at tjenesteydelsen skal indeholde et økonomisk element.

Traktatens regler og retspraksis udgør en vigtig rettesnor for medlemsstaterne i definitionen af, om der er tale om tjenesteydelse af almen interesse eller almen økonomisk interesse.

Der kan desuden henvises til, at direktivforslaget ikke ændrer på denne retstilstand, idet det præciseres, at tjenesteydelser af almen interesse ikke er omfattet af forslaget, ligesom det præciseres, at direktivet ikke berører medlemsstaternes frihed til i overensstemmelse med fællesskabsretten at fastsætte, hvad de betragter som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse.

Det præciseres desuden i forslagets betragtning 16, at domstolen "har erkendt, at betalingskriteriet ikke er opfyldt i forbindelse med de former for

¹⁵ Se side 119

virksomhed, der udføres af eller på vegne af staten uden økonomisk modydelse i forbindelse med dennes pligter på det sociale, kulturelle, uddannelsesmæssige og retslige område, f.eks. undervisning inden for rammerne af det nationale uddannelsessystem eller forvaltning af sociale sikringsordninger, hvor der ikke udøves erhvervsaktivitet. Tjenestemodtageres betaling af eventuelt gebyr, f.eks. studerendes betaling af undervisningsgebyrer eller studieafgifter som delvist bidrag til udgifterne til driften af et system, udgør ikke i sig selv betaling, fordi tjenesteydelsen stadig hovedsagelig er finansieret af offentlige midler.”

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 4737, stillet af Rune Lund (EL) den 10. maj 2006.

Spørgsmål:

»Hvilke serviceopgaver i vores samfund anses af regeringen som ydelser, der på grund af deres tilknytning til myndighedsudøvelse inden for indre og ydre sikkerhed, retsvæsen og diplomati, er undtaget begrebet tjenesteydelser, således at opgaven ikke vil kunne blive berørt af servicedirektivet?«

Svar:

Jeg har i et tidligere svar (S 3879¹⁶) nævnt myndighedsudøvelse inden for indre og ydre sikkerhed, retsvæsen og diplomati, som eksempler på tjenesteydelser, der kan karakteriseres som tjenesteydelser af almen interesse. Der er tale om eksempler på myndighedsydelser, som uden tvivl må anses for at være undtaget fra Traktaten. Indre og ydre sikkerhed omfatter bl.a. forsvaret, politiet og efterretningstjenesten. Retsvæsenet omfatter alle domstolene, herunder skifteretterne, fogedretterne og den særlige klageret, samt anklagemyndigheden. Diplomati omfatter udenrigstjenesten og andre internationale samarbejdsorganer, hvor Danmark er repræsenteret. Ud over disse eksempler kan nævnes alle de øvrige myndighedsopgaver – f.eks. forvaltningen af kommunerne og regionerne – som kun udøves af myndigheder.

¹⁶ Se side 38

Afslutningsvis bør det fremhæves, at direktivforslaget ikke ændrer på gældende ret i relation til netop definitionen af tjenesteydelser af almen interesse.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 4738, stillet af Rune Lund (EL) den 10. maj 2006.

Spørgsmål:

»Hvilke opgaver af almen interesse, som staten udfører som led i sine opgaver på de sociale, kulturelle, uddannelsesmæssige og retlige områder, er undtaget fra servicedirektivet?«

Svar:

Samtlige tjenesteydelser af almen interesse, som staten udfører som led i sine opgaver på de sociale, kulturelle, uddannelsesmæssige og retlige områder, er undtaget fra direktivforslaget.

På det sociale område drejer det sig bl.a. om grundlæggende sociale velfærdsydelser som bistandssystemet og anden form for hjælp til personer og familier i nød. På det kulturelle område er der fx tale om den nationale kulturpolitik (dvs. fastsættelse af kulturpolitiske formål og rammebetingelser for nationale kulturinstitutioner, råd, styrelser mv. - fx arkiver, biblioteker, museer og teatre). Det uddannelsesmæssige område omfatter fx almene grunduddannelser som folkeskolen og gymnasiet samt videregående uddannelser på offentligt finansierede universiteter. Det retlige område omfatter retsvæsenet som domstolene, politiet m.v.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 4739, stillet af Rune Lund (EL) den 10. maj 2006.

Spørgsmål:

»Er der funktioner, som udføres i det danske samfund, som siden 2001 har ændret karakter fra at være tjenesteydelser af almen interesse til at være tjenesteydelser af almen økonomisk interesse?«

Svar:

Der foreligger ikke en generel liste over, hvilke tjenesteydelser der har skiftet karakter fra at være af almen interesse til almen økonomisk interesse.

Jeg kan dog nævne som et eksempel på en sådan overgang, at i 2002 blev Post Danmark omdannet til et aktieselskab med staten som hovedaktionær. Fra tidligere at have været en del af statens myndighedsvaretagelse blev postvæsenet omdannet til en privat virksomhed, som til gengæld for sin eneret har særlige forsyningsforpligtelser.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 4753, stillet af Rune Lund (EL) den 10. maj 2006.**Spørgsmål:**

»Hvilke muligheder vil der være for nationalt at tilbageføre serviceydelser fra privat regi eller tjenesteydelser af almen økonomisk interesse til at være et område af almen interesse, som dermed er undtaget af direktivet?«

Svar:

Det er i udgangspunktet op til medlemsstaterne selv at definere i overensstemmelse med EF-traktaten og EF-domstolens praksis, hvorvidt en given ydelse betragtes som værende af almen interesse eller almen økonomisk interesse. Det er således op til medlemsstaterne selv at bestemme, om en offentlig tjenesteydelse skal varetages af en ekstern operatør, fx en privat virksomhed, eller af en offentlig administrativ enhed. Direktivforslaget ændrer ikke på dette. Direktivforslaget ændrer heller ikke på medlemsstaternes muligheder for at beslutte, at tjenesteydelser, der hidtil har været udliciteret, fremover skal varetages af en offentlig, administrativ enhed.

4. Udstationeringsdirektivet

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1008, stillet af Søren Søndergaard (EL) den 22. november 2004.

Spørgsmål:

»Vil ministeren oplyste, hvilke arbejdsforhold - hvor en EU-borger, der er ansat i en udenlandsk virksomhed eller driver selvstændig virksomhed uden for Danmark, udfører et stykke arbejde i Danmark - der ikke er omfattet af udstationeringsdirektivet og dermed vil være omfattet af oprindelseslandsprincippet i det foreliggende forslag til direktiv om tjenesteydelser i det indre marked?«

Svar:

Spørgsmålet har været forelagt Beskæftigelsesministeriet, som oplyser følgende:

”Forudsat at der er tale om en lønmodtager, der midlertidigt udfører arbejde på en anden medlemsstats område end den, hvor lønmodtageren sædvanligvis udfører sit arbejde, ses der ikke at være nogen arbejdsforhold, som ikke er omfattet af udstationeringsdirektivet og den danske udstationeringslov.

En person, der driver selvstændig virksomhed uden for Danmark, og som udfører et stykke arbejde i Danmark, er ikke lønmodtager. En selvstændig er ikke omfattet af udstationeringsdirektivet og den danske udstationeringslov, og vil blive omfattet af oprindelseslandsprincippet i det foreliggende forslag til direktiv.”

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1009, stillet af Søren Søndergaard (EL) den 22. november 2004.

Spørgsmål:

»Kan ministeren bekræfte, at et arbejdsforhold, hvor en privatperson hyrer en udenlandsk EU-borger til ombygning eller reparation af sit hus, ikke er omfattet af udstationeringsdirektivet og dermed vil være omfattet af oprindel-

seslandsprincippet i det foreliggende forslag til direktiv om tjenesteydelser i det indre marked?»

Svar:

Spørgsmålet har været forelagt Beskæftigelsesministeriet, som oplyser følgende:

”I forbindelse med gennemførelsen af udstationeringsdirektivet valgte Folketinget, at den danske lov på samme måde som den tyske også skulle omfatte forbrugeraftaler. Udstationeringsloven omfatter således også den situation, hvor modtageren af tjenesteydelsen i Danmark ikke driver virksomhed, men er en privatperson. Den danske udstationeringslov giver på dette punkt videre rettigheder, end hvad der følger af udstationeringsdirektivet, og det forhold hører til de spørgsmål, som der fortsat arbejdes på at få afklaret.”

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1753, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 3. januar 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for overensstemmelsen mellem det nugældende udstationeringsdirektiv og en eventuel vedtagelse af Kommissionens forslag til servicedirektivs art. 24 og 25?«

Svar:

Efter udstationeringsdirektivet skal virksomheder, der udsender medarbejdere til andre EU-lande i forbindelse med levering af en tjenesteydelse, overholde visse lovfastsatte regler om arbejdsvilkår i værtslandet. Det gælder med hensyn til arbejdstid, betalt ferie, arbejdsmiljø, ligebehandling samt andre bestemmelser vedrørende ikke-forskelsbehandling, beskyttelse af kvinder i forbindelse med graviditet og barsel. Udstationeringsdirektivet giver medlemsstaten mulighed for at kræve, at den udstationerede lønmodtager får en løn svarende til mindstelønnen i værtslandet.

Servicedirektivforslaget respekterer udstationeringsdirektivet, idet de områder, der dækkes af udstationeringsdirektivet, undtages fra oprindelseslandsprincippet ifølge forslaget artikel 17, stk. 1, nr. 5.

Da udstationeringsdirektivet ikke indeholder bestemmelser om, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere direktivets overholdelse, er bestemmelserne om kontrol af udstationerede i direktivforslagets artikel 24 efter min opfattelse ikke i modstrid med udstationeringsdirektivets regler. Men de specifikke bestemmelser i artikel 24, om hvilke krav der ikke må stilles ved kontrol, vil lægge begrænsninger for medlemsstaternes fremtidige kontrolmuligheder, hvis direktivforslaget vedtages i sin oprindelige form.

Udstationeringsdirektivet er ikke aktuelt i forhold til servicedirektivforslagets artikel 25, der handler om de krav, som medlemslandene kan stille til opholdsgrundlaget i relation til udstationerede fra tredjelande.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 4744, stillet af Rune Lund (EL) den 10. maj 2006.

Spørgsmål:

»Hvis regeringen ikke mener at kunne garantere, at registrering hos SKAT er en lovlig betingelse for adgangen til at udøve serviceerhverv i Danmark efter en vedtagelse af servicedirektivet, er regeringen da enig i, at det vil svække muligheden for overholdelse af udstationeringsdirektivet?«

Svar:

Der henvises til mit tidligere svar på spørgsmål S 3883¹⁷, som blev oversendt til Folketinget den 19. april 2006.

¹⁷ Se side 52

5. Autorisationsordninger og tilladelsesordninger

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3319, stillet af Rune Lund (EL) den 1. september 2005.

Spørgsmål:

»Vil ministeren fremlægge en oversigt over de autorisationsordninger, som vil kunne blive berørt af servicedirektivet?«

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål S 3316¹⁸.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1759, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 3. januar 2006.

Spørgsmål:

»Kan ministeren oplyse, om en vedtagelse af Kommissionens forslag til servicedirektivs art. 14 om forbudte krav vil forhindre Danmark i at afvise tjenesteydere fra andre medlemslande, under henvisning til at de nationale godkendelses- eller visitationsordninger i det pågældende medlemsland ikke lever op til danske standarder?«

Svar:

Direktivforslagets artikel 5-15 vedrører tjenesteydernes etableringsfrihed. Bestemmelserne, der har til hensigt at forenkle og lette tjenesteyderes adgang til et marked, er således kun relevante i de tilfælde, hvor en tjenesteyder ønsker at etablere sig i en anden medlemsstat.

Tjenesteydere skal i henhold til direktivforslaget overholde reglerne i det EU-land, hvor de etablerer sig. En tysk virksomhed, der ønsker at etablere sig fysisk i Danmark, skal således opfylde de danske regler. Det gælder også i relation til regler om godkendelse m.v.

¹⁸ Se side 129

Artikel 14 – hvorefter medlemslandene skal fjerne krav til udenlandske virksomheder i det omfang, de f.eks. diskriminerer ved at stille krav om nationalitet – vil ikke forhindre Danmark i at kræve, at udenlandske virksomheder, der ønsker at etablere sig i Danmark, skal opfylde danske standarder.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1765, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 3. januar 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren oplyse, om der ved udstedelse af tilladelser til tjenesteydelsesvirksomhed efter de nugældende regler kan stilles betingelser, som efter en eventuel vedtagelse af Kommissionens forslag til servicedirektivs art. 10, stk. 2, ikke længere vil være lovlige?«

Svar:

Det fremgår af direktivforslagets artikel 10, stk. 2, at de kriterier, som tilladelsesordninger skal bygge på, bl.a. skal være ikke-diskriminerende, objektivt begrundet i et tvingende alment hensyn og afpasset efter dette hensyn.

Det følger allerede i dag af EF-domstolens fortolkning af Traktatens regler om den frie etableringsret, at regler som udgangspunkt ikke må være diskriminerende, at de skal være begrundet i tvingende almene hensyn og ikke må kunne nås gennem mindre indgribende foranstaltninger.

Hensigten med forslagets artikel 10 og en række af de øvrige bestemmelser af relevans for tjenesteyderes etableringsmuligheder er bl.a., at medlemslandene af sig selv fjerner regler, der diskriminerer eller er ikke-proportionale, og at medlemslandene får mulighed for at lade sig inspirere af "best practise"-regulering i andre medlemslande.

Derudover skal det bemærkes, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at udarbejde en færdig oversigt over forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser for dansk ret. Det skyldes bl.a., at en række af bestemmelserne ikke er formuleret tilstrækkelig klart. Det nuværende forslag står imidlertid over

for at skulle revideres. Regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag vil være muligt at fremlægge en oversigt over de lovgivningsmæssige konsekvenser, der vil være betydeligt tættere på sin "færdige" udformning, end det er muligt i dag.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3881, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren udarbejde en oversigt over autorisations- og tilladelsesordninger, som vil kunne blive berørt af servicedirektivet?«

Svar:

Alle de autorisations- og tilladelsesordninger, der findes i Danmark, vil i princippet være omfattet af servicedirektivet, og vil derfor skulle screenes med henblik på at vurdere, om ordningerne indeholder forbudte krav. Der findes i Danmark ca. 100 lovregulerede erhverv.

Undtaget herfra er dog de autorisations- og tilladelsesordninger, der findes i relation til sektorer, som er undtaget fra direktivforslagets anvendelsesområde. Der vil f.eks. være tale om autorisationsordninger inden for sundhedssektoren, skolesektoren og vagtvirksomhed.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3907, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Hvilke retlige og administrative foranstaltninger i Danmark udgør i dag hindringer for, at serviceydere kan præstere deres ydelser?«

Svar:

Alle ekstra krav, som en tjenesteyder fra en anden medlemsstat skal opfylde for at kunne tilbyde sin ydelse i Danmark, kan i princippet udgøre en barriere for tjenesteyderen.

Kommissionen konkluderer i sin rapport om status for det indre marked for tjenesteydelser fra 2002, at tjenesteydere i EU fortsat møder barrierer i forbindelse med leveringen af tjenesteydelser i det indre marked. Det fremgår ikke af rapporten, hvordan eller i hvilket omfang det gør sig gældende for Danmark. Regeringen er imidlertid i øjeblikket i gang med at identificere og fjerne nationale særregler og administrative procedurer, der af virksomhederne kan opfattes som barrierer for det indre marked. Projektet er i overensstemmelse med direktivforslagets screeningsbestemmelser, der har til hensigt at vurdere, om medlemsstaternes autorisations- og tilladelsesordninger indeholder forbudte krav.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 4742, stillet af Rune Lund (EL) den 10. maj 2006.

Spørgsmål:

»Kan ministeren garantere, at de beskyttelseshensyn, som i Danmark er indført i autorisationsordninger for at beskytte forbrugerne, vil være usvækkede ved indførelse af det aktuelle forslag til service-direktiv?«

Svar:

Ifølge direktivforslaget vil medlemsstaterne fortsat have mulighed for at stille krav om autorisation, hvis kravet er begrundet i alment tvingende hensyn, herunder forbrugerbeskyttelseshensyn, over for tjenesteydere, der ønsker at etablere sig i en anden medlemsstat. Kravene skal dog være ikkediskriminerende, proportionale og offentliggjorte på forhånd.

For tjenesteydere, der midlertidigt kommer til en anden medlemsstat for at levere en tjenesteydelse, vil værtsmedlemsstaten ikke kunne håndhæve autorisationsordninger, der alene er begrundet i forbrugerbeskyttelseshensyn. Medlemsstaterne vil fortsat kunne opretholde uddannelseskra-
v, jf. direktivet om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.

På baggrund af en analyse af de danske autorisationsordninger, vurderes det dog, at forbruger-beskyttelseshensyn kun i stærkt begrænset omfang er lagt til grund. Der henvises i øvrigt til det oversendte samlenotat af 16. maj 2006 med henblik på forelæggelse af dagsordenen for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 29.-30- maj 2006 for Folketingets Europaudvalg den 24. maj 2006.

6. Registrering hos myndighederne

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1752, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 3. januar 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren i forbindelse med Kommissionens forslag til servicedirektivets art. 33 om tjenesteyderes hæderlighed oplyse, hvordan reglerne for forældelse af straffedomme, administrative eller disciplinære sanktioner eller foranstaltninger samt afgørelser vedrørende svigagtige konkurser, samt disse noteringer i de øvrige 24 lande er?«

Svar:

Jeg kan oplyse, at Økonomi- og Erhvervsministeriet ikke er i besiddelse af oplysninger om reglerne for forældelse af straffedomme, administrative eller disciplinære sanktioner eller foranstaltninger samt afgørelser vedrørende svigagtige konkurser i samtlige medlemsstater.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3883, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Vil det, efter det nye udkast til servicedirektiv, udgøre en ulovlig restriktion at kræve, at service-ydere, der leverer ydelser i Danmark, er registreret hos told og skat?«

Svar:

Direktivforslaget vurderes ikke at komme til at påvirke danske myndigheders krav om, at tjenesteydere, der leverer ydelser i Danmark, er registreret hos SKAT.

Justitsministerens besvarelse af spørgsmål 8, KOM (2004) 0002, stillet af Folketingets Europaudvalg den 9. maj 2006

Spørgsmål:

»Det vil i sidste ende være EF-Domstolen, der skal fortolke eventuelle uklarheder i servicedirektivet, ministeren bedes på den baggrund derfor oversende udvalget et notat om domspraksis på tjenesteydelses- og etableringsområdet for så vidt angår medlemsstaternes mulighed for lovligt at opstille krav om registrering hos myndighederne, som en betingelse for adgang til at tilbyde service på en medlemsstats område.«

Svar:

1. Efter EF-Traktatens artikel 43 har statsborgere i en medlemsstat ret til frit at etablere sig på en anden medlemsstats område. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

Inden for rammerne af nedennævnte bestemmelser er der forbud mod restriktioner, som hindrer statsborgere i en medlemsstat i frit at etablere sig på en anden medlemsstats område. Dette forbud omfatter også hindringer for, at statsborgere i en medlemsstat, bosat på en medlemsstats område, opretter agenturer, filialer eller datterselskaber.

Med forbehold af bestemmelserne i kapitlet vedrørende kapitalen indebærer etableringsfriheden adgang til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed samt til at oprette og lede virksomheder, herunder navnlig selskaber i den i artikel 48 anførte betydning, på de vilkår, som i etableringslandets lovgivning er fastsat for landets egne statsborgere.

I EF-Domstolens dom af 30.11.1995, sag C-55/94, Gebhard, Sml. s. I-4165, udtalte Domstolen bl.a., at det følger af EF-Traktatens artikel 43, stk. 2, at etableringsfriheden udøves på de vilkår, som i etableringslandet er fastsat for landets egne statsborgere. Det indebærer bl.a., at i det tilfælde, "hvor den pågældende virksomhed ikke er reguleret i værtsstaten, således at en statsborger i denne stat ikke skal have en særlig kvalifikation for at udøve den, har statsborgere fra samtlige øvrige medlemsstater ret til at etablere sig på først-

nævnte statsområde og dér udøve samme virksomhed”, jf. dommens præmis 34. Det vil derfor ikke være foreneligt med EF-Traktatens artikel 43, hvis en medlemsstat opstiller krav om myndighedsregistrering af en serviceudbyder fra en anden medlemsstat som en betingelse for, at denne får adgang til varigt at udøve servicevirksomhed på en medlemsstats område, hvis medlemsstaten ikke stiller et tilsvarende registreringskrav over for egne statsborgere, der tilbyder den samme servicevirksomhed.

Hvis en medlemsstat derimod stiller et registreringskrav, der er begrundet i tvingende samfundsmæssige hensyn, over for egne statsborgere, der varigt udøver servicevirksomhed i medlemsstaten, vil statsborgere fra andre medlemsstater, der på tilsvarende måde ønsker varigt at udøve servicevirksomhed, også skulle efterleve kravet. Domstolen har herom nærmere udtalt følgende i dommens præmis 35 – 37:

”35 Adgangen til at optage selvstændig erhvervsvirksomhed og udøve den kan undergives et krav om overholdelse af visse ved lov og administrativt fastsatte regler, som er begrundet i samfundsmæssige hensyn, såsom regler om organisationstilknytning, kvalifikationer, faglig etik, kontrol og ansvar (jf. dom af 28.4.1977, sag 71/76, Thieffry, Sml. s. 765, præmis 12). Disse regler kan bl.a. bestemme, at udøvelsen af en særlig virksomhed efter omstændighederne er forbeholdt personer med eksamensbevis, certifikat eller andet kvalifikationsbevis, **personer optaget i en erhvervsfortegnelse** eller endelig personer undergivet en vis disciplin eller kontrol. Reglerne kan også indeholde betingelser vedrørende brug af erhvervstitler, såsom betegnelsen ”avvocato”.

[fremhævet her] 36 Når adgangen til at optage en bestemt virksomhed, eller udøvelsen af den, i værtsmedlemsstaten er undergivet sådanne betingelser, skal statsborgere fra en anden medlemsstat, der ønsker at udøve den pågældende virksomhed, principielt opfylde dem. ...

37 Det fremgår imidlertid af Domstolens praksis, at nationale foranstaltninger, der kan hæmme udøvelsen af de ved traktaten sikrede grundlæggende friheder eller gøre udøvelsen heraf mindre tiltrækkende, skal opfylde fire betingelser: De skal anvendes uden forskelsbehandling, de skal være begrundet i tvingende samfundsmæssige hensyn, de skal være egnede til at sikre virke-

liggørelsen af det formål, de forfølger, og de må ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for at opnå formålet ...”

Det følger således af EF-Traktatens artikel 43 som fortolket af EF-Domstolen, at en medlemsstat har adgang til at stille registreringskrav mv. som betingelse for at få adgang til varigt at udøve en bestemt servicevirksomhed i staten, hvis kravet anvendes uden forskelsbehandling og kan begrundes i tvingende samfundsmæssige hensyn. Hertil kommer, at kravet ikke må gå ud over, hvad der er nødvendigt for at forfølge det tvingende samfundsmæssige hensyn, dvs. opfylder proportionalitetskravet.

Efter Kommissionens reviderede forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tjenesteydelser i det indre marked (KOM(2006) 160 endelig), herefter servicedirektivforslaget, vil en medlemsstat fortsat kunne opretholde registreringskrav mv. over for statsborgere fra andre medlemsstater, der ønsker varigt at udøve servicevirksomhed i staten. Det tilføjes dog, at det efter servicedirektivforslagets artikel 14 nr. 8 er forbudt for en medlemsstat at kræve, at en statsborger fra en anden medlemsstat, der ønsker varigt at udøve servicevirksomhed i staten, skal være optaget i registre i en bestemt forudgående periode.

2. I de tilfælde, hvor en statsborger fra en anden medlemsstat ikke udøver retten til fri etablering efter EF-Traktatens artikel 43, men derimod retten til fri udveksling af tjenesteydelser i en medlemsstat, skal medlemsstatens muligheder for at kunne opretholde registreringskrav mv. vurderes efter EF-Traktatens artikel 49. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”Inden for rammerne af nedennævnte bestemmelser er der forbud mod restriktioner, der hindrer fri udveksling af tjenesteydelser inden for Fællesskabet, for så vidt angår statsborgere i medlemsstaterne, der er bosat i et andet af Fællesskabets lande end modtageren af den pågældende ydelse. På forslag af Kommissionen kan Rådet med kvalificeret flertal vedtage at udstrække anvendelsen af bestemmelserne i dette kapitel til tjenesteydere, der er statsborgere i et tredjeland og bosat inden for Fællesskabet.” Det følger af EF-Domstolens praksis, at medlemsstaterne kun kan opretholde krav om forud-

gående tilladelse, registrering mv., hvis de hensyn, der begrundes de pågældende krav, ikke allerede tilgodeses i kraft af de bestemmelser, tjenesteyderen er undergivet i den medlemsstat, hvori denne er etableret. Der kan her ved bl.a. henvises til dom af 9.3.2000, sag C-355/98, Kommissionen mod Belgien, Sml. s.I-1221, hvor Domstolen udtalte følgende i dommens præmis 35 og 37:

”35. Ifølge fast praksis er en national ordning, hvorefter en virksomhed med hjemsted i en anden medlemsstat kun må præstere bestemte former for tjenesteydelser i det pågældende land, hvis den har opnået en tilladelse hertil fra en administrativ myndighed, en restriktion for den frie udveksling af tjenesteydelser som omhandlet i traktatens artikel [49] (jf. bl.a. dom af 9.8.1994, sag C-43/93, Vander Elst, Sml. I, s. 3803, præmis 15). ”

”37. Det skal ... bemærkes, at den frie udveksling af tjenesteydelser, som er et grundlæggende princip i traktaten, kun kan begrænses ved regler, der er begrundet i almene hensyn, og som gælder for enhver person eller ethvert selskab, der driver virksomhed på modtagerstatens område, og kun i det omfang, disse hensyn ikke tilgodeses i kraft af de bestemmelser, tjenesteyderen er undergivet i den medlemsstat, hvori denne er etableret (jf. dom af 17.12.1981, sag 279/80, Webb, Sml. s. 3305, præmis 17).”

Domstolen har endvidere fastslået, at et krav i en tysk lovgivning om, at en nederlandsk virksomhed skulle være optaget i det tyske håndværksregister for lovligt at kunne udføre et gulvbelægningsarbejde i et enkeltstående tilfælde i Tyskland, gik ud over, hvad der var nødvendigt for at sikre kvaliteten af det håndværksarbejde, som skulle udføres, jf. herved dom af 3.10.2000, sag C-58/98, Corsten, Sml. s.I-7919. En medlemsstat kan således ikke ”betinge levering af tjenesteydelser på dets område af, at samtlige betingelser for etablering i landet er opfyldt, idet de bestemmelser i traktaten, som netop skal sikre den frie udveksling af tjenesteydelser, herved ville blive virkningsløse...”, jf. samme doms præmis 43.

Det følger af servicedirektivforslagets artikel 16, stk. 3, at en medlemsstat vil have en begrænset mulighed for at kræve, at en tjenesteyder, der er etableret i

en anden medlemsstat, skal indhente en tilladelse eller registreres hos dens myndigheder for at kunne levere en tjenesteydelse i medlemsstaten. Sådanne krav kan kun stilles, hvis disse hverken er direkte eller indirekte diskriminerende, begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed eller beskyttelsen af miljøet, og ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse beskyttelseshensyn.

7. Adfærdskodekser (artikel 39)

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1754, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 3. januar 2006.

Spørgsmål:

»Hvad er ministerens forventning til kommende EU-regler om betingelserne for ejendomsmægleres virksomhed, som vil skulle gennemføres ved en eventuel vedtagelse af Kommissionens forslag til servicedirektivets art. 39, stk. 1?«

Svar:

Det fremgår af artikel 39, stk. 1, at medlemsstaterne i samarbejde med Kommissionen skal tilskynde til, at der i overensstemmelse med fællesskabsretten udarbejdes adfærdskodekser bl.a. vedrørende indholdet af lovregulerede erhvervs kommercielle kommunikation og fagetiske adfærdsregler samt ejendomsmægleres virksomhed.

Artikel 39, stk. 1, lægger ikke op til, at der skal udarbejdes fællesskabsretlig regulering på de nævnte områder. Bestemmelsen forpligter heller ikke de relevante parter (dvs. faglige foreninger, organisationer og sammenslutninger m.v.) til at udarbejde adfærdskodeks. Det vil således være frivilligt for de berørte parter at beslutte, om der skal udarbejdes adfærdskodeks, og hvad de pågældende adfærdskodekser i givet fald skal indeholde.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1764, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 3. januar 2006.

Spørgsmål:

»Hvad er ministerens forventning til kommende EU-regler om de lovregulerede erhvervs fagetiske regler, der har til formål at sikre især uafhængighed, uvildighed og forretningshemmeligheden, alt efter de enkelte erhvervs særlige karakteristika, som må gennemføres ved en eventuel vedtagelse af Kommissionens forslag til servicedirektivets art. 39, stk. 2?«

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål S 1754¹⁹.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1767, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 3. januar 2006.

Spørgsmål:

»Hvad er ministerens forventning til kommende EU-regler om lovregulerede erhvervs kommercielle kommunikation, som må gennemføres ved en eventuel vedtagelse af Kommissionens forslag til servicedirektivets art. 39, stk. 1?«

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål S 1754²⁰.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3902, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Hvilke brancheorganisationer vil med en vedtagelse af servicedirektivet, forsat kunne være vogtere over etiske retningslinier?«

Svar:

Servicedirektivet forbyder ikke brancheorganisationerne at opretholde adfærdskodeks. Håndhævelsen af adfærdskodeks fordrer i sagens natur medlemskab af den relevante brancheorganisation. Servicedirektivet ændrer ikke på dette forhold.

Direktivforslaget opfordrer desuden til, at der i højere grad udarbejdes adfærdskodeks. Det følger specifikt af artikel 39, stk. 1, at medlemsstaterne i samarbejde med Kommissionen skal understøtte, at organisationerne udarbejder fælles EU-adfærdskodeks.

¹⁹ Se side 58

²⁰ Se side 58

8. Transport og energi

Justitsministerens besvarelse af spørgsmål S 3777, stillet af Per Clausen (EL) den 15. september 2005

Spørgsmål:

»Giver servicedirektivet og ”oprindelseslandsprincippet” anledning til ændringer med hensyn til de danske myndigheders mulighed for at stille krav om ruteplaner ved transport af svin?«

Svar:

Justitsministeriet kan oplyse, at transportbekendtgørelsens²¹ § 14, stk. 3, hvorefter der skal udarbejdes en ruteplan ved forsendelse af dyr, der påregnes at vare over 8 timer, stammer fra direktiv 91/628/EF af 19. november 1991 om beskyttelse af dyr under transport m.v. med senere ændringer (transportdirektivet). Der er således tale om gennemførelse af EU-regler og ikke om rent nationale regler. Transportdirektivet er vedtaget med hjemmel i EF-traktatens artikel 37.

EU-Kommissionens forslag af 13. januar 2004 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tjenesteydelser i det indre marked²² (servicedirektivet) undtager i artikel 2, stk. 2, litra c), transporttjenester, der er omfattet af fællesskabsregulering med hjemmel i EF-traktatens artikel 71 eller 80, stk. 2, fra direktivets anvendelsesområde. Kommissionens forslag undtager således ikke transport af dyr fra direktivets anvendelsesområde.

Det daværende luxembourgske formandskab fremkom i januar 2005 imidlertid med en formandskabstekst, som danner grundlag for de fortsatte forhandlinger om servicedirektivet i en arbejdsgruppe under Rådet. Ifølge formandskabsteksten skal direktivet ikke omfatte transportydelser, dog med undtagelse af pengetransporter og transport af afdøde personer. Folketingets Europaudvalg blev orienteret herom ved aktuelt notat af 26. maj 2005 i forbindelse rådsmøde (konkurrenceevne) den 6.-7. juni 2005.

²¹ Bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport med senere ændringer.

²² KOM(2004) 0002.

Transport- og energiministerens besvarelse af spørgsmål S 3791, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for høringssvar fra diverse organisationer og institutioner vedrørende direktivforslaget om tjenesteydelser i det indre marked (servicedirektivet), som vedrører Transport- og Energiministeriets område og kommentere disse, herunder i hvilken udstrækning de bekymringer og spørgsmål, der ridses op, har relevans, og i hvilken udstrækning der kan forventes at skulle ske væsentlig ændringer på de pågældende områder?«

Svar:

Jeg kan oplyse, at servicedirektivet hører under økonomi- og erhvervsministerens ressort. Det er således op til Økonomi- og Erhvervsministeriet at foretage en faglig vurdering af de indkomne høringssvar. Transport- og Energiministeriet har gennemgået høringssvarene, som er blevet fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 1. juli 2005 af udenrigsministeren, og høringssvarene har ikke umiddelbart givet anledning til supplerende bemærkninger fra ministeriet.

Transport- og energiministerens besvarelse af spørgsmål S 3792, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005

Spørgsmål:

»Vil implementering af ny lovgivning på trafik og energiområdet, der vedrører Danmark eller dele af Danmark, fremover kunne afvises som en overtrædelse af servicedirektivet, hvis andre EU-lande har mindre restriktiv lovgivning?«

Svar:

Jeg kan indledningsvis oplyse, at servicedirektivet hører under økonomi- og erhvervsministerens ressort. Jeg har forstået spørgsmålet således, at der spørges til, om det er i strid med direktivforslaget, at Danmark vælger en mere

restriktiv implementering af minimumsdirektiver end andre lande. Jeg kan oplyse, at dette ikke er tilfældet.

Transport- og energiministerens besvarelse af spørgsmål S 3798, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for, i hvilket omfang de kommentarer, som Transport- og Energiministeriet har afleveret vedrørende de områder, der kan berøres af Kommissionens forslag til servicedirektiv, er yderligere afklarede, og om der eventuelt er fundet flere områder, der berøres af forslaget inden for ministeriets område?«

Svar:

Jeg kan oplyse, at forhandlingerne af direktivforslaget varetages af Økonomi- og Erhvervsministeriet. På nuværende tidspunkt i forhandlingerne af direktivforslaget har Transport- og Energiministeriet ikke fundet yderligere områder, der berøres af forslaget inden for ministeriets område. Det er fortsat uklart, om direktivet omfatter aktiviteter på offshoreområdet i forbindelse med efterforskning og produktion af olie og gas. Det overvejes endvidere på hvilken måde energikonsulenter, omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/91/EF af 16. december 2002 om bygningers energimæssige ydeevne, er omfattet af direktivforslaget.

Transport- og energiministerens besvarelse af spørgsmål S 3802, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005

Spørgsmål:

»Kan ministeren oplyse om de krav, som blev stillet i forbindelse med udbuddet af togdriften på de midt- og vestjyske jernbanestrækninger, vil være forbudte i henhold til Kommissionens forslag til servicedirektiv, eller vil andre dele af det foreslåede direktiv være i modstrid med udbudsprocessen?«

Svar:

Jeg kan oplyse, at transport er undtaget fra direktivforslagets anvendelsesområde, jf. forslagets artikel 2 c. De krav, som blev stillet i forbindelse med udbuddet af togdriften på de midt- og vestjyske jernbanestrækninger, vil således ikke være i strid med direktivforslaget, og udbudsprocessen vil heller ikke være i strid med direktivforslaget.

9. Miljø

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3769, stillet af Per Clausen (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Giver servicedirektivet og ”oprindelseslandsprincippet” anledning til ændringer for udenlandske firmaer, der ønsker at operere i Danmark med pesticidsprøjtning af marker, med hensyn til overholdelse af de nationale regler om tilladte pesticider, doser og spærretider, arbejdsmiljø og miljø sikkerhed i forbindelse med rensning af sprøjterne?«

Svar:

Forslaget indeholder en række sektorspecifikke og horisontale undtagelser til oprindelseslandsprincippet, der angår forhold af betydning for miljøet og sundheden. Således henviser de horisontale undtagelser bl.a. til krav, der skal sikre opretholdelsen af miljøbeskyttelsen. Undtagelserne har den betydning, at værtslandet har mulighed for at opretholde sine regler over for udenlandske erhvervsdrivende. Undtagelserne er imidlertid ikke formuleret tilstrækkeligt klart, hvorfor det på det foreliggende grundlag ikke er muligt at fastslå endeligt, hvilke regler i forhold til pesticidsprøjtning, der vil være omfattet. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål S 3316²³ af 1. september 2005 stillet af Rune Lund (EL).

Det foreliggende forslag står imidlertid over for at skulle revideres. Regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag, hvor bl.a. forslagens anvendelsesområde forventes præciseret, vil være muligt at fremlægge en oversigt over lovgivningsmæssige konsekvenser. Oversigten vil også omfatte, hvilke konsekvenser forslaget i øvrigt får for den nuværende lovgivning vedrørende pesticidsprøjtning.

Regeringen finder, at det er afgørende, at arbejde, der udføres i Danmark, skal ske under overholdelse af danske regler i lighed med i dag. De serviceudbydere, der kommer til Danmark, skal som udgangspunkt arbejde efter

²³ Se side 129

samme regler som danske virksomheder, når de udfører deres arbejde. Det gælder regler om forbrugerbeskyttelse, sociale kvalitetsstandarder, miljø og arbejdsmiljø, offentlig orden, etik og dyrevelfærd, samt sundhed og sikkerhed.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3773, stillet af Per Clausen (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Giver servicedirektivet og ”oprindelseslandsprincippet” anledning til ændringer for udenlandske firmaer, der vil sælge forarbejdede fødevarer i Danmark, med hensyn til opbevaring, hygiejne, uddannelse af salgsmedarbejdere og indhold af pesticidrester i fødevarerne?«

Svar:

Direktivforslaget, herunder oprindelseslandsprincippet, omfatter kun tjenesteydelser og ikke krav til varer/produkter som sådan, medmindre et produkt kan siges at udgøre en integreret del af tjenesteydelsen. Forslaget har således som udgangspunkt kun betydning for de krav, der stilles til selve tjenesteydelsens form og kvalitet, og ikke de krav, der stilles til varer/produkter – f.eks. forarbejdede fødevarer.

I de tilfælde, hvor varen udgør en integreret del af tjenesteydelsen, vil danske forbud i medfør af én af de horisontale undtagelser til oprindelseslandsprincippet fortsat kunne opretholdes, i det omfang forbudene er begrundet i hensynet til sundhed og miljø. Oprindelseslandsprincippet og undtagelserne her til er imidlertid ikke formuleret tilstrækkeligt klart, hvorfor det på det foreliggende grundlag ikke er muligt at fastslå endeligt, hvilke regler af betydning for forarbejdede fødevarer der vil være omfattet. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål S 3316²⁴ af 1. september 2005 stillet af Rune Lund (EL).

²⁴ Se side 129

Det foreliggende forslag står imidlertid over for at skulle revideres. Regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag, hvor bl.a. forslagens anvendelsesområde forventes præciseret, vil være muligt at fremlægge en oversigt over lovgivningsmæssige konsekvenser. Oversigten vil også omfatte, hvilke konsekvenser forslaget i øvrigt får for den nuværende lovgivning vedrørende forarbejdede fødevarer.

Regeringen finder, at det er afgørende, at arbejde, der udføres i Danmark, skal ske under overholdelse af danske regler i lighed med i dag. De serviceudbydere, der kommer til Danmark, skal som udgangspunkt arbejde efter samme regler som danske virksomheder, når de udfører deres arbejde. Det gælder regler om forbrugerbeskyttelse, sociale kvalitetsstandarder, miljø og arbejdsmiljø, offentlig orden, etik og dyrevelfærd, samt sundhed og sikkerhed.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3774, stillet af Per Clausen (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Giver servicedirektivet og ”oprindelseslandsprincippet” anledning til ændringer med hensyn til hvem der kan eje en vandforsyning, og de regler der gælder for rensning af drikkevand?«

Svar:

Virksomheder skal i henhold til direktivforslaget overholde reglerne i det EU-land, hvor de etablerer sig. En tysk virksomhed, der ønsker at etablere sig fysisk i Danmark, skal således opfylde de danske regler, der relaterer sig til den fysiske etablering. Dette vil f.eks. omfatte et ejerskab af en vandforsyning, såfremt ejerskabet kan sidestilles med en fysisk etablering. Direktivforslaget indeholder desuden i relation til oprindelseslandsprincippet en række sektorspecifikke undtagelser. Disse undtagelser omfatter bl.a. vanddistribution, vandforsyning og spildevandsafledning. Danske myndigheder vil i disse tilfælde kunne kræve, at erhvervsdrivende fra andre EU-lande overholder de danske regler. Forslaget indeholder desuden en række horisontale undtagel-

ser til oprindelseslandsprincippet, hvorefter værtslandet har mulighed for at opretholde sine regler over for udenlandske erhvervsdrivende. De horisontale undtagelser henviser bl.a. til krav, der skal sikre opretholdelsen af miljøbeskyttelsen. Undtagelserne er imidlertid ikke formuleret tilstrækkeligt klart, hvorfor det på det foreliggende grundlag ikke er muligt endeligt at fastslå, hvilke regler der vil være omfattet. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål S 3316²⁵ af 1. september 2005 stillet af Rune Lund (EL).

Derudover står det foreliggende forslag over for at skulle revideres. Regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag, hvor bl.a. forslagets anvendelsesområde forventes præciseret, vil være muligt at fremlægge en oversigt over lovgivningsmæssige konsekvenser. Oversigten vil også omfatte, hvilke konsekvenser forslaget i øvrigt får for danske regler om vandforsyning og rensning af drikkevand.

Regeringen finder, at det er afgørende, at arbejde, der udføres i Danmark, skal ske under overholdelse af danske regler i lighed med i dag. De ser viceudbydere, der kommer til Danmark, skal som udgangspunkt arbejde efter samme regler som danske virksomheder, når de udfører deres arbejde. Det gælder regler om forbrugerbeskyttelse, sociale kvalitetsstandarder, miljø og arbejdsmiljø, offentlig orden, etik og dyrevelfærd, samt sundhed og sikkerhed.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3794, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for høringssvar fra diverse organisationer og institutioner vedrørende direktivforslaget om tjenesteydelser i det indre marked (servicedirektivet), som vedrører Miljøministerens område, og kommentere disse, herunder i hvilken udstrækning de bekymringer og spørgsmål, der rid-
ses op, har relevans, og i hvilken udstrækning der kan forventes at skulle ske væsentlige ændringer på de pågældende områder?«

²⁵ Se side 129

Svar:

Erhvervs- og Byggestyrelsen har modtaget vedlagte høringssvar²⁶ om Kommissionens forslag til direktiv om tjenesteydelser på miljøområdet. Det drejer sig om høringssvar fra: Dansk Industri, HTS (Handel, Transport og Serviceerhvervene), Amtsrådsforeningen, De Samvirkende Købmænd, HK/Handel, FTF, Dansk Textil Union, Det Kommunale Kartel, DANVA og Dansk Handel og Service.

Høringssvarene forholder sig til Kommissionens oprindelige forslag, som er under revision, jf. besvarelse af spørgsmål S 3316²⁷. Det vides ikke på nuværende tidspunkt på hvilke områder, der vil ske ændringer af Kommissionens forslag, og det er derfor ikke muligt at kommentere, i hvilken udstrækning de bekymringer og spørgsmål, der ridser op i høringssvarene, har relevans, og i hvilken udstrækning der kan forventes at skulle ske væsentlige ændringer på de pågældende områder.

Regeringen finder dog, at det er afgørende, at arbejde, der udføres i Danmark, skal ske under overholdelse af danske regler i lighed med i dag. De serviceudbydere, der kommer til Danmark, skal som udgangspunkt arbejde efter samme regler som danske virksomheder, når de udfører deres arbejde. Det gælder regler om forbrugerbeskyttelse, sociale kvalitetsstandarder, miljø og arbejdsmiljø, offentlig orden, etik og dyrevelfærd, samt sundhed og sikkerhed.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3799, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for, i hvilket omfang de kommentarer, som Miljøministeriet har afleveret vedrørende områder, der kan berøres af Kommissionens forslag til servicedirektiv, er blevet yderligere afklarede, og om der

²⁶ Samtlige modtagne høringssvar er optrykt i Bind 3 i denne materialesamling

²⁷ Se side 129

eventuelt er fundet flere områder, der berøres af forslaget inden for ministeriets område?»

Svar:

I svar på spørgsmål S 3316²⁸ af 1. september 2005 stillet af Rune Lund (EL) blev der redegjort for, at en række af de bestemmelser i forslaget, som har stor betydning for omfanget af de lovgivningsmæssige konsekvenser, ikke er formuleret tilstrækkelig klart. En række af disse bestemmelser har endnu ikke været genstand for yderligere afklaring i rådsarbejdsgruppen. Af den grund er der endnu ikke en endelig afklaring af forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser, heller ikke for så vidt angår spørgsmål, der relaterer sig til Miljøministeriets ressortområde. Det bemærkes – som også anført i svar på spørgsmål S 3316²⁹ – at det foreliggende forslag som bekendt står over for at skulle revideres. Regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag, hvor forslagets anvendelsesområde forventes præciseret, vil være muligt at fremlægge en oversigt over lovgivningsmæssige konsekvenser, der vil være betydeligt tættere på sin ”færdige” udformning, end det er muligt i dag.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3801, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

”Kan ministeren garantere, at en vedtagelse af servicedirektivet ikke vil ændre på det forhold, at et firma, der skal fjerne giftigt jord er forpligtet til at sikre sig, at jorden ikke håndteres og deponeres på en måde, hvor den kan give anledning til skadelige virkninger på grundvand eller menneskers sundhed?»

Svar:

Forslaget indeholder en række sektorspecifikke og horisontale undtagelser til oprindelseslandsprincippet, der angår forhold af betydning for miljøet og sundheden. Således henviser de horisontale undtagelser bl.a. til krav, der skal

²⁸ Se side 129

²⁹ Se side 129

sikre opretholdelsen af miljøbeskyttelsen. Undtagelserne har den betydning, at værtslandet har mulighed for at opretholde sine regler over for udenlandske erhvervsdrivende. Undtagelserne er imidlertid ikke formuleret tilstrækkeligt klart, hvorfor det på det foreliggende grundlag ikke er muligt at fastslå endeligt, hvilke regler i forhold til håndtering og deponering af giftig jord, der vil være omfattet. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål S 3316³⁰ af 1. september 2005 stillet af Rune Lund (EL).

Det foreliggende forslag står imidlertid over for at skulle revideres. Regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag, hvor bl.a. forslagets anvendelsesområde forventes præciseret, vil være muligt at fremlægge en oversigt over lovgivningsmæssige konsekvenser. Oversigten vil også omfatte, hvilke konsekvenser forslaget i øvrigt får for den nuværende lovgivning vedrørende håndtering og deponering af giftig jord.

Regeringen finder, at det er afgørende, at arbejde, der udføres i Danmark, skal ske under overholdelse af danske regler i lighed med i dag. De serviceudbydere, der kommer til Danmark, skal som udgangspunkt arbejde efter samme regler som danske virksomheder, når de udfører deres arbejde. Det gælder regler om forbrugerbeskyttelse, sociale kvalitetsstandarder, miljø og arbejdsmiljø, offentlig orden, etik og dyrevelfærd, samt sundhed og sikkerhed.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3803, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Kan ministeren garantere, at en vedtagelse af servicedirektivet ikke underminerer den danske kemikalielovgivning på områder, der sikrer et særligt højt dansk beskyttelsesniveau i forhold til miljø og sundhed, eller som er begrundede i særlige nationale forhold?«

³⁰ Se side 129

Svar:

Tjenesteydelser, der angår miljøområdet, er som udgangspunkt omfattet af direktivforslaget.

Forslaget indeholder imidlertid en række sektorspecifikke og horisontale undtagelser til oprindelseslandsprincippet, der angår forhold af betydning for miljøet og sundheden. Således henviser de horisontale undtagelser bl.a. til krav, der skal sikre opretholdelsen af miljøbeskyttelsen. Undtagelserne har den betydning, at værtslandet har mulighed for at opretholde sine regler over for udenlandske erhvervsdrivende. Undtagelserne er imidlertid ikke formuleret tilstrækkeligt klart, hvorfor det på det foreliggende grundlag ikke er muligt at fastslå endeligt, hvilke regler om kemikalier der vil være omfattet. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål S 3316³¹ af 1. september 2005 stillet af Rune Lund (EL).

Det foreliggende forslag står imidlertid over for at skulle revideres. Regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag, hvor bl.a. forslagens anvendelsesområde forventes præciseret, vil være muligt at fremlægge en oversigt over lovgivningsmæssige konsekvenser. Oversigten vil også omfatte, hvilke konsekvenser forslaget i øvrigt får for den nuværende kemikalielovgivning.

Regeringen finder, at det er afgørende, at arbejde, der udføres i Danmark, skal ske under overholdelse af danske regler i lighed med i dag. De serviceudbydere, der kommer til Danmark, skal som udgangspunkt arbejde efter samme regler som danske virksomheder, når de udfører deres arbejde. Det gælder regler om forbrugerbeskyttelse, sociale kvalitetsstandarder, miljø og arbejdsmiljø, offentlig orden, etik og dyrevelfærd, samt sundhed og sikkerhed.

³¹ Se side 129

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3804, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Kan ministeren garantere, at en vedtagelse af servicedirektivet ikke vil ændre på regler omkring deponering af affald, herunder særregler begrundet i vores grundvandsinteresser, eller give tjenesteydere med andet oprindelsesland mulighed for at tilsidesætte de danske regler?«

Svar:

Direktivforslaget indeholder i relation til oprindelseslandsprincippet en række sektorspecifikke undtagelser. En af disse undtagelser omfatter overvågning af og kontrol med overførsel af affald inden for, til og fra Det Europæiske Fællesskab. Danske myndigheder vil i disse tilfælde kunne kræve, at erhvervsdrivende fra andre EU-lande overholder de danske regler.

Forslaget indeholder desuden en række horisontale undtagelser til oprindelseslandsprincippet, hvorefter værtslandet har mulighed for at opretholde sine regler over for udenlandske erhvervsdrivende. De horisontale undtagelser henviser bl.a. til krav, der skal sikre opretholdelsen af miljøbeskyttelsen. Undtagelserne er imidlertid ikke formuleret tilstrækkeligt klart, hvorfor det på det foreliggende grundlag ikke er muligt endeligt at fastslå, hvilke regler af betydning for deponering af affald der vil være omfattet. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål S 3316³² af 1. september 2005 stillet af Rune Lund (EL).

Regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag, hvor anvendelsesområdet og oprindelseslandsprincippet præciseres yderligere, vil være muligt at fremlægge en oversigt over lovgivningsmæssige konsekvenser. Oversigten vil også omfatte, hvilke konsekvenser forslaget i øvrigt får for den nuværende lovgivning om deponering af affald.

Regeringen finder, at det er afgørende, at arbejde, der udføres i Danmark, skal ske under overholdelse af danske regler i lighed med i dag. De service-

³² Se side 129

udbydere, der kommer til Danmark, skal som udgangspunkt arbejde efter samme regler som danske virksomheder, når de udfører deres arbejde. Det gælder regler om forbrugerbeskyttelse, sociale kvalitetsstandarder, miljø og arbejdsmiljø, offentlig orden, etik og dyrevelfærd, samt sundhed og sikkerhed.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3805, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Kan ministeren garantere, at den nuværende lovgivning omkring vandforsyning ikke påvirkes af servicedirektivet, således at hvile-i-sig-selv princippet kan opretholdes, og således at regler for forsyningspligt ikke ændres?«

Svar:

Virksomheder skal i henhold til direktivforslaget overholde reglerne i det EU-land, hvor de etablerer sig. En tysk virksomhed, der ønsker at etablere sig fysisk i Danmark, skal således opfylde de danske regler, der relaterer sig til den fysiske etablering. Dette vil f.eks. omfatte de regler om vandforsyning, der relaterer sig til en fysisk etablering.

Direktivforslaget indeholder desuden i relation til oprindelseslandsprincippet en række sektorspecifikke undtagelser. Disse undtagelser omfatter bl.a. vanddistribution, vandforsyning og spildevandsafledning. Danske myndigheder vil i disse tilfælde kunne kræve, at erhvervsdrivende fra andre EU-lande overholder de danske regler.

Forslaget indeholder desuden en række horisontale undtagelser til oprindelseslandsprincippet, hvorefter værtslandet har mulighed for at opretholde sine regler over for udenlandske erhvervsdrivende. De horisontale undtagelser henviser bl.a. til krav, der skal sikre opretholdelsen af miljøbeskyttelsen. Undtagelserne er imidlertid ikke formuleret tilstrækkeligt klart, hvorfor det på det foreliggende grundlag ikke er muligt endeligt at fastslå, hvilke regler

der vil være omfattet. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål S 3316³³ af 1. september 2005 stillet af Rune Lund (EL).

Derudover kan det oplyses, at forslaget ikke anfægter medlemsstaternes frihed til selv at afgøre, hvordan tjenesteydelser – som typisk karakteriseres som forsyningspligtigheder – skal organiseres og finansieres, samt hvilke specifikke krav disse ydelser skal efterleve. Regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag, hvor anvendelsesområdet og oprindelseslandsprincippet præciseres yderligere, vil være muligt at fremlægge en oversigt over lovgivningsmæssige konsekvenser. Oversigten vil også omfatte, hvilke konsekvenser forslaget i øvrigt får for den nuværende lovgivning om vandforsyning.

Regeringen finder, at det er afgørende, at arbejde, der udføres i Danmark, skal ske under overholdelse af danske regler i lighed med i dag. De serviceudbydere, der kommer til Danmark, skal som udgangspunkt arbejde efter samme regler som danske virksomheder, når de udfører deres arbejde. Det gælder regler om forbrugerbeskyttelse, sociale kvalitetsstandards, miljø og arbejdsmiljø, offentlig orden, etik og dyrevelfærd, samt sundhed og sikkerhed.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3806, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005

Spørgsmål:

»Kan ministeren garantere, at en vedtagelse af servicedirektivet ikke vil underminere lovgivningen på planområdet, således at danske regler om f.eks. butiksstørrelser kan underkendes med henvisning til direktivet?«

Svar:

Det fremgår af direktivforslaget, at virksomheder, der etablerer sig i et andet EU-land, skal overholde reglerne i de lande, de etablerer sig i. En græsk erhvervsdrivende, der ønsker at etablere en butik i Danmark, vil derfor skulle

³³ Se side 129

opfylde de danske regler, der relaterer sig til den fysiske etablering af en butik i Danmark. Dette vil f.eks. omfatte krav til størrelsen af en butik.

En række af de bestemmelser i forslaget, som har stor betydning for omfanget af de lovgivningsmæssige konsekvenser, er imidlertid ikke formuleret tilstrækkelig klart. Dette omfatter bl.a. forslagets oprindelseslandsprincip. Det er derfor på det foreliggende grundlag ikke muligt at fastslå endeligt, hvorvidt forslaget, herunder navnlig oprindelseslandsprincippet, vil give anledning til ændringer på planområdet. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål S 3316³⁴ af 1. september 2005 stillet af Rune Lund (EL).

Dertil kommer, at det foreliggende forslag som bekendt står over for at skulle revideres. Regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag, hvor forslagets anvendelsesområde forventes præciseret, vil være muligt at fremlægge en oversigt over lovgivningsmæssige konsekvenser. Oversigten vil også omfatte, hvilke konsekvenser forslaget i øvrigt får for planlovgivningen.

³⁴ Se side 129

10. Uddannelse, undervisning og eksamensbeviser

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3317, stillet af Rune Lund (EL) den 1. september 2005.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for, hvorfor der endnu ikke er fremlagt en oversigt over servicedirektivets (KOM (2004) 0002) konsekvenser for uddannelsesområdet, samt svare på hvornår en sådan oversigt forventes fremlagt?«

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål S 3316³⁵.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3783, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Når der i den foreløbige oversigt over lovgivningsmæssige konsekvenser af servicedirektivet ikke er foretaget en vurdering af direktivets konsekvenser på undervisningsområdet, vil ministeren da oplyse, om undladelsen kan ses som udtryk for, at ministeren garanterer, at undervisningsområdet ikke bliver omfattet af direktivet?«

Svar:

På grund af den uklare og upræcise formulering af en række af de væsentlige elementer i direktivforslaget, herunder forslagets anvendelsesområde og oprindelseslandsprincip, er der endnu ikke udfærdiget en samlet oversigt over forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser.

Regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag, hvor bl.a. anvendelsesområdet bliver præciseret, vil være muligt at fremlægge en samlet oversigt over de lovgivningsmæssige konsekvenser. Oversigten vil

³⁵ Se side 129

også omfatte, hvilke konsekvenser forslaget eventuelt vil få for undervisningsområdet.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål S 3316³⁶.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3784, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre nærmere for regeringens holdning til, hvorvidt undervisningsområdet omfattes af servicedirektivet, samt forklare hvornår der forventes en oversigt over de lovgivningsmæssige konsekvenser på uddannelsesområdet?«

Svar:

I svar på spørgsmål S 3316³⁷ af 1. september 2005 stillet af Rune Lund (EL) blev det begrundet, hvorfor der ikke umiddelbart endnu er udfærdiget en samlet oversigt over forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark. Først og fremmest er en række af de bestemmelser i forslaget, som har stor betydning for omfanget af de lovgivningsmæssige konsekvenser, ikke formuleret tilstrækkelig klart.

Dertil kommer, at det foreliggende forslag som bekendt står over for at skulle revideres. Regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag, hvor forslagets anvendelsesområde forventes præciseret, vil være muligt at fremlægge en oversigt over lovgivningsmæssige konsekvenser, herunder konsekvenser på uddannelsesområdet.

³⁶ Se side 129

³⁷ Se side 129

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1750, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 3. januar 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren undersøge om Kommissionens forslag til servicedirektivets art. 5, stk. 2's bestemmelse om "ethvert dokument" også omfatter eksamensbeviser, der efter dansk ret kræves for at udøve bestemt tjenesteydelsesvirksomhed?«

Svar:

Artikel 5, stk. 2, omfatter principielt også eksamensbeviser. Artikel 5, stk. 3, undtager imidlertid dokumenter, som er omfattet af artikel 50 i direktiv om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer for lovregulerede erhverv. Undtagelsen omfatter dokumenter og certifikater i forbindelse med tilladelse til etablering inden for et lovreguleret erhverv, herunder kursus- og uddannelsesbeviser, dvs. også eksamensbeviser.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 2069, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 18. januar 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren oplyse, hvordan standarderne for såvel psykologer som psykoterapeuter er i det øvrige EU, og om han føler sig tryk ved, at servicedirektivet pålægger os blindt at godkende autorisationer m.v. fra de andre EU-lande?«

Svar:

Jeg kan oplyse, at Økonomi- og Erhvervsministeriet ikke er i besiddelse af oplysninger om lovkrav, herunder autorisationsordninger, standarder m.v. i samtlige medlemsstater.

Dog kan jeg oplyse, at reglerne for adgangen til at arbejde som psykolog i Danmark ikke er omfattet af oprindelseslandsprincippet i servicedirektivforslaget, jf. forslaget artikel 17, stk. 1, nr. 8.

Uanset om servicedirektivet vedtages eller ej, så skal en psykolog fra en anden medlemsstat, som ønsker at arbejde i Danmark, leve op til de krav og procedurer, der er fastlagt i Rådets direktiv 89/48/EØF af 21. december 1988 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser for erhvervskompetencegivende videregående uddannelser af mindst 3 års varighed, som ændret med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/19/EF af 14. maj 2001, jf. bekendtgørelse nr. 178 af 17. marts. Direktiv 89/48/EØF erstattes den 20. oktober 2007 af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.

For så vidt angår psykoterapeuter kan en psykoterapeut fra en anden EU-medlemsstat allerede i dag frit arbejde som psykoterapeut i Danmark. Årsagen hertil er, at der hverken eksisterer en dansk autorisationsordning eller en offentlig anerkendt uddannelse for psykoterapeuter her i landet. Det betyder naturligvis, at vi heller ikke kan stille krav til udenlandske psykoterapeuter. Direktivforslaget ændrer ikke på denne situation.

Ministeren for videnskab, teknologi og udviklings besvarelse af spørgsmål S 3047, stillet af Per Clausen (EL) den 7. marts 2006

Spørgsmål:

»Vil ministeren bekræfte, at alle videregående uddannelser er undtaget fra det udkast til servicedirektiv, som Europa-Parlamentet vedtog den 16. februar 2006?«

Svar:

Europa-Parlamentet har ikke eksplicit foreslået at undtage videregående uddannelser fra direktivforslagets anvendelsesområde. Parlamentet har derimod foreslået, at det i direktivet præciseres, at tjenesteydelser af almen interesse som defineret af medlemsstaterne ikke er omfattet. I en betragtning præciserer Parlamentet endvidere, at de tjenesteydelser, der er omfattet af direktivet, ikke omfatter de former for virksomhed, som staten, en regional eller lokal myndighed udfører uden økonomisk modydelse i forbindelse med deres pligter på det sociale, kulturelle, uddannelsesmæssige og retslige om-

råde, f.eks. vedrørende undervisning inden for rammerne af det nationale uddannelsessystem i såvel private som offentlige undervisningsinstitutioner.

Parlamentets forslag kan i vid udstrækning ses som en præcisering af gældende praksis. På baggrund af bl.a. EF-Domstolens praksis er det opfattelsen, at undervisning, der i det væsentlige er offentligt finansieret, som en del af det nationale uddannelsessystem, er tjenesteydelser af almen interesse og derfor undtaget fra traktaten og direktivforslaget. Dette omfatter en stor del af det danske uddannelsessystem – f.eks. folkeskolen, gymnasierne og universiteterne.

Afslutningsvis kan det bemærkes, at Kommissionen netop har fremlagt sit reviderede forslag. Der er på uddannelsesområdet ingen ændringsforslag i forhold til Parlamentets forslag.

Ministeren for videnskab, teknologi og udviklings besvarelse af spørgsmål S 3207, stillet af Per Clausen den 13. marts 2006

Spørgsmål:

Kan ministeren bekræfte, at en vedtagelse af servicedirektivet i den udformning, som det har fået efter behandlingen i Europa-parlamentet, vil betyde, at udenlandske og private universiteter kan forlange taxametertilskud for uddannelser, der udbydes i Danmark.

Svar:

Parlamentets forslag kan i vid udstrækning ses som en præcisering af gældende praksis. På baggrund af bl.a. EF-Domstolens praksis er det opfattelsen, at undervisning, der i det væsentlige er offentligt finansieret, som en del af det nationale uddannelsessystem, er tjenesteydelser af almen interesse og derfor undtaget fra traktaten og direktivforslaget. Dette omfatter universiteternes uddannelser. Følgelig vil udenlandske og private universiteter ikke på den baggrund kunne forlange taxametertilskud for uddannelse udbydt i Danmark.

Jeg henviser i øvrigt til mit svar på S 3047³⁸.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3884, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for udviklingen af EU's retspraksis, hvad angår uddannelse som en tjenesteydelse, herunder om der er sket en udvikling i praksis for så vidt angår betalingselementet?«

Svar:

Tjenesteydelser af almen interesse er ikke omfattet af Traktaten og derfor heller ikke af direktivforslaget. I sin retspraksis har EF-domstolen konstateret, at undervisningsaktiviteter i det nationale uddannelsessystem kan betegnes som tjenesteydelser af almen interesse, fordi det væsentlige kendetegn ved tjenesteydelser mangler, nemlig at der er tale om tjenesteydelser, der normalt leveres mod betaling, jf. Traktatens artikel 50.

For så vidt angår en redegørelse for udvikling af retspraksis vedrørende betalingselementet, kan der henvises til direktivforslagets betragtning 16, hvoraf det fremgår, at en brugers betaling af undervisnings- eller registreringsafgift ifølge EF-domstolens retspraksis ikke udgør betaling i Traktatens forstand, fordi uddannelsesydelserne stadig i det væsentligste finansieres af det offentlige.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3886, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren på regeringens vegne redegøre for, hvordan traktatens undtagelse for uddannelsesområdet skal forstås, når der nu lægges op til et direktiv, hvor uddannelsesområdet liberaliseres?«

³⁸ Se side 79

Svar:

Tjenesteydelser af almen interesse reguleres ikke af EF-traktaten, og kan af den grund heller ikke reguleres af den øvrige EU-regulering. I overensstemmelse hermed er det præciseret i Kommissionens reviderede forslag, at sådanne tjenesteydelser ikke er omfattet af forslaget til servicedirektiv.

I sin retspraksis har EF-domstolen afgjort, at undervisningsaktiviteter i det nationale uddannelsessystem kan betegnes som tjenesteydelser af almen interesse, fordi det væsentlige kendetegn ved tjenesteydelser mangler, nemlig at der er tale om tjenesteydelser, der normalt leveres mod betaling, jf. traktatens artikel 50.

Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse er imidlertid omfattet af Traktaten og kan derfor reguleres yderligere i den øvrige EU-regulering. Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse er omfattet af forslaget til servicedirektiv. De uddannelsesaktiviteter, som kan karakteriseres som sådanne tjenesteydelser, er derfor omfattet af forslaget.

Det fremgår dog af forslaget, at direktivet hverken liberaliserer tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, eller berører medlemsstaternes frihed til at beslutte, hvilke tjenesteydelser de anser for at være tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, hvordan sådanne tjenesteydelser skal organiseres og finansieres, samt hvilke krav de skal være underlagt – f.eks. i relation til indhold og kvalitet. Disse præciseringer er i overensstemmelse med gældende EU-ret.

Herudover er tjenesteydelser af almen økonomisk karakter undtaget fra princippet om frihed til at levere tjenesteydelser i artikel 16, jf. artikel 17, stk. 1. Denne undtagelse er med til at præcisere, at tjenesteydelser af almen økonomisk interesse henhører under den medlemsstats kompetence, hvor ydelsen udføres.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3914, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Kan ministeren bekræfte, at det nuværende krav om, at der skal foreligge en betaling for en ydelse, for at ydelsen udgør en serviceydelse i EU-rettens forstand, ikke nødvendigvis behøver at være en betaling, der foretages af en privatperson, men ligeledes kan være en betaling, der foregår fra det offentlige?«

Svar:

Ved begrebet tjenesteydelse, jf. EF-traktatens artikel 50, forstås enhver tjenesteydelse, der normalt udføres mod betaling. Der refereres dog ikke til aktuelle måder at betale for en given tjenesteydelse på, og EF-domstolen har præciseret, at definitionen af en tjenesteydelse ikke forudsætter betaling fra modtageren. Tjenesteydelsen skal blot have et kommercielt sigte. En tjenesteydelse i traktatens forstand kan både leveres af virksomheder/privatpersoner og det offentlige.

Undervisningsministerens besvarelse af spørgsmål S 4529, stillet af Martin Henriksen (DF) den 4. maj 2006

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for regerings overvejelser vedrørende en fælles uddannelsespolitik på EU-niveau set i forhold til servicedirektivet, og anerkender ministeren, at en fremtidig kendelse ved EU-domstolen afgørende kan flytte kompetencer fra Folketinget over til EU f.eks. vedrørende grundskolen?«

Svar:

Det fremgår af EU-traktatens artikel 149, at "fællesskabet bidrager til udviklingen af et højt uddannelsesniveau ved at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og om nødvendigt at støtte og supplere disses indsats, med fuld respekt for medlemsstaternes ansvar for undervisningsindholdet og opbygningen af uddannelsessystemerne samt deres kulturelle og sproglige mang-

foldighed". Det uddannelsespolitiske samarbejde inden for EU er således baseret på den grundholdning, at medlemsstaterne har det fulde ansvar for både indhold og opbygning af deres uddannelsessystemer. Dette støtter regeringen selvfølgelig fortsat.

Formålet med servicedirektivet er at styrke virksomhedernes adgang til at etablere sig i hele det indre marked, og det skal sikre, at den nationale lovgivning ikke indeholder ulovlige krav, der hindrer serviceyderne i at etablere sig i en anden medlemsstat.

Forslaget er et rammedirektiv, hvilket vil sige, at der er tale om horisontal regulering og ikke sektorspecifik regulering.

EF-Domstolen har i flere sager forholdt sig til, hvorvidt uddannelsesaktiviteter er omfattet af EF-traktatens regler om fri udveksling af tjenesteydelser.

I denne retspraksis har EF-Domstolen bl.a. konstateret, at undervisning i det nationale uddannelsessystem savner det væsentlige kendetegn ved tjenesteydelser, nemlig at der er tale om tjenesteydelser, der normalt leveres mod betaling, jf. traktatens art. 50. De nationale uddannelsessystemer er ikke udtryk for, at staten ønsker at drive virksomhed mod betaling, og uddannelserne finansieres i det væsentlige af det offentlige, ikke af eleverne eller deres forældre.

Det karakteristiske ved det danske uddannelsessystem er, at institutioner hovedsageligt finansieres af det offentlige. Dette gælder fx folkeskolen, gymnasierne og universiteterne.

Jeg finder ikke, at servicedirektivet vil kunne føre til en fælles uddannelsespolitik eller føre til kompetenceændringer mellem Folketinget og EU på det uddannelsespolitiske område.

Justitsministerens besvarelse af spørgsmål 7, KOM (2004) 0002, stillet af Folketingets Europaudvalg den 9. maj 2006

Spørgsmål:

»Det vil i sidste ende være EF-Domstolen, der skal fortolke eventuelle uklarheder i servicedirektivet, ministeren bedes på den baggrund derfor oversende et notat om domspraksis på tjenesteydelses- og etableringsområdet for så vidt angår undervisningsområdet.«

Svar:

” 1. Efter EF-Domstolens praksis er de opgaver, som staten varetager på det uddannelsesmæssige område, og som i det væsentlige finansieres ved hjælp af offentlige midler, ikke omfattet af tjenesteydelsesbegrebet i EF-Traktatens artikel 50, stk. 1. EF-Traktatens artikel 50, stk. 1, har følgende ordlyd:

”Som tjenesteydelser i denne traktats forstand betragtes de ydelser, der normalt udføres mod betaling, i det omfang de ikke omfattes af bestemmelserne vedrørende den frie bevægelighed for varer, kapital og personer...”

Ved dom af 28.9.1988, Humbel, Sml. s.5365, tog Domstolen stilling til det spørgsmål, om EF-Traktatens artikel 49 omfatter undervisning, der gives på en teknisk skole, og som ligger på gymnasieniveau i det nationale undervisningssystem. Domstolen fastslog, at en sådan form for undervisning ikke kan anses for en tjenesteydelse i EF-Traktatens artikel 50's forstand. Domstolen anførte herom nærmere i dommens præmis 15 – 18:

”15. I den forbindelse bemærkes, at det i [EF-Traktatens artikel 50, stk. 1] er bestemt, at kun ydelser, ”der normalt udføres mod betaling”, er omfattet af det pågældende kapitel i Traktaten om tjenesteydelser.

16. Begrebet ”betaling” er ganske vist ikke udtrykkeligt defineret i Traktatens artikler [49 ff.] men retligt kan dets rækkevidde udledes af bestemmelserne i Traktatens artikel [50, stk. 2], hvorefter tjenesteydelser blandt andet omfatter virksomhed af industriel karakter, af handelsmæssig karakter samt håndværksmæssig virksomhed og virksomhed i liberale erhverv.

17. Det væsentlige kendetegn ved betalingen findes således i det forhold, at den udgør det økonomiske modstykke til tjenesteydelsen, hvilket modstykke normalt fastlægges i forholdet mellem den, der præsterer tjenesteydelsen, og den, der modtager den.

18. Dette særlige kendetegn kan imidlertid ikke antages at foreligge med hensyn til undervisning i det nationale undervisningssystem. Dels gælder det, at staten, idet den organiserer og driver et sådant system, ikke herved vil drive virksomhed mod betaling men varetage sine opgaver over for befolkningen på det sociale, kulturelle og uddannelsesmæssige område. Dels finansieres dette system i almindelighed over det offentlige budget, ikke af eleverne eller deres forældre."

I Wirth-sagen, dom af 7.12.1993, sag C-109/92, Wirth, Sml. s. I-6447, fastslog Domstolen tilsvarende, at undervisning ved en højere læreanstalt, som i det væsentlige finansieres ved hjælp af offentlige midler, ikke er en tjenesteydelse i EF-Traktatens artikel 50's forstand.

2. Kommissionens reviderede forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tjenesteydelser i det indre marked (KOM(2006) 160 endelig), herefter servicedirektivforslaget, indeholder i artikel 4 nr. 1 følgende definition af tjenesteydelsesbegrebet:

"1) "tjenesteydelse": enhver selvstændig erhvervsvirksomhed, der normalt udføres mod betaling, jf. traktatens artikel 50."

I de tilhørende indledende betragtninger nr. 7 a og 16 til servicedirektivforslaget anføres følgende:

"Dette direktiv omfatter kun tjenesteydelser, der udføres af økonomiske hensyn. Forsyningspligtydelser er ikke omfattet af definitionen i traktatens artikel 50 og falder derfor ikke ind under dette direktivs anvendelsesområde."

"I henhold til Domstolens praksis skal det vurderes i hvert enkelt tilfælde, om bestemte former for virksomhed, navnlig virksomhed, der finansieres af det offentlige eller udføres af offentlige enheder, udgør en "tjenesteydelse", og

vurderingen skal bygge på samtlige virksomhedens egenskaber, navnlig den måde, hvorpå den udføres, tilrettelægges og finansieres i den pågældende medlemsstat. Domstolen har fundet, at betalingskriteriet i alt væsentligt består i, at betalingen udgør det økonomiske modstykke til de pågældende tjenesteydelser, og har erkendt, at betalingskriteriet ikke er opfyldt i forbindelse med de former for virksomhed, der udføres af eller på vegne af staten uden økonomisk modydelse i forbindelse med dennes pligter på det sociale, kulturelle, uddannelsesmæssige og retslige område, f.eks. undervisning inden for rammerne af det nationale uddannelsessystem eller forvaltning af sociale sikringsordninger, hvor der ikke udøves erhvervsaktivitet. Tjenestemodtageres betaling af et gebyr, f.eks. studerendes betaling af undervisningsgebyrer eller studieafgifter som delvist bidrag til udgifterne til driften af et system, udgør ikke i sig selv betaling, fordi tjenesteydelsen stadig hovedsagelig er finansieret af offentlige midler. Disse former for virksomhed er derfor ikke omfattet af definitionen af tjenesteydelse i traktatens artikel 50 og falder derfor ikke ind under dette direktivs anvendelsesområde.”

Definitionen af tjenesteydelsesbegrebet i servicedirektivforslaget bygger således på EF-Traktatens artikel 50, og det følger af servicedirektivforslagets indledende betragtninger nr. 7 a og 16, at servicedirektivforslagets definition af tjenesteydelsesbegrebet skal fortolkes i overensstemmelse med EF-Domstolens retspraksis om fortolkningen af EF-Traktatens artikel 50. Det betyder, at servicedirektivforslaget ikke finder anvendelse på undervisning, som udføres af eller på vegne af staten, og som i det væsentlige finansieres ved hjælp af offentlige midler, jf. herved de ovenfor nævnte domme i Humbel- og Wirth-sagen. Derimod vil der være tale om en tjenesteydelse, som omfattes af servicedirektivforslaget, i de tilfælde, hvor staten måtte udbyde undervisning, som i det væsentlige finansieres ved hjælp af private midler.”

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 4740, stillet af Rune Lund (EL) den 10. maj 2006.

Spørgsmål:

»Kan ministeren garantere, at muligheden for fri og lige adgang til uddannelse i Danmark vil være usvækket ved en eventuel vedtagelse af servicedirektivet, uanset domme fra EF-Domstolen?«

Svar:

Det nationale uddannelsessystem er ikke omfattet af direktivforslaget. Den frie og lige adgang, der i dag gør sig gældende i forhold til det danske uddannelsessystem, vil derfor ikke blive påvirket, såfremt Kommissionens forslag til et servicedirektiv vedtages.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 4745, stillet af Rune Lund (EL) den 10. maj 2006.

Spørgsmål:

»Vil en privat uddannelseskonzern kunne få medhold i et krav fra EF-Domstolen om ligebehandling med danske videregående uddannelser med hensyn til adgang til at levere "uddannelsesydelser", og hvad vil det i givet fald betyde for den frie og lige adgang til uddannelse?«

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for Undervisningsministeriet, der har oplyst følgende:

"EF-domstolen har i flere sager forholdt sig til, hvorvidt uddannelsesaktiviteter er omfattet af EF-traktatens regler om fri udveksling af tjenesteydelser.

I denne retspraksis har EF-domstolen bl.a. konstateret, at undervisning i det nationale uddannelsessystem savner det væsentlige kendetegn ved tjenesteydelser, nemlig at der er tale om tjenesteydelser, der normalt leveres mod betaling, jf. traktatens art. 50. Det karakteristiske ved det danske uddannelses-

system er, at institutioner helt eller hovedsageligt finansieres af det offentlige. Dette gælder fx folkeskolen, gymnasierne og universiteterne.

Det følger af lovgivningen, at ministeren kan godkende institutioner til udbydelse af reguleret videregående uddannelse, samt hvor i landet disse institutioner – efter en behovsvurdering - skal placeres, jf. lov om Centre for Videregående uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelse. Lovgivningen fastlægger kravene til institutionernes organisering og hele virksomhed, herunder om afholdelse af eksaminer og kvalitetssikring. For at blive godkendt til udbud af videregående uddannelse med stats-tilskud skal institutionen således opfylde den til enhver tid gældende institutions- og uddannelseslovgivning.

Der er i institutionslovgivningen et forbud mod koncerner, og udenlandske uddannelseskonzerner vil således ikke kunne oprettes i Danmark, lige såvel som danske koncerner er forbudt.”

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 4746, stillet af Rune Lund (EL) den 10. maj 2006.

Spørgsmål:

»Vil den danske taxameterordning, som finansierer de nuværende danske universiteter kunne underkendes af EF-domstolen, som værende i strid med traktatens bestemmelser om fri bevægelighed til at præstere tjenesteydelser, og hvilken betydning for denne vurdering har det, at taxameterordningen kan individualiseres, som Venstre foreslog op til seneste folketingsvalg, sådan at studerende kan tage taxameterpenge med til udlandet og der købe sig til uddannelsesydelser?«

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Uddannelse, der har oplyst følgende:

”Taxameterordningen gælder kun for danske universiteters udbud af godkendte uddannelser i Danmark. Ordningen påvirker ikke udenlandske universiteters muligheder for at udbyde uddannelser til danskere i Danmark eller i udlandet.

EF-domstolen har hidtil respekteret medlemslandenes ret til at tilrettelægge udbud og finansiering af serviceydelser af almen interesse.

I regeringsgrundlaget nævnes det, at regeringen vil fremlægge forslag om, at visse studerende skal kunne tage taxametertilskuddet med til studier i udlandet.

Dette forslag vil ikke ændre på det forhold, at universitetsuddannelse er en serviceydelse af almen interesse. De danske universiteters uddannelsesudbud vil derfor fortsat være undtaget fra direktivet.”

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 4747, stillet af Rune Lund (EL) den 10. maj 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for betydningen af besvarelserne af spørgsmål nr. S 3914³⁹ og S 3884⁴⁰, hvor der på den ene side henvises til, at uddannelse er undtaget, fordi der ikke foreligger betaling, mens der på den anden side redegøres for, at definitionen af en tjenesteydelse ikke forudsætter, at betaling for ydelsen foretages af modtagere?«

Svar:

I besvarelse af spørgsmål S 3884⁴¹ redegjorde jeg for, at tjenesteydelser af almen interesse ikke er omfattet af EF-traktatens princip om fri bevægelighed eller af servicedirektivet. Det fremgik desuden, at undervisningsaktiviteter i det natio-

³⁹ Se side 83

⁴⁰ Se side 81

⁴¹ Se side 81

nale uddannelsessystem kan betegnes som tjenesteydelser af almen interesse og dermed også er undtaget.

I besvarelse af spørgsmål S 3914⁴² redegjorde jeg for, at en tjenesteydelse dækker enhver erhvervsvirksomhed, der normalt udføres mod betaling, uden at dette dog kræver, at tjenesteydelsen betales af den, som modtager ydelsen.

Jeg kan i øvrigt for en nærmere forklaring af forholdet mellem betalingsselementet og tjenesteydelser af almen interesse henvise til min besvarelse af S 4735⁴³.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 4748, stillet af Rune Lund (EL) den 10. maj 2006.

Spørgsmål:

»Har det nogen betydning i relation til servicedirektivet og EU's regler om private aktørers adgang til ligebehandling, at gymnasierne fra den 1. januar 2007 overgår til at være selvejende institutioner og med taxameterfinansiering?«

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for Undervisningsministeriet, der har oplyst følgende:

”Formålet med servicedirektivet er at styrke virksomhedernes adgang til at etablere sig i hele det indre marked. Det skal sikre, at den nationale lovgivning ikke indeholder ulovlige krav, der hindrer serviceudbyderne i at etablere sig i en anden medlemsstat.

EF-domstolen har i flere sager forholdt sig til, hvorvidt uddannelsesaktiviteter er omfattet af EF-traktatens regler om fri udveksling af tjenesteydelser.

⁴² Se side 83

⁴³ Se side 40

I denne retspraksis har EF-domstolen bl.a. konstateret, at undervisning i det nationale uddannelsessystem savner det væsentlige kendetegn ved tjenesteydelser, nemlig at der er tale om tjenesteydelser, der normalt leveres mod betaling, jf. traktatens art. 50. De nationale uddannelsessystemer er ikke udtryk for, at staten ønsker at drive virksomhed mod betaling, og uddannelserne finansieres i det væsentlige af det offentlige, ikke af eleverne eller deres forældre.

Det karakteristiske ved det danske uddannelsessystem er, at institutioner helt eller hovedsageligt finansieres af det offentlige. Dette gælder fx folkeskolen, gymnasierne og universiteterne.

I den kommende lovgivning om gymnasierne m.fl., der bliver institutioner inden for den offentlige forvaltning, er det ministeren, der træffer beslutning om oprettelse af sådanne nye institutioner. Oprettelsen vil ske for at imødekomme et behov for sådanne institutioner.

Der gælder særskilt lovgivning om private gymnasier og hf-kurser, hvorefter ministeren skal godkende oprettelsen af disse. Godkendelsesregler er ens for alle private ansøgere, uanset om det er en dansk eller udenlandsk institution, der ønsker godkendelse til skoledrift i Danmark.

Ministeriet finder derfor ikke, at servicedirektivets bestemmelser eller andre EU regler vil have nogen indflydelse på de nuværende amtskommunale gymnasiers overgang til selveje inden for den offentlige forvaltning.”

11. Forbrugerspørgsmål

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1758, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 3. januar 2006.

Spørgsmål:

»Er ministeren tilfreds med de i Kommissionens forslag til servicedirektivs art. 26 opstillede krav til tjenesteyderes meddelelse til tjenesteydelsesmodtageren?«

Svar:

Forslaget indfører i artikel 26 en række informationskrav til tjenesteyderne. Informationskravene skal bl.a. være med til at sikre gennemsigtigheden for modtagerne af tjenesteydelserne.

Gennemsigtighed er en vigtig faktor, hvis modtagernes, herunder forbrugernes tillid til markedet skal sikres. Det er vigtigt, at modtageren af en tjenesteydelse får adgang til de oplysninger om en tjenesteydelsesvirksomhed, som har relevans for aftaleforholdet.

Imidlertid er det klart, at de krav, der stilles til tjenesteyderens oplysningsforpligtelse, skal være afbalancerede i forhold til modtagerens reelle behov, således at tjenesteyderen ikke pålægges unødige byrder.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1760, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 3. januar 2006.

Spørgsmål:

»Hvilke forventninger har ministeren til de forestående ændringer i regler om forbrugerbeskyttelse, som en vedtagelse af det af Kommissionen fremlagte forslag til servicedirektiv vil medføre, jf. forslagets art. 40, stk. 2, litra d?«

Svar:

Jeg har i relation til spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Ministeren for Familie- og Forbrugeranliggender, som har oplyst følgende:

”Ifølge direktivforslagets art. 40, stk. 2, litra d), skal Kommissionen undersøge, hvorvidt der for at sikre, at det indre marked for tjenesteydelser fungerer tilfredsstillende, skal træffes yderligere initiativer eller fremsættes forslag om instrumenter vedrørende bl.a. forbrugerbeskyttelse og grænseoverskridende kontrakter.

I den forbindelse kan jeg oplyse, at Kommissionen har tilkendegivet, at den i 2006 vil udsende en grønbog om revision af EU's forbrugerlovgivning med det formål at forenkle, fjerne indbyrdes modstrid og overlapninger i den gældende forbrugerlovgivning samt sikre et bedre forbrugerbeskyttelsesniveau. Det er på nuværende tidspunkt for tidligt at udtale sig om, hvilke ændringer der vil blive foreslået som følge af denne gennemgang.”

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3880, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for EU's retspraksis på tjenesteydelsesområdet for så vidt angår restriktioner, der henholdsvis er blevet kendt lovlige samt ulovlige af hensynet til forbrugerbeskyttelsen?«

Svar:

Tjenesteydelser er bl.a. reguleret af EF-traktatens bestemmelser om etablering, jf. artikel 43, og den fri bevægelighed for tjenesteydelser, jf. artikel 49 og 50. Rækkevidden af bestemmelserne afgrænses af EF-domstolens retspraksis.

Det følger bl.a. af denne praksis, at begrænsninger i den fri bevægelighed for tjenesteydelser er forbudt, medmindre de kan begrundes i tvingende almene hensyn, er ikke-diskriminerende, nødvendige og proportionale i forhold til at opnå de tilsigtede mål. EF-domstolen har anerkendt en række almene hensyn, herunder hensynet til forbrugerne.

Der findes imidlertid en betydelig domspraksis vedrørende Traktatens bestemmelser om etablering og tjenesteydelser, og det vil ikke være muligt inden for rammerne af denne besvarelse at redegøre herfor, herunder hvilke restriktioner som EF-domstolen har fundet eller ikke fundet berettiget ud fra hensynet til forbrugerbeskyttelsen.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3887, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Hvilken regulering eksisterer der i dag med hensyn til markedsføring af tjenesteydelser i Danmark, og vil disse kunne opretholdes med vedtagelse af Kommissionens forslag til servicedirektiv?«

Svar:

Regler for markedsføring er omfattet af direktivforslaget. I Danmark reguleres markedsføring generelt af lov om markedsføring. Der findes også sektor-specifik lovgivning – bl.a. i relation til markedsføring af sundhedsydelser.

Reglerne for reklamering er i et vist omfang harmoniseret på EU-plan – navnlig i forhold til erhvervsdrivendes reklamering over for forbrugere. Der findes således regler om vildledende og sammenlignende reklame. Derudover er der i maj 2005 vedtaget et EU-direktiv om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked. Direktivet regulerer, hvad der kan betragtes som urimelig handelspraksis over for forbrugere (omfatter især aggressiv reklamering og en uddybende regulering af vildledende reklamering).

Direktivforslaget berører ikke denne EU-regulering. Det er således præciseret i det reviderede direktivforslag, at direktivforslaget viger for anden EU-regulering i tilfælde af konflikt.

Reklamering, der angår smag, anstændighed og almene samfundsinteresser (fx køns- og racediskriminerende reklame) er imidlertid ikke harmoniseret på

EU-plan. Området er vanskeligt at harmonisere, fordi reguleringen heraf varierer betydeligt i medlemsstaterne som følge af sociale og kulturelle forskelle. Ligeledes er særlige markedsføringsmetoder (rabatter, gaver, tilgift, salgsfremmende spil og konkurrencer) heller ikke harmoniseret.

Der er igangsat en nærmere analyse af direktivforslaget, og hvilke lovgivningsmæssige konsekvenser forslaget vil betyde. I analysen undersøges også forslagens betydning for de danske markedsføringsregler.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3889, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Hvordan vil man med det nye servicedirektiv sikre en høj kvalitet i de ydelser, der leveres, når forbrugerne fremover hovedsageligt vil skulle vælge ud fra den sammenlignelige pris, men ikke har garanti for en særlig kvalitetsordning, som f.eks. er knyttet til autorisationer eller tilladelser?«

Svar:

Direktivforslaget forhindrer ikke medlemsstaterne i at opretholde eller indføre nye autorisations- og tilladelsesordninger. Medlemsstaterne skal dog ifølge forslaget gennemgå de regler, der knytter sig til f.eks. autorisationsordninger, og evaluere, hvorvidt reglerne lever op til kriterier om ikke at forskelsbehandle tjenesteydere (ikke-diskrimination), at reguleringen er begrundet i tvingende almene hensyn (nødvendighed), og at målet med reglerne ikke kan nås gennem en mindre restriktiv foranstaltning (proportionalitet). Formålet med denne proces er, dels at medlemsstaterne af sig selv fjerner regler, der diskriminerer eller er ikke-proportionale, dels at medlemsstaterne får mulighed for at lade sig inspirere af "best practise"-regulering i andre medlemslande. Denne evaluering vurderes som udgangspunkt ikke at give anledning til problemer i relation til de eksisterende danske ordninger.

En tjenesteyder fra en anden medlemsstat, der vælger at etablere sig i Danmark, vil ifølge forslaget skulle følge danske regler. Dette omfatter også auto-

risations- og tilladelsesordninger. For udenlandske tjenesteydere, der midlertidigt tager til Danmark for at levere tjenesteydelser, vil medlemsstaterne derimod ikke kunne kræve, at de skal have en dansk autorisation, medmindre grundlaget for autorisations- eller tilladelsesordningen bygger på hensynet til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed samt miljøbeskyttelsen.

Forslaget forhindrer heller ikke medlemsstaterne i at stille kvalitetskrav til tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, jf. artikel 2, stk. 3.

Derudover kan det fremhæves, at direktivforslaget også har til formål at sikre tjenesteydelsernes kvalitet. Der kan henvises til forslagets kapitel fire om frivillig certificering af tjenesteydelser og fastsættelse af kvalitetskriterier.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3890, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Hvad vil ministeren gøre for at ruste de danske forbrugere til i fremtiden at skulle gennemskue kvalitet og indhold af serviceydelser, når disse vil kunne præsteres fra 25 forskellige medlemsstater?«

Svar:

Danske forbrugere kan allerede i dag vælge at anvende tjenesteydelser, som leveres af virksomheder, der er etableret i et af de andre 24 medlemslande.

Forslaget til et servicedirektiv indeholder en række bestemmelser, der har til formål at sikre, at forbrugerne i hele EU får bedre og mere ensartet information bl.a. om tjenesteydelsers pris, indhold og kvalitet samt om klage- og erstatningsmuligheder og fortolkning af krav. Desuden indeholder direktivforslaget en række bestemmelser, der skal sikre, at der ikke må stilles diskriminerende krav til tjenestemodtagere, som begrænser modtagernes rettigheder til at anvende tjenesteydelser, der udføres af en virksomhed etableret i et andet medlemsland. Konkret kan der henvises til artiklerne 7, 20, 21, 22, 26, 27, 28, 31 og 32 i direktivforslaget.

12. Velfærd og arbejdsmarked

Beskæftigelsesministerens besvarelse af spørgsmål nr. 126, stillet af Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg (Alm. del – bilag 402) den 2. juni 2004.

Spørgsmål:

»Ministrene bedes oversende talepapirer fra samrådet 2. juni 2004 om samrådsspørgsmål V, X, Y og Z (Servicedirektivet), jf. alm. del - bilag 380.«

Svar:

Jeg vedlægger hermed talepapiret til samrådsspørgsmålene V, X, Y og Z fra samrådet 2. juni 2004.

Talepapir – samrådsspørgsmål

Spørgsmål V:

Ministeren bedes redegøre for EU-Kommissionens forslag om et indre marked for tjenesteydelser/serviceydelser samt redegøre for regeringens holdning hertil.

Spørgsmål X:

Ministeren bedes redegøre for med hvilket politisk mandat regeringen hidtil har ageret og fremover vil agere. (Spørgsmål V og X besvares af økonomi- og erhvervsministeren)

Spørgsmål Y:

Ministeren bedes redegøre for, hvad regeringen påtænker at gøre for at sikre, at der ikke i forbindelse med et eventuelt servicedirektiv skabes et kvalificeret flertal for et indhold af dette direktiv, som kan medvirke til at svække danske overenskomster, den danske arbejdsmarkedsmodel og /eller gældende dansk regulering af serviceydelser udført for modtagere af serviceydelser i Danmark.

(Første del af spørgsmålet besvares af økonomi- og erhvervsministeren)

Spørgsmål Z:

Ministeren bedes redegøre for, hvorledes et eventuelt servicedirektiv eventuelt vil kunne påvirke indhold og praksis i forbindelse med den politiske aftale om adgang til det danske arbejdsmarked efter 1. maj 2004.

Svar:

Indledning

Som økonomi og erhvervsministeren allerede har sagt, er vi stadig i gang med at undersøge nærmere, hvad direktivforslaget i sin nuværende form vil indebære. Vi har endnu ikke fuld klarhed over direktivet og virkningerne heraf. Det er bl.a. noget, som vi skal have afklaret i de kommende forhandlinger.

Jeg vil vende fokus mod den del af servicedirektivforslaget, som særligt har min interesse, nemlig hvordan servicedirektivet forholder sig til arbejdsmarkedet og den regulering, vi kender på dette område. Dvs. forholdet til den danske overenskomstmodel og udstationeringsdirektivet/loven.

Fra dansk side lægger vi vægt på, at en friere udveksling af tjeneste- og serviceydelser ikke må medføre en øget risiko for social dumping og unfair konkurrence mht. løn- og arbejdsvilkår.

Udstationeringsdirektivet

Man kan spørge, hvorfor er det nu, at udstationeringsdirektivet kommer ind i denne sammenhæng. Det skyldes, at både servicedirektivforslaget og udstationeringsdirektivet handler om den frie udveksling af tjenesteydelser, og i visse situationer vil begge regelsæt gælde, hvis direktivforslaget vedtages i sin nuværende form.

Forskellen

Forskellen mellem servicedirektivet og udstationeringsdirektivet er kort fortalt, at servicedirektivforslaget omfatter tjenesteydelser i bred forstand, dvs. både den frie etableringsret for tjenesteydere og den frie udveksling af tjenesteydelser, mens udstationeringsdirektivet har fokus på virksomheder, der som led i leveringen af en tjenesteydelse udstationerer medarbejdere.

Lad mig give nogle eksempler

Eksempel 1: To polakker ønsker at etablere en virksomhed i Danmark for at udbyde computerrådgivning. Denne situation vil være omfattet af servicedirektivet. Efter servicedirektivet må der ikke opstilles hindringer for de to polakkers frie etableringsret. For at lette den frie etableringsret skal der bl.a. ifølge servicedirektivforslaget etableres en kvikskranke, der kan lette polakkers adgang til at etablere virksomhed.

Eksempel 2: Et polsk firma skal levere og installere et computersystem til Nordea i Danmark. Til udførelse af opgaven udsender det polske firma to medarbejdere til Nordea i Danmark. Denne situation vil være omfattet af både servicedirektivet og udstationeringsdirektivet.

Servicedirektivforslaget opstiller et princip om oprindelsesland, der indebærer, at det er oprindelseslandets regler, der gælder og ikke værtslandets. Servicedirektivet undtager dog (i artikel 17, stk. 5) udstationeringsdirektivet fra dette princip.

Det betyder, at servicedirektivet vil vige for udstationeringsdirektivet i det sidste eksempel.

Kontrol af udstationerede

Servicedirektivet indeholder også en række bestemmelser om kontrol. Formålet med disse bestemmelser er forenkling, og udgangspunktet er, at kontrollen alene skal foretages af oprindelseslandet.

Servicedirektivet begrænser derfor i et vist omfang (i artikel 24) værtslandets (i direktivforslaget kaldet udstationeringsmedlemsstaten) mulighed for at føre kontrol med de områder, udstationeringsdirektivet dækker.

På dette punkt vil der være behov for en nærmere afklaring af, hvilke muligheder værtslandet har for at kunne kontrollere, at udenlandske tjenesteydere/virksomheder lever op til kravene på arbejdsmarkedet i værtslandet.

Jeg lægger stor vægt på, at direktivforslaget ikke kommer til at lægge hindringer i vejen for, at vi kan kontrollere, at de lønmodtagere, som udstationeres til Danmark, får de rettigheder, som de har krav på efter udstationeringsloven. Jeg har forstået, at der også er andre lande end Danmark, der har en stor interesse i at sikre kontrolmulighederne i udstationeringsdirektivet ikke begrænses. (Jeg tænker her fx på begrænsningen i artikel 24, stk. 1, b og d.)

Overenskomster/den danske arbejdsmarkedsmodel

Jeg lægger afgørende vægt på, at servicedirektivforslaget ikke lægger hindringer i vejen for, at organisationerne fortsat kan søge at få en overenskomst med udenlandske arbejdsgivere, der har medarbejdere udstationeret i Danmark.

Jeg vil gerne understrege, ingen parter – heller ikke regeringen - kan leve med, at direktivforslaget skulle svække danske overenskomster og den danske arbejdsmarkedsmodel.

Jeg kan da heller ikke forestille mig, at det vil ske. Det følger af Traktatens artikel 137, stk.5, at EU ikke kan regulere lønforhold, organisationsret, strejkeret eller ret til lockout. Måske er det også det, man prøver at udtrykke i direktivforslaget, når man i flere betragtninger i forslaget nævner, at direktivet ikke har til formål at behandle arbejdsretlige spørgsmål.

Vi skal i de kommende forhandlinger om direktivforslaget arbejde med at få tydeliggjort i teksten. I den forbindelse kunne vi lade os inspirere af udstationeringsdirektivet, hvor vi fx i en betragtning skrev ”dette direktiv berører ikke retstilstanden i medlemsstaterne for så vidt angår retten til kollektive kampskridt”. Men jeg vil samtidig understrege, at det er for tidligt at lægge sig fast på en formulering, allerede inden forhandlingerne er startet.

Østaftalen

Der er spurgt om servicedirektivforslaget eventuelt vil komme til at påvirke indhold og praksis i forbindelse med aftalen om adgang til det danske arbejdsmarked for de nye EU-lande, Østaftalen.

Mit umiddelbare svar er nej og alligevel.

Aftalen om en overgangsordning i forbindelse med EU-udvidelsen har hjemmel i Tiltrædelsestraktaten for de nye medlemslande.

Tiltrædelsestraktaten for de nye EU-lande giver mulighed for at regulere adgangen til arbejdsmarkedet, og mulighederne omfatter alene den frie bevægelighed af arbejdskraft. Tiltrædelsestraktaten indeholder ikke muligheder for at lave overgangsordninger for den frie etableringsret og for tjenesteydelser. Derfor er tjenesteydelser ikke omfattet af Østaftalen.

Servicedirektivforslaget handler netop om tjenesteydelser. Som det er nævnt tidligere, har direktivforslaget til formål at fjerne hindringer for etableringsfriheden for tjenesteydere og den frie udveksling af tjenesteydelser mellem medlemsstater.

Reguleringen af udstationering af ansatte i forbindelse med fri bevægelighed af tjenesteydelser sker i henhold til udstationeringsloven. Udstationeringsloven gælder både nuværende EU-lande og de nye lande. Det ændrer Østaftalen ikke på.

Når Østaftalen ikke omfatter tjenesteydelser, påvirkes aftalen ikke umiddelbart af servicedirektivforslaget. Men dér hvor direktivforslaget alligevel kan få betydning, er i forhold til kontrolforanstaltninger.

Som bekendt er forligspartierne bag aftalen enige om at følge udviklingen efter EU-udvidelsen nøje for at sikre, at der ikke sker omgåelse.

Der vil især blive fokuseret på forebyggelse af illegalt arbejde, proformajob og omgåelse af den frie etableringsret.

Den frie etableringsret er som nævnt ikke omfattet af tiltrædelsestraktatens bestemmelser. Derfor har det været ekstra vigtigt for aftalepartierne at sikre, at meddelelse af opholds- eller arbejdstilladelser til vandrende arbejdstagere

ikke forsøges omgået ved fx at benytte enmandsvirksomheder fra de nye EU-lande, hvis der reelt er tale om lønmodtagerforhold.

Lad mig nævne et eksempel:

Eksempel: En murermester i Vejle har afgivet tilbud på bygning af en villa. Murermesteren får opgaven. Murermesteren entrerer med en selvstændig polsk håndværker om tømrerarbejdet.

I eksemplet er der faktorer, som taler for, at den polske håndværker ikke udfører arbejdet som selvstændig, men snarere er ansat som lønmodtager hos murermesteren. Hvis det er tilfældet, skal den polske håndværker efter Østaftalen have en arbejdstilladelse.

Forligspartierne er også enige om at sætte fokus på, om firmaer fra de nye EU-lande bruger udstationering af medarbejdere til at omgå formålet med Østaftalen.

Lad mig nævne et eksempel:

Eksempel: Tre polakker, der arbejder i Danmark, påstås udsendt af en polsk virksomhed, men det viser sig, at der ikke er noget ansættelsesforhold i Polen. Der kan således ikke være tale om en udstationering og de tre polakker skal have arbejdstilladelse efter Østaftalen.

Og så er vi tilbage igen ved dét, jeg sagde tidligere om servicedirektivforslaget: Vi skal vide, hvilke muligheder værtslandet har for at kunne kontrollere.

Regeringen lægger afgørende vægt på, at servicedirektivet ikke lægger hindringer i vejen for de kontrolforanstaltninger, som er sat i gang for at forhindre omgåelse via fiktive virksomheder eller for fremover at iværksætte kontrolforanstaltninger overfor brugen af udstationerede medarbejdere.

Afslutning

Jeg håber, at mit svar på samrådsspørgsmålene har vist, at regeringen er overordentlig opmærksom på, at et servicedirektiv ikke må gå ind og forrykke de balancer som grundlaget for, at vi har et både fleksibelt og velfungerende arbejdsmarked i Danmark.

ØKONOMI- OG ERHVERVSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 988 (offentligt)

AMU, Alm. del - bilag 404

Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg

ØKONOMI- OG

ERHVERVSMINISTEREN

Eksp.nr. 125026

- 2 JUNI 2004

Vedlagt fremsender jeg i 70 eksemplarer min besvarelse af det den 2. juni 2004 af udvalget stillede spørgsmål 126 (Alm. del - bilag 402).

ØKONOMI- OG

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12

1216 København K

Med venlig hilsen

Bendt Bendtsen

Tlf. 33 92 33 50

Fax 33 12 37 78

CVR-nr 10 09 24 85

oem@oem.dk

www.oem.dk

ØKONOMI- OG ERHVERVSMINISTERIET

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTEREN

- 2 JUNI 2004

Besvarelse af spørgsmål 126 stillet af Erhvervsudvalget den 2. juni 2004 (Alm. del – bilag 380).

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål 126:

Ministrene bedes oversende talepapirer fra samrådet den 2. juni 2004 om samrådsspørgsmål V, X, Y og Z (servicedirektivet), jf. alm.del - bilag 380.

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

Svar:

Jeg vedlægger hermed mit talepapir fra samrådet den 2. juni 2004.

TALEPUNKTER

28. maj 2004

Økonomi- og Erhvervsminister Bendt Bendtsen

2003-224/14035-3

/era-EBST

Økonomi- og Erhvervsministeren og beskæftigelsesministeren i samråd i Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg den 2. juni 2004 om EU-Kommissionens forslag til direktiv for serviceydelser i det indre marked ("Servicedirektivet"), og direktivets indflydelse på arbejdsmarkedsforhold

Spørgsmål V:

"Ministeren bedes redegøre for EU-Kommissionens forslag om et indre marked for tjenesteydelser/serviceydelser samt redegøre for regeringens holdning hertil."

Svar:

- Jeg vil indledningsvis hilse debatten om Kommissionens forslag til et servicedirektiv velkommen. Både den debat, vi har her i dag, og også den, der foregår i medierne. En god debat om forslaget er det bedste udgangspunkt for at fastlægge den danske holdning, når vi skal i gang med at forhandle direktivet.
- Lad mig kort redegøre for direktivforslaget. Bare for at sætte forslaget ind i en ramme, kan jeg oplyse, at direktivforslaget hører under Økonomi- og erhvervsministerens ressort. Men der er tale om et ret omfattende forslag, der i sin nuværende form berører flere ministeriers ressort. Direktivforslaget skal til sin tid vedtages i Rådet for Konkurrenceevne, og forberedes i den dertil hørende rådsarbejdsgruppe.

- Det blev fremsat af EU-Kommissionen den 13. januar 2004, og siden er der i Danmark og de øvrige lande gennemført høringer.
- Situationen omkring forslaget virker fortsat tøvende i alle medlemsstater. Derfor er det ikke sandsynligt, at en møderække i rådsarbejdsgruppen frem til udgangen af juli vil skabe klarhed over medlemslandenes holdning.
- Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig. Det vil først ske efter valget af et nyt parlament.
- I øjeblikket afholder vi i Danmark bilaterale møder med myndigheder og organisationer – herunder arbejdsmarkedet - med henblik på at få et præcist overblik over, hvilke elementer i forslaget der kan give problemer.
- Det var lidt om processen. Formålet med forslaget er at realisere det store vækst- og jobskabelsespotentialer, der ligger i servicesektoren. Det er kernen i den økonomiske reformproces, som Det Europæiske Råd i Lissabon indledte for at gøre EU til den mest konkurrencedygtige økonomi i verden. Hidtil er vækstpotentialer langt fra blevet realiseret fuldt ud. Fordi alt for mange hindringer hæmmer udviklingen af servicevirksomhed mellem EU-landene.
- Hindringerne rammer især de små og mellemstore virksomheder. De bliver afskrækket fra at udnytte mulighederne

i det indre marked. Således besidder SMV'erne ofte ikke de fornødne midler til at bedømme og ruste sig mod de retlige risici, der er forbundet med grænseoverskridende virksomhed. Ligeledes har de vanskeligt ved at afvikle de ofte komplekse administrative formaliteter.

- Virksomhedernes retsusikkerhed kan f.eks. skyldes, at nationale myndigheder i enkelte tilfælde anvender uigennemsigtige krav. Ligeledes har de vanskeligt ved at afvikle de ofte komplekse administrative formaliteter.
- Virksomhederne møder særligt hindringerne i to situationer: Når en virksomhed fra ét EU-land ønsker at etablere sig i et andet EU-land. Og når en virksomhed fra sit oprindelsesland ønsker at levere sine ydelser i et andet EU-land.
- Eksempelvis kan virksomheder i nogle erhverv blive mødt med krav om først at skulle etablere sig i den medlemsstat, eller endog i den region, hvor virksomheden ønsker at levere sin tjenesteydelse.
- De midler, der tages i anvendelse i direktivet, retter sig derfor mod etableringsfriheden, mod den frie udveksling af serviceydelser, samt ikke mindst mod at sikre tilliden til serviceydelser og servicevirksomheder på tværs af landegrænser. Jeg vil kort gennemgå de midler, der foreslås.

- Virksomhedernes etableringsfrihed sikres i direktivet af en række tiltag:
 - Der oprettes kontaktpunkter i alle EU-lande, hvor virksomheder elektronisk kan afvikle administrative formaliteter.
 - Betingelser og procedurer ved udstedelse af tilladelser gøres mere smidige.
 - Så er der en "sort liste" over særligt restriktive krav til virksomheder, som stadig måtte findes i nogle EU-lande, selvom de er forbudte.
 - Endelig udarbejdes der en rapport til Kommissionen og de øvrige medlemslande over øvrige krav til servicelevering. Disse krav skal evalueres for at afgøre, om de står i rimeligt forhold til målet med kravet.
- Den frie udveksling af tjenester sikres tilsvarende i direktivet af en række tiltag:
 - Forslaget tager oprindelseslandsprincippet i anvendelse. Det indebærer, at virksomheder kun er underlagt loven i det land, hvor de er etableret. Det indebærer også, at et EU-land ikke må indføre restriktioner for tjenesteydelser, der udføres af virksomheder etableret i et andet EU-land. Der er i øvrigt en række generelle, midlertidige og individuelle undtagelser, hvor oprindelseslandsprincippet ikke gælder.
 - Det er jo ikke altid virksomheden, der krydser grænser for at udføre en ydelse. Det kan også være tjenestemodtageren, altså kunden, der er mobil og rejser til ud-

landet efter en ydelse. Derfor sikrer direktivforslaget, at tjenestemodtageren kan anvende tjenester fra andre medlemslande uden at blive hindret i det af restriktive foranstaltninger fra sit eget hjemland. Direktivet lægger i forlængelse heraf op til at sikre bistand til disse tjenestemodtagere.

- Endelig regulerer direktivet opgavefordelingen mellem oprindelseslandet og bestemmelseslandet og kontrolprocedurerne, når en virksomhed udstationerer medarbejdere i bestemmelseslandet.
- Direktivforslaget indeholder en række tiltag, der skal sikre tilliden imellem medlemslandene. Uden gensidig tillid giver det ikke mening at ville anvende eksempelvis oprindelseslandsprincippet. Lad mig slutte gennemgangen af direktivet med at nævne de tillidsskabende tiltag:
 - Målrettet harmonisering for at varetage almene hensyn på en række vigtige områder. Det drejer sig om oplysningspligt, erhvervsforsikringer og eftersalgsgaranti.
 - Direktivforslaget angiver opgavefordelingen mellem landenes myndigheder og en pligt til at samarbejde om at sikre en effektiv kontrol med virksomheder.
 - Tjenesteydelsers kvalitet skal fremmes, for eksempel ved frivillig certificering og fastsættelse af kvalitetskriterier.
- Det var servicedirektivets hovedlinjer i meget kort form.

- Jeg vil dele min redegørelse for regeringens holdning til direktivet op i to:
 - Overordnet støtter regeringen fuldt og helt intentionerne bag direktivet, nemlig at tage fat på at fjerne de mange barrierer, der hindrer et egentligt indre marked for tjenesteydelser i EU.
 - På det detaljerede niveau, nede i forslagets enkelte bestemmelser, er vi i fuld gang med at vurdere, om prisen for at nå målet med direktivet på nogle punkter er unødigt høj, og om vi kan nå målet mere smidigt.
- Lad mig uddybe regeringens overordnede støtte til direktivet.
- Regeringen er overbevist om, at international konkurrence er til gavn for danske virksomheder. Både når det drejer sig om at sikre vore virksomheder gode eksportmuligheder, og når det drejer sig om, at udenlandske virksomheder er med til at intensivere konkurrencen på det danske marked.
- Intensiv konkurrence presser vore virksomheder til at være effektive og innovative. Og det er grundlaget for, at vi kan opretholde vort sociale niveau og sikre velstanden.
- Vi har derfor brug for at fjerne de barrierer, der i dag får ellers konkurrencedygtige danske og udenlandske servicevirksomheder til at "blive hjemme" frem for at udbrede deres aktiviteter over flere lande. Med direktivet opmuntrer vi

virksomhederne til at krydse grænser, fordi vi – om jeg så må sige – løfter en del af besværet og bevisbyrden fra virksomhedernes skuldre over på myndighedernes. Blandt andet ved at etablere kvikskranker, ved at anvende oprindelseslandsprincippet, ved at harmonisere og ved at styrke den gensidige bistand mellem myndigheder om kontrol af virksomhederne.

- Men det er selvsagt utroligt vigtigt, at direktivet finder den rette balance mellem de instrumenter, der foreslås taget i anvendelse. Så vi undgår utilsigtede og uacceptable konsekvenser for virksomheder, arbejdsmarked, borgere og myndigheder.
- Jeg har også nogle bemærkninger i forhold til Regeringens holdning til forslaget på det mere detaljere niveau. I Danmark – såvel som i de øvrige lande – er den meget brede vifte af berørte aktører i gang med at vurdere forslaget og dets konsekvenser. Og landene er derfor for nærværende ikke klar til at fastlægge forhandlingspositioner.
- De øvrige lande støtter, som vi, generelt forslagets intentioner og mål. Men der tegner sig også et billede af stor usikkerhed og forbehold blandt landene på en række områder:
 - For det første hvad angår rækkevidden af forslagets anvendelsesområde, og rækkevidden af undtagelserne.
 - For det andet anvendelsen af oprindelseslandsprincippet, rækkevidden af undtagelserne, og det administrative

samarbejde mellem landene, der er nødvendigt for at få princippet til at fungere i praksis.

- For det tredje hvad der er det rette niveau for harmonisering.
- Det fjerde punkt vedrører godtgørelse til borgere af afholdte udgifter til lægebehandling i andre EU-lande.
- Og endelig fremhæves udstationering af medarbejdere som et sensitivt område, hvor der er behov for at få en bedre forståelse af direktivets konsekvenser.

Det er alle områder vi undersøger nærmere i Danmark i samarbejde med alle berørte parter.

Spørgsmål X:

”Ministre bedes redegøre for med hvilket mandat regeringen hidtil har ageret og fremover vil agere.”

Svar:

- Hvad angår servicedirektivet er Folketingets Europaudvalg hidtil holdt orienteret om sagen i forbindelse med forberedelsen af Rådsmøderne i marts 2004. Udvalget har modtaget aktuelt notat om direktivet og senest grundnotat af 29. april 2004.
- Jeg har orienteret Folketingets Europaudvalg om, at regeringen på rådsmødet i marts støttede direktivets overordnede mål om at skabe et indre marked for serviceydelser. Samtidig har regeringen klart tilkendegivet, at en endelig dansk holdning til de enkelte elementer i forslaget afhænger af den igangværende analyse af forslaget. Der er tale om et kompliceret forslag, som har været en gennem en meget bred høringsrunde, og der foregår for øjeblikket opfølgende drøftelser med berørte høringsparter.
- Folketingets Europaudvalg vil naturligvis få forelagt et forhandlingsmandat, når vi er nået igennem analyserne af dette i øvrigt bredt favnende og ret komplicerede direktivforslag.

Spørgsmål Y:

"Ministrene bedes redegøre for, hvad regeringen påtænker at gøre for at sikre, at der ikke i forbindelse med et eventuelt servicedirektiv skabes et kvalificeret flertal for et indhold af dette direktiv, som kan medvirke til at svække danske overenskomster, den danske arbejdsmarkedsmodel og/eller gældende dansk regulering af serviceydelser udført for modtagere af serviceydelser i Danmark."

Svar:

- Jeg kan forsikre om, at jeg er meget optaget af, at direktivet ikke må underminere den danske arbejdsmarkedsmodel, som vi alle sætter pris på og respekterer. Og at det er en vigtig sag for mig at sikre, at vi ikke ender ud med et kvalificeret flertal for et direktiv, der harmonerer dårligt med vores arbejdsmarkedsforhold.
- Men jeg har i sagens natur svært ved at udstikke garantier mod et kvalificeret flertal mod danske interesser.
- Det er dog min klare fornemmelse, at vi ikke står alene med bekymringer for direktivets betydning for arbejdsmarkedet. Og vi holder tæt kontakt med svenskerne om dette spørgsmål, fordi arbejdsmarkedsreguleringen i Danmark og Sverige er sammenlignelige.
- Da de relevante artikler blev gennemgået og diskuteret i rådsarbejdsgruppen, udtrykte mange lande stor usikkerhed og forbehold. Vel at mærke både de store og en bred vifte af de mindre medlemslande.

- Bekymringerne på arbejdsmarkedsområdet har, som jeg nævnte før, været så udbredte, at det irske formandskab fremhævede arbejdsmarkedet som et af fire-fem "fokusområder" i de kommende møder i rådsarbejdsgruppen.
- Så – med forbehold som følge af, at landene generelt er tøvende og i en afklaringsfase, og ikke har afgivet egentlige holdningstilkendegivelser – føler jeg mig ret sikker på, at vi vil have mange alliancepartnere på spørgsmål om servicedirektivets indflydelse på arbejdsmarkedet.
- Kommissionen har da også på det seneste arbejdsgruppemøde tilkendegivet, at der er behov for at præcisere forholdet mellem servicedirektivet og udstationeringsdirektivet. Ligeledes har Kommissionen tilkendegivet, at der er behov for at præcisere, at konfliktretten ikke anfægtes af servicedirektivet.

Spørgsmål Z (alene Beskæftigelsesministeren svarer):

”Ministeren bedes redegøre for, hvorledes et eventuelt servicedirektiv eventuelt vil kunne påvirke indhold og praksis i forbindelse med den politiske aftale om adgang til det danske arbejdsmarked efter den 1. maj 2004.”

Svar:

[Besvares af CH].

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3915, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Hvor meget brugerbetaling, offentligt udbud, fri konkurrence skal der være på et givent serviceområde for at en velfærdsydelse omfattes af servicedirektivet?«

Svar:

I EU-retten sonderer man i forhold til offentlige tjenesteydelser mellem tjenesteydelser af almen interesse og tjenesteydelser af almen økonomisk interesse.

Tjenesteydelser af almen interesse er undtaget fra direktivforslaget, hvorimod tjenesteydelser af almen økonomisk interesse er omfattet – dog med en række begrænsninger.

Hvorvidt en given ydelse betragtes som almen eller almen økonomisk er i udgangspunktet op til medlemsstaterne selv at definere i overensstemmelse med EF-traktaten og EF-domstolens praksis.

Direktivforslaget fastholder denne frihed i artikel 1, stk. 3, hvor det slås fast, at direktivet ikke berører medlemsstaternes frihed til at bestemme, hvad de anser for at være tjenesteydelser af almen økonomisk interesse.

Der eksisterer ikke en officiel definition af tjenesteydelser af almen interesse i EU-retten. Fra EF-domstolens praksis kan det imidlertid udledes, at tjenesteydelser af almen interesse er tjenesteydelser uden økonomisk sigte, f.eks. tjenesteydelser som udelukkende har karakter af myndighedsudøvelse. Af retspraksis kan også udledes, at tjenesteydelser af almen interesse typisk drejer sig om virksomhed, som staten udfører som led i sine opgaver på det sociale, kulturelle, uddannelsesmæssige og retlige område.

Traktaten indeholder heller ingen definition af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse. Af traktaten fremgår alene, at tjenesteydelser af almen øko-

nomisk interesse skal fremme social og territorial samhørighed (artikel 16), og at tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, der er overdraget virksomhederne, er underkastet Traktatens bestemmelser, herunder konkurrencereglerne, i det omfang anvendelsen af disse bestemmelser ikke retligt eller faktisk hindrer opfyldelsen af de særlige opgaver, som er betroet dem (artikel 86, stk. 2).

Af domspraksis kan udledes, at betegnelsen 'almen økonomisk' anvendes, hvis levering normalt er pålagt særlige operatører og ikke automatisk overdraget samtlige virksomheder i en bestemt økonomisk sektor. Udførelsen må heller ikke ske med rent økonomisk formål, men der skal være tale om, at virksomhederne påtager sig forpligtelser, som hindrer, at de fastlægger deres aktiviteter efter rent forretningsmæssige overvejelser. Formålet med tjenesteydelsen skal desuden være at imødekomme borgernes almindelige behov, dvs. ydelsen skal være baseret på hensyn af almen interesse.

Det forhold, at Traktaten ikke præciserer, hvornår en tjenesteydelse er af almen økonomisk interesse, men at det overlades til medlemsstaterne at vurdere dette – dog under kontrol af EF-domstolen – betyder, at vurderingen kan skifte over tid og i takt med samfundsudviklingen.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3916, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for, hvilke ydelser Danmark definerer som ydelser af almen interesse og hvilke elementer, der er afgørende for Danmarks sondring mellem ydelser af almen interesse og almen økonomisk interesse?«

Svar:

Det er præciseret i det reviderede direktivforslag, at tjenesteydelser af almen interesse ikke er omfattet af forslaget. Eksempler på sådanne ydelser er bl.a. den nationale kulturpolitik, undervisning inden for rammerne af det nationale uddannelsessystem i private og offentlige uddannelsesinstitutioner – dvs.

almene grunduddannelser samt videregående uddannelser, grundlæggende velfærdsydelser, herunder forvaltning af sociale sikringsordninger, retsvæsenet, diplomatiet og den indre og ydre sikkerhed.

For så vidt angår sondringen mellem ydelser af almen interesse og almen økonomisk interesse kan der henvises til besvarelsen af S 3915⁴⁴.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3917, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Hvilke ydelser i Danmark betragtes som velfærdsydelser, der på ingen måde vil kunne berøres af servicedirektivet?«

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål S 3915⁴⁵ og S 3916⁴⁶.

⁴⁴ Se side 119

⁴⁵ Se side 119

⁴⁶ Se side

13. GATS og WTO

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3775, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for, hvordan vedtagelsen af et direktiv om tjeneste i det indre marked påvirker de enkelte medlemslande og EU's forpligtelser under GATS-aftalen, herunder om udenlandske selskaber fremover kan regne med de samme og ændrede betingelser på EU's marked som selskaber fra EU-medlemslande i sektorer, hvor EU har forpligtet sig til at give "national behandling" til udenlandske selskaber?«

Svar:

Der henvises til besvarelse af spørgsmål S 3779⁴⁷.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3779, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

Vil ministeren redegøre for, hvordan vedtagelsen af et direktiv om tjenesteydelser i det indre marked, der rummer et "oprindelseslandsprincip", vil påvirke mulighederne for selskaber fra WTO-medlemslande uden for EU, herunder om oprindelseslandsprincippet vil kunne tolkes så vidtgående, at også WTO-medlemslande uden for EU kan gøre krav på anvendelse af oprindelseslandsprincippet for virksomheder fra deres lande i sektorer, hvor EU har påtaget sig vidtgående forpligtelser, d.v.s. "national behandling"?

Svar:

Integrationen indenfor rammerne af EU's indre marked er langt mere vidtgående, end tilfældet er i forhold til tredjelande, herunder medlemmer af WTO. Det indre marked er således væsentligt mere udviklet end de handelsregler, der gælder eksempelvis i WTO. Anvendelse af oprindelseslandsprincippet,

⁴⁷ Se side 122

således som det foreslås i Kommissionens forslag om et direktiv for tjenesteydelser i det indre marked, omfatter alene vilkårene for tjenesteydere inden for EU.

De handelsvilkår, der gælder for tjenesteydere fra tredjelande, er derimod hovedsageligt fastlagt i EU's forpligtelser under WTO's tjenesteydelsesaftale (GATS-aftalen). I de til aftalen knyttede koncessionslister fremgår de sektorer, hvor EU specifikt har forpligtet sig til at give markedsadgang og national behandling.

Anvendelse af national behandling, som er et af WTO systemets bærende principper, forudsætter, at virksomheder fra WTO-lande ikke diskrimineres i forhold til værtslandets egne virksomheder. Heri ligger, at det regelsæt, der eksempelvis i Danmark gælder for virksomheder etableret i Danmark, også vil være de regler, der gælder for en virksomhed lokaliseret i et andet WTO-land, når denne virksomhed leverer tjenesteydelser til Danmark.

Virksomheder i WTO-lande, som ikke er EU-lande, vil således alene kunne gøre krav på anvendelse af et værtslandsprincip. Princippet vil gælde i det omfang, Danmark har forpligtet sig hertil i forhold til WTO.

Udenrigsministerens besvarelse af spørgsmål 4 ad rådsmøde 2705+2706 – almindelige anl., 30.-31.januar 2006, stillet af Europaudvalget den 31. januar 2006

Spørgsmål 4:

Ministeren bedes - som opfølgning på mødet i Europaudvalget den 27. januar 2006 - sende et notat, der redegør for, om Indien kan nære en berettiget forventning om, at MODE 4 forhandlingerne kan ende med en indførelse af oprindelseslandsprincippet vedrørende løn- og arbejdsvilkår.

Svar:

WTO-tjenesteydelsesforhandlingerne foregår traditionelt ved, at alle medlemmer skal fremlægge tilbud om, hvor man kan give mere markedsåbning,

samt krav om hvor man ønsker markedsåbning hos andre. GATS-aftalen bygger på et fleksibelt aftaleprincip, der fastslår, at det er op til hvert enkelt medlem selv at definere den markedsadgang, som man ønsker at give udenlandske virksomheder.

EU fremlagde i foråret 2003 sit indledende tilbud i WTO-tjenesteydelsesforhandlingerne. Det indledende tilbud blev i juni 2005 erstattet af EU's reviderede tilbud. Det fremgår klart af EU's tilbud, hvor man ønsker at give markedsåbning og på hvilke betingelser.

Med hensyn til Mode 4, der vedrører adgangen til levering af tjenesteydelser ved midlertidig fysisk tilstedeværelse i værtslandet, har EU tilbudt markedsåbning inden for en række sektorer. Til EU's tilbud om markedsåbning er der tilknyttet en overordnet note, der fastslår følgende: "All other requirements of Community and Member States' laws and regulations regarding entry, stay, work and social security measures shall continue to apply, including regulations concerning period of stay, minimum wages as well as collective wage agreements." Det vil sige, at EU-landene i deres tilbud til de øvrige WTO-medlemmer, herunder Indien, har betinget sig, at det er muligt bl.a. at anvende nationale love og regler om krav vedrørende løn og arbejdsvilkår bl.a. via overenskomst. Der er således ikke tale om oprindelseslandsprincippet fsva. løn- og arbejdsvilkår.

Udenrigsministerens besvarelse af spørgsmål S 3124, stillet af Rune Lund (EL) den 8. marts 2006

Spørgsmål:

»Kan udenrigsministeren garantere, at EU ikke vil tilslutte sig en aftale om GATS Mode 4, hvis denne ikke klart sikrer, at tilrejsende arbejdskraft herunder "intra-corporate transferees" skal arbejde efter værtslandets løn og arbejdsvilkår?«

Svar:

Det fremgår af EU's reviderede tjenesteydelsestilbud fra juni 2005 for så vidt angår Mode 4, at medlemsstaternes generelle regulering vedrørende indrejse, ophold, arbejde og social sikkerhed, herunder regulering vedrørende opholdslængde, minimumsløn såvel som kollektive lønftaler fortsat vil være gældende.

Der henvises i øvrigt til Udenrigsministeriets besvarelse af Europaudvalgets spørgsmål nr. 4 af 31. januar 2006⁴⁸.

Udenrigsministerens besvarelse af spørgsmål S 3821, stillet af Rune Lund (EL) den 4. april 2006.**Spørgsmål:**

»Hvad er udenrigsministerens kommentarer til, at bl.a. Brasilien og Argentina i de plurilaterale forhandlinger under GATS Mode 4 har krævet, at krav om "wage-parity" (lønninger på værtslandsniveau) skal fjernes?«

Svar:

Der henvises til svar på spørgsmål S 3124⁴⁹ af 23. marts 2006.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3897, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.**Spørgsmål:**

»Hvilken betydning får en vedtagelse af servicedirektivet for EU's kompetence ved GATS-forhandlingerne?«

Svar:

Handelspolitikken i EU er omfattet af fællesskabskompetence i medfør af Traktaten (artikel 133 EFT). Det følger endvidere af Traktaten, at Kommissio-

⁴⁸ Se side 123

⁴⁹ Se side 124

nen har kompetence til at forhandle på medlemsstaternes vegne, herunder også i forbindelse med forhandlingerne om handel med tjenesteydelser i WTO (GATS). Servicedirektivet ændrer ikke ved disse forhold.

Det fremgår desuden af direktivforslagets betragtning 6(i), at servicedirektivet ikke vedrører forhandlinger i internationale organisationer om handel med tjenesteydelser.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3899, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Kan ministeren bekræfte, at i de sektorer, hvor EU har påtaget sig forpligtelse til at give udenlandske virksomheder "national behandling", vil de nye regler, som direktivet foreslår på de pågældende områder, også gælde for virksomheder fra WTO's medlemslande?«

Svar:

Det fremgår af direktivforslagets betragtning 6(i), at servicedirektivet kun omfatter tjenesteydere, som er etableret i EU. Det fremgår endvidere, at servicedirektivet ikke vedrører forhandlinger i internationale organisationer om tjenesteydelser, herunder især WTO-aftalen om handel med tjenesteydelser (GATS).

14. Behandling i Folketinget

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3893, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren, i relation til kommissionens nye forslag til servicedirektivet, fremlægge en oversigt med den forventede tidsplan for behandlingen af servicedirektivet, men angivelse af planer for høringer, ministeriernes gennemgang, behandling i Europaparlamentet og eventuelle mandatgivninger i Europaudvalget?«

Svar:

Det østrigske formandskab har angivet, at direktivforslaget er sat på den foreløbige dagsorden for Rådets møde (Konkurrenceevne) den 29.-30. maj 2006. I overensstemmelse med den danske EU-beslutningsprocedure vil forslaget blive forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødebehandlingen og efter specialudvalgshøring mv., som EU-beslutningsproceduren foreskriver. Desuden forventes kommissær McCreevy at præsentere det reviderede direktivforslag på det uformelle rådsmøde (Konkurrenceevne) i Graz den 20.-22. april 2006.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3900, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren garantere, at regeringen ikke indgår i forhandlinger eller aftaler om kommissionens nye forslag til servicedirektiv, herunder førstebehandling af aftaler, med Rådet eller Europaparlamentet før end der er sikret et klar forhandlingsmandat fra Folketingets Europaudvalg?«

Svar:

Regeringen vil følge den normale danske EU-beslutningsprocedure i forbindelse med behandlingen af forslaget til et servicedirektiv, jf. "Beretning om

reform af Folketingets behandling af EU-sager” afgivet af Europaudvalget
den 10. december 2004.

15. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3316, stillet af Rune Lund (EL) den 1. september 2005

Spørgsmål:

»Vil ministeren redegøre for, hvornår det forventes, at regeringen fremlægger en færdig oversigt over de lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget til servicedirektivet?«

Svar:

Kommissionens forslag til servicedirektiv omfatter tjenesteydelser inden for en række forskellige erhverv. Formålet med forslaget er at fjerne hindringer, ikke mindst hindringer af lovgivningsmæssig eller administrativ karakter, for tjenesteyderes etableringsfrihed og for den fri udveksling af tjenesteydelser mellem medlemslandene. Forslaget er således et væsentligt element i Lissabon-strategien, som sigter på at forbedre rammerne for vækst og beskæftigelse i EU.

Ifølge forslaget skal servicevirksomheders adgang til at etablere sig i andre medlemsstater blandt andet forbedres gennem forenkling af nationale tilladelsesordninger. Således skal de nationale myndigheder sikre, at kriterier for udstedelse af tilladelser er ikke-diskriminerende, objektivt begrundet i tvingende almene hensyn, gennemsigtige og på forhånd offentliggjort.

Forslaget pålægger også medlemslande, i overensstemmelse med EF- Domstolens praksis, at fjerne diskriminerende krav til udenlandske virksomheder såsom forbud mod samtidig etablering i flere lande.

Forslaget sigter på at forbedre den fri udveksling af tjenesteydelser ved indførelse af oprindelseslandsprincippet.

Det er således hævet over enhver tvivl, at forslaget vil få en række lovgivningsmæssige konsekvenser – særligt i medlemslande med diskriminerende og ikke-proportionale regler.

Der er ikke umiddelbart endnu udfærdiget en færdig oversigt over forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark. Det er der flere grunde til. For det første er en række af de bestemmelser i forslaget, som har stor betydning for omfanget af de lovgivningsmæssige konsekvenser, ikke formuleret tilstrækkelig klart. Der er blandt andet en række usikkerheder om oprindelseslandsprincippet's anvendelsesområde, ligesom direktivets forhold til anden fællesskabslovgivning er for uklar. Det er derfor på det foreliggende grundlag ikke muligt at udarbejde en færdig oversigt.

For det andet vil forslaget skulle gennemføres successivt på en sådan måde, at forslagets fulde lovgivningsmæssige konsekvenser først vil fremgå efter analyser, der gennemføres efter forslagets vedtagelse. Forslaget opererer med en undersøgelse af de enkelte medlemsstaters markedsadgangsvilkår i en periode på 2 år efter vedtagelsen. Krav i medlemslandenes lovgivninger til tjenesteydere skal gennemgå en gensidig evaluerings – og konsultationsprocedure med henblik på at vurdere, om disse krav lever op til betingelser om at være ikke-diskriminerende, proportionale og objektivt begrundet i tvingende almene samfundshensyn.

Hvert medlemsland vil således skulle fremlægge en rapport om sine tilladelsesordninger til Kommissionen, som videreformidler disse til de øvrige lande, der herefter afgiver bemærkninger. På den baggrund vil Kommissionen skulle forelægge sin sammenfattende rapport for Europa- Parlamentet og Rådet.

En færdig liste over lovgivningsmæssige konsekvenser afhænger af udfaldet af denne evalueringsprocedure.

Endelig for det tredje står det foreliggende forslag som bekendt over for at skulle revideres. Den opfordring kom såvel Det Europæiske Råd som ministerrådet (Konkurrenceevne) med i marts 2005, hvilket EU- Kommissionen efterfølgende har erklæret sig enig i.

Regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag vil være muligt at fremlægge en oversigt over lovgivningsmæssige konsekven-

ser, der vil være betydeligt tættere på sin "færdige" udformning, end det er muligt i dag.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3782, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Anser ministeren det for tilfredsstillende, set i lyset af den igangværende tænkepause, at regeringen endnu ikke har forsøgt at udarbejde en samlet oversigt over de lovgivningsmæssige konsekvenser af servicedirektivet, som netop må være en forudsætning for, at borgere, foreninger, organisationer og virksomheder har mulighed for at danne sig et indtryk af direktivets konsekvenser og bidrage til debatten om fremtidens Europa?«

Svar:

I svar på spørgsmål S 3316⁵⁰ af 1. september 2005 fra Rune Lund (EL) blev det begrundet, hvorfor der ikke umiddelbart endnu er udfærdiget en samlet oversigt over forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark.

Jævnfør besvarelsen af S 3316⁵¹ er der først og fremmest en række af de bestemmelser i forslaget, som har stor betydning for omfanget af de lovgivningsmæssige konsekvenser, som ikke er formuleret tilstrækkeligt klart. Det er derfor på det foreliggende grundlag ikke muligt at udarbejde en samlet oversigt.

Dertil kommer, at det foreliggende forslag som bekendt står over for at skulle revideres. Regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag, hvor forslagets anvendelsesområde forventes præciseret, vil være muligt at fremlægge en oversigt over lovgivningsmæssige konsekvenser, der vil være betydeligt tættere på sin færdige udformning, end det er muligt i dag.

⁵⁰ Se side 129

⁵¹ Se side 129

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3785, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Vil ministeren som en opfølgning på spørgsmål nr. S 3316⁵² garantere, at der vil blive fremlagt en endelig oversigt over de lovgivningsmæssige konsekvenser og på baggrund af denne foretage en yderligere høringsfase inden forslaget til servicedirektiv (KOM (2004) 0002) enten vedtages, eller der på andre måder træffes aftaler, der kan forpligte regeringen?«

Svar:

Jævnfør besvarelse af spørgsmål nr. S 3316⁵³ stillet af Rune Lund den 1. september 2005 står det foreliggende forslag som bekendt over for at skulle revideres.

Af ovennævnte besvarelse fremgik desuden, at regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag vil være muligt at fremlægge en oversigt over lovgivningsmæssige konsekvenser, der vil være betydeligt tættere på sin endelige udformning, end det er muligt i dag. Regeringen vil, i overensstemmelse med retningslinjerne for den danske EU-beslutningsprocedure, fremlægge en sådan oversigt for Folketingets Europaudvalg.

I overensstemmelse med sædvanlig praksis vil omtalte, reviderede forslag til servicedirektiv blive sendt i høring.

⁵² Se side 129

⁵³ Se side 129

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 432, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 24. oktober 2005.

Spørgsmål:

»Vil ministeren i en kommentar til Politikens artikel "flertal vil bremse følsomt EU-forslag" af 19. oktober 2005 oplyse, om regeringen fastholder, at gennemførelsen af servicedirektivet skal ske på en sådan måde, at forslagets fulde lovgivningsmæssige konsekvenser først vil fremgå efter analyser, der gennemføres efter forslagets vedtagelse, som det tidligere er blevet fastslået i regeringens grundnotat om servicedirektivet?«

Svar:

Forslaget giver i sin nuværende udformning anledning til uklarheder om, hvilke konsekvenser forslaget vil få for dansk lovgivning. Uklarhederne skyldes navnlig udformningen af oprindelseslandsprincippet og afgrænsningen af forslagets anvendelsesområde.

Regeringen har klart tilkendegivet, at den ikke kan støtte direktivforslaget, som det foreligger.

Regeringen afventer et nyt udkast fra Kommissionen. Når dette udkast foreligger, vil forslaget blive gennemgået med henblik på at få klarlagt de lovgivningsmæssige konsekvenser. Regeringen ønsker at få et klart overblik over, hvad forslaget kan betyde for dansk lovgivning, førend der tages stilling til forslaget.

Det forhold, der henvises til i Politiken den 19. oktober 2005, om, at de fulde konsekvenser af direktivet først kendes efter to år, relaterer sig til en bestemmelse i direktivforslaget, hvorefter medlemslandene forpligtes til at gennemføre analyser af deres eksisterende lovgivning efter forslagets vedtagelse.

Medlemslandene skal i henhold til det foreliggende udkast til servicedirektiv gennemgå specifikke dele af deres nationale regler. Det drejer sig fx om autorisationsordninger. Medlemslandene skal evaluere, hvorvidt deres regler lever op til kriterier om ikke at forskelsbehandle tjenesteydere (ikke-

diskrimination), at reguleringen er begrundet i tvingende almene hensyn (nødvendighed), og at målet med reglerne ikke kan nås gennem en mindre restriktiv foranstaltning (proportionalitet). Disse kriterier er udledt af EF-domstolens fortolkning af Traktaten og følger derfor allerede af domstolens retspraksis. Formålet med denne proces er, dels at medlemslandene af sig selv fjerner regler, der diskriminerer eller er ikke-proportionale, dels at medlemslandene får mulighed for at lade sig inspirere af "best practise"-regulering i andre medlemslande.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1751, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 3. januar 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren oplyse, hvilken betydning en eventuel vedtagelse af Kommissionens forslag til servicedirektiv vil få for servicefagene på Grønland og Færøerne.«

Svar:

EU-traktaterne gælder ikke for Færøerne og Grønland (bortset fra de særlige regler om de oversøiske lande og territoriers associering med EU for Grønlands tilfælde), hvorfor en vedtagelse af Kommissionens forslag ikke vil få nogen umiddelbare konsekvenser for Færøerne og Grønland.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1756, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 3. januar 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren tilkendegive, hvilke ændringer af dansk lovgivning ministeren forudser i forbindelse med en eventuel vedtagelse af Kommissionens forslag til servicedirektivs art. 13, stk. 1 ("Tilladelsesprocedurer og -formaliteter skal være klare...")?«

Svar:

Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at udarbejde en færdig oversigt over forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser for dansk ret. Det skyldes bl.a., at en række af de bestemmelser i forslaget, som har stor betydning for omfanget af de lovgivningsmæssige konsekvenser, ikke er formuleret tilstrækkelig klart. Den nuværende ordlyd af oprindelseslandsprincippet giver bl.a. anledning til tvivl, ligesom forslagets forhold til anden fællesskabslovgivning er for uklar.

Det nuværende forslag står desuden over for at skulle revideres. Regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag, hvor bl.a. forslagets anvendelsesområde forventes præciseret, vil være muligt at fremlægge en oversigt over de lovgivningsmæssige konsekvenser. En oversigt, der vil være betydeligt tættere på sin "færdige" udformning, end det er muligt i dag.

Der kan dog i relation til artikel 13, stk. 1, henvises til, at det følger af god forvaltningsskik, at tilladelses- og formalitetsprocedurer bør være klare og offentliggjorte på forhånd. Herudover følger det af grundlæggende principper i dansk ret og EU-retten, at myndighederne kun må inddrage lovlige og saglige hensyn samt at myndighederne skal iagttage lighedsprincippet. På den baggrund er det min forventning, at forslagets artikel 13, stk. 1, ikke kræver større ændringer af danske regler.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1757, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 3. januar 2006.

Spørgsmål:

»Hvilke lovgivningsmæssige ændringer af dansk ret forventer ministeren at måtte foretage i forlængelse af en eventuel vedtagelse af det af Kommissionen foreslåede servicedirektivs art. 5's bestemmelse om, at "Medlemsstaterne forenkler procedurer og formaliteter i forbindelse med adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed?«

Svar:

Det er som bekendt regeringens generelle holdning, at virksomhedernes administrative byrder skal minimeres for at sikre bedre konkurrence og større vækst. Derfor har regeringen bl.a. gennemført den såkaldte AMVAB-måling (Aktivitetsbaseret Måling af Virksomhedernes Administrative Byrder) for at få sat fokus på de administrative konsekvenser af danske erhvervsrettede love, bekendtgørelser og regler.

Det er således min opfattelse, at forpligtelserne efter direktivforslagets artikel 5 falder i naturlig forlængelse af de allerede igangsatte AMVAB-aktiviteter.

Derudover bemærkes det, at det foreliggende direktivforslag står over for at skulle revideres. Regeringen forventer, at det på baggrund af et revideret direktivforslag vil være muligt at fremlægge en oversigt over de lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1762, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 3. januar 2006.**Spørgsmål:**

»Kan ministeren redegøre for, hvilke ændringer af dansk ret han konkret imødeser i forbindelse med en eventuel implementering af Kommissionens forslag til servicedirektivs art. 7, stk. 5?«

Svar:

Medlemsstaterne skal ifølge direktivforslaget etablere kvikskranker senest med udgangen af 2008.

Det følger af forslagens artikel 7, at medlemsstaterne skal påse, at kvikskrangerne stiller en række oplysninger til rådighed for tjenesteydere og tjenestemodtagere. Således skal kvikskrangerne blandt andet yde oplysning om, hvilke krav en etablering af en bestemt tjenesteudøvelsesvirksomhed vil være forbundet med. Desuden skal kvikskrangerne blandt andet bidrage med kontaktoplysninger til relevante myndigheder og organisationer m.v.

Det er på den baggrund min foreløbige vurdering, at en dansk kvikskranke vil kunne opfylde sine forpligtelser efter forslaget artikel 7, uden at det indebærer en ændring af dansk ret.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3796, stillet af Rune Lund (EL) den 15. september 2005.

Spørgsmål:

»Vil implementering af ny lovgivning på miljøområdet, der vedrører Danmark eller dele af Danmark, fremover kunne afvises som en overtrædelse af servicedirektivet, hvis andre EU-lande har en mindre restriktiv lovgivning?«

Svar:

Kommissionens oprindelige forslag har givet anledning til tvivl om, hvorvidt anden EU-lovgivning havde forrang frem for direktivforslaget i tilfælde af uoverensstemmelser. Både det luxembourgske og det nuværende britiske formandskab har været opmærksom på denne problemstilling, hvorfor der er igangsat en drøftelse af denne problemstilling med henblik på at finde en tilfredsstillende løsning.

Regeringen finder, at det er vigtigt at få fastslået, at anden EU-lovgivning – f.eks. på miljøområdet – har forrang frem for direktivforslaget.

Forslaget indeholder en række sektorspecifikke og horisontale undtagelser til oprindelseslandsprincippet, der angår forhold af betydning for miljøbeskyttelsen. Således henviser de horisontale undtagelser bl.a. til krav, der skal sikre opretholdelsen af miljøbeskyttelsen. Oprindelseslandsprincippet's anvendelsesområde, herunder undtagelserne, er imidlertid ikke formuleret tilstrækkeligt klart, hvorfor det på det foreliggende grundlag ikke er muligt at fastslå endeligt, hvilke regler der – også fremover – vil blive omfattet. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål S 3316⁵⁴ af 1. september 2005 stillet af Rune Lund (EL).

⁵⁴ Se side 129

Derudover forventer regeringen, når der foreligger et nyt revideret forslag, at kunne fremlægge en oversigt over de lovgivningsmæssige konsekvenser. Dette vil også omfatte miljøområdet.

Regeringen finder, at det er afgørende, at arbejde, der udføres i Danmark, skal ske under overholdelse af danske regler i lighed med i dag. De serviceudbydere, der kommer til Danmark, skal som udgangspunkt arbejde efter samme regler som danske virksomheder, når de udfører deres arbejde. Det gælder regler om forbrugerbeskyttelse, sociale kvalitetsstandarder, miljø og arbejdsmiljø, offentlig orden, etik og dyrevelfærd, samt sundhed og sikkerhed.

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 3901, stillet af Rune Lund (EL) den 6. april 2006.

Spørgsmål:

»Er regeringen enig i, at det skal stå helt klart, hvilke regler Danmark skal ændre efter artikel 15 i henhold til Kommissionens forslag om servicedirektiv inden, der tages beslutninger i Folketinget?«

Svar:

I min besvarelse har S 432⁵⁵ har jeg tidligere tilkendegivet, at når der forelå et revideret direktivforslag, ville forslaget blive gennemgået med henblik på at få klarlagt de lovgivningsmæssige konsekvenser. Regeringen ønsker at få et klart overblik over, hvad forslaget kan betyde for dansk lovgivning, førend der tages stilling til forslaget.

Der kan i relation til artikel 15 henvises til, at de krav, som medlemsstaterne skal gennemgå for at vurdere, om de er i overensstemmelse med direktivet, kommer til at følge en evalueringsprocedure, som er beskrevet nærmere i forslagets artikel 41. Foreløbige sonderinger peger i øvrigt i retning af, at Danmark allerede i udstrakt grad lever op til direktivforslagets krav.

⁵⁵ Se side 133

16. Andet

Økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål S 1761, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 3. januar 2006.

Spørgsmål:

»Vil ministeren oplyse, om de øvrige 24 lande har samme kontrolsystemer som Danmark til at sikre kontrollen med tjenesteydere efter Kommissionens forslag til servicedirektivets art. 35, idet dette må være en væsentlig forudsætning for, at Danmark kan føle sig retfærdigt dækket ind af den bistand til gensidig kontrol, som forudsættes gennemført ved en eventuel vedtagelse af Kommissionens forslag til servicedirektivets art. 35 til 37?«

Svar:

Kommissionen fastlægger i artikel 35-37 et fællesretligt grundlag for udførelsen af den gensidige bistand i forbindelse med kontrol af tjenesteydere.

Jeg kan oplyse, at Økonomi- og Erhvervsministeriet ikke er i besiddelse af oplysninger om de øvrige 24 landes kontrolsystemer.

Jeg vil dog gerne understrege, at det er regeringens holdning, at forslaget til servicedirektiv ikke kan accepteres i sin nuværende udformning, da det rejser en række problemer navnlig vedrørende den foreslåede anvendelse af oprindelseslandsprincippet, herunder problemer med at gennemføre en effektiv kontrol.

Udenrigsministerens besvarelse af spørgsmål S 3864, stillet af Morten Messerschmidt (DF) den 5. april 2006

Spørgsmål:

»Vil udenrigsministeren i forlængelse af sit svar på spørgsmål 3555⁵⁶ oplyse, om han finder det besynderligt, at Kommissionen har indgivet åbningsskrivelse imod Danmark for at nedlægge det danske tipsmonopol, når Kommis-

⁵⁶ Se side 10

sionen netop har taget spilleområdet ud af det fremlagte forslag til servicedirektiv?»

Svar:

Udenrigsministeriet er orienteret om, at Europa-Kommissionen har besluttet at sende en supplerende åbningsskrivelse som opfølgning på åbningsskrivelsen af 30. marts 2004 (2003/4765, C (2004) 1012) vedrørende visse bestemmelser i tips- og lottoloven. Med sin åbningsskrivelse søgte Europa-Kommissionen at få klarlagt, hvorvidt lov om visse spil, lotterier og væddemål udgør en overtrædelse af EF-traktatens artikel 43 og 49 ved at indføre restriktioner for grænseoverskridende sportsrelaterede spil. Folketinget modtog skatteministeriets notat om åbningsskrivelsen og regeringens svar henholdsvis den 7. april og 1. juli 2004.

Den supplerende åbningsskrivelse har Udenrigsministeriet endnu ikke modtaget, hvorfor det er for tidligt at forholde sig til indholdet af denne. Det fremgår imidlertid af en pressemeddelelse udsendt af Europa-Kommissionen den 4. april 2006, at Europa-Kommissionen søger at klarlægge, hvorvidt den nationale spillelovgivning i en række lande, herunder Danmark, er i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 49 om tjenesteydelseernes fri bevægelighed. Europa-Kommissionen tilkendegiver i sin pressemeddelelse, at den ser frem til en snarlig og tilfredsstillende løsning af sagen.

Folketinget vil på sædvanlig vis blive underrettet om Europa-Kommissionens supplerende åbningsskrivelse, når den foreligger, og efterfølgende om regeringens svar på denne.